

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

(General Edition)

Vol. 12

COPIES

THE STATE

1890
1891
1892
1893
1894
1895

VOL. 12

No. 12

...

THE STATE

...

...

**Proceedings of the Eleventh Session of the Assam Legislative
Assembly assembled after the Second General Election
under the Sovereign Democratic Republican
Constitution of India**

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A.M., on Saturday, the 11th March, 1961.

PRESENT

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B.L., Speaker in the Chair, seven Ministers, three Deputy Ministers and sixty-nine Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Present position of Shri S. M. Dutt, former I. G. P., Assam

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) asked :

*21. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) What is the present position of Shri S. M. Dutt, the former I. G. P. ?
- (b) What post he is holding now ?
- (c) What is the pay and total emolument which he is getting and what is the pay and total emolument as I. G. P. ?
- (d) What are the functions of the post he is holding now ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

21. (a) & (b)—Shri S. M. Dutt, I.P., the former I. G. P., Assam is now holding the post of Officer on Special Duty in the Home Department.

(c)—He is now drawing his grade pay of Rs.2,750 and this was his pay as I. G. P. also.

(d)—He is to deal with all matters relating to re-organisation of Police.

†**Shri HIRALAL PATWARI (Panery)**: What is the pay of the present Inspector General of Police ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister)**: I do not have the information with me now, Sir.

†**Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East)**: Whether the Special Officer is sitting idle for want of allotment of work ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: No, Sir.

†**Mrs. JYOTSNA CHANDA (Silchar-West)**: May I know from the Government what is the status of Mr. S. M. Dutt, present status, whether it is higher or lower than the present Inspector General of Police ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: This is a post equivalent to that of the Inspector General of Police.

†**Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY**: Whether the Government have given any broad outline of work for reorganisation to the Special Officer ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: Schemes were prepared and there were various reports and recommendations. These would be the main basis for the scheme for new reorganisation.

†**Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur)**: In the Police set-up, whether the Special Officer Mr. Dutt holds equal rank to the Inspector General of Police, or Inspector General of Police is senior or superior to him ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: Equivalent.

†**Shri HARESWAR GOSWAMI**: For the work of the Special Officer, who is responsible, Inspector General of Police or the Special Officer himself ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: The question is not clear.

†**Shri HARESWAR GOSWAMI**: For any work of the Special Officer, who is to be held responsible—Inspector General of Police or the Special Officer himself ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA**: Home Department.

†**Mrs. JYOTSNA CHANDA**: What is the reason to transfer Mr. S. M. Dutt to the present ?

†**Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister)**: Government considered it necessary.

†**Shrimati JYOTSNA CHANDA (Silchar-West)**: May I know from the Government what are the charges of inefficiency?

†**Mr. SPEAKER**: That question does not arise.

Procurement of paddy throughout the State of Assam during 1960-61

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) asked:

*22. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

(a) How many maunds of paddy have been procured up till now throughout the State of Assam during the year 1960-61?

(b) Whether the target has been reached?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied:

22. (a)—If the question refers to the actual amount of paddy received at the Government Godown then the answer is—“11,36,791 maunds of Sali paddy upto 28th February 1961.

If it refers to the paddy purchased by the Assam Apex Co-operative Marketing Society, then the answer is—26,25,997 maunds of Sali paddy upto 28th February 1961.

(b)—Not yet.

†**Shri GHANASHYAM TALUKDAR**: What is the quantity of paddy procured in each Subdivision?

†**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY**: I want notice, Sir.

†**Shri MOHIDHAR PEGU [Jorhat (Reserved for Scheduled Tribes)]**: এই target ৰ বাহিৰত খেতিয়কসকলৰ যি বাহিৰ ধান থাকিব, সেইবিলাক কোনে কিনিব? চৰকাৰে নে আন বাহিৰা ব্যৱসায়ীয়ে?

†**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY**: প্রয়োজন হলে চৰকাৰে কিনিব।

†**Shri HIRALAL PATWARI (Panery)**: What is the quantity, total quantity of paddy procured last year upto 26th February?

†**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY**: I want notice for that, Sir.

†**Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East)**: Do Government know that difficulties are being experienced in procurement for want of godown arrangements in certain places ?

†**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply)**: In some places there had been difficulty about the godown, but we have been sorting out the difficulties.

†**Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog)**: Why the target has not been fulfilled yet ?

†**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY**: The target is fixed with reference to 31st March 1961. Therefore, there is yet time to fulfil the target.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

T. A. and D. A. drawn by each Minister and Deputy Minister during the tenure of their office

Shri PHANI BORA (Nowgong) asked :

62. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) What is the total amount of travelling and daily allowances drawn by each Minister and Deputy Minister during the tenure of their office after 1957 General Election till the end of 1960 ?

(b) Whether the expenditure on these accounts commensurate with the result achieved ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

62. (a)—A statement is laid on the Library table.

(b)—Yes.

Shri PHANI BORA : In answer to my question, I find that the total amount that has been spent on Travelling Allowance of Ministers and Deputy Ministers is Rs.4,38,458 and here I find that hon'ble Minister Tripathy alone has spent Rs 65,111 plus Rs.28,000 which was spent by him for going abroad. Even if the Rs.28,000 is not taken into consideration, this Rs.65,000 is spent in no other case, for example hon'ble Minister, Ahmed has spent only Rs.22,930, what is the reason for this discrepancy between these two ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): The question is not clear.

Mr. SPEAKER: Will you kindly repeat this question ?

Shri PHANI BORA (Nowgong): My question is that there is difference between the expenditure incurred by different Ministers, for example hon'ble Minister, Tripathy has spent Rs.65,111, whereas some other Ministers have spent only Rs.21,000. What is the reason for this difference ?

Mr. SPEAKER: Because the hon'ble Minister, Tripathy travelled more.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): The figures are different because it concerns the different Ministers. The Minister had to go to foreign countries also in connection with the Oil Industry. That is also one reason why the amount is higher.

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur): But that is not included.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY (Nalbari-East) : Minister, Mahendra Mohan Hazarika also was drawing same amount of Travelling Allowance as that of the Chief Minister. Does his Travelling Allowance include his duty for the Khadi and Village Industries Board ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : Yes, he is a Minister for Khadi and Village Industries also.

Shri GAURI SANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : Here, in Mr. Tripathy's case we find that the Travelling Allowance drawn by him comes to Rs.93,111. Out of this, Rs.28,000 has been shown as Travelling Allowance drawn by him for travelling outside India. Whether the remaining Rs.65,000 and odd includes Travelling Allowance drawn by him while he travelled outside Assam ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : Yes, Sir, it includes expenditure for travelling outside Assam.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA : Then, in the case of Minister, Mr. Moinul Haque Choudhury where Travelling Allowance drawn by him is shown as Rs.48,758, whether that includes the Travelling Allowance which he drew in connection with tours outside the State of Assam ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : Yes, it includes all the amounts which he drew as a Minister for touring whether inside or outside Assam.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY : Deputy Minister, Shri Radhika Ram Das also drew Travelling Allowance. Does the Travelling Allowance include the journey for his presiding over the Gauhati Prize Distribution meeting also ?

Mr. SPEAKER: Order, order.

Regarding transfer of Udarband Thana from the Sonai Sub Deputy Collector's Circle

Shri TAJAMMUL ALI BARLASKAR (Udarband) asked :

63. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to refer his reply to Unstarred Question No.257 (b) asked by the questioner on the 4th April 1960 regarding proposal for transfer of Udarband thana from the Sonai Sub-Deputy Collectors Circle and state whether Government is prepared to affect the transfer just after the present census operation is over ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

63.—A decision in the matter will be arrived at after the termination of the Census operation.

Re : Supply of Coal

Shri PHANI BORA (Nowgong) asked :

64. Will the Minister-in-charge of Co-operation be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that after the appointment of "New Assam Trading Co." as the monopoly agent for supply of coal in Assam, the coal supply position in the different districts of Assam has deteriorated ?

(b) Whether it is a fact that some of the Local Coal Supplying parties have not received their quotas for 9 months ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

64. (a)—No.

(b)—Government have no information.

Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morangi) : Regarding Question No.64, on a point of personal explanation, a question is put to elicit certain information. The question is whether it is a fact that after the appointment of New Assam Trading Company as the monopoly agent for supply of coal in Assam, the coal supply position in the different districts of Assam has deteriorated. Now, here in (b) the question was whether it is a fact that some of the local coal supplying parties have not received their quotas for 9 months and the answer is that Government have no information. Is it the answer sought for ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY We : have no information, Sir.

Mr. SPEAKER : The question was whether it is a fact that some of the local coal supplying parties have not received their quotas for 9 months. Why the information could not be supplied ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) : The whole thing is that, Sir, Government did not deal with coal and nobody had represented to the Government that they were not getting coal.

Mr. SPEAKER : Who granted monopoly to the New Assam Trading Company ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : They have not been given any monopoly with regard to coal. They are dealing in coke. The question refers to coal and hence this reply.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : When notice of this question was given, why Government did not take this as a complaint and make an enquiry ?

Mr. SPEAKER : He will take it as a complaint provided the complaint comes in the proper form.

Regarding deforestation of privately owned forests in K. & J. Hills

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) asked :

65. Will the Minister-in-charge of Tribal Areas be pleased to state—
- (a) Whether Government is aware of speedy deforestation of privately owned forests in the Khasi and Jaintia Hills by very big forest contractors ?
 - (b) Whether Government is aware that deforestation in the Hills causes floods and drought in hills and surrounding plains ?
 - (c) Whether Government is aware of the denudation of surface layers of soft earth of hills caused by indiscriminate deforestation in hills ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

65. (a)—Yes.
 (b)—Yes.
 (c)—Yes.

***Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA** : In view of the affirmative answers to all the questions, do Government propose to take immediate steps to stop deforestation in those areas so that there may not be erosion and flood ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA** : Government are taking steps in that regard by establishing the Soil Conservation Department and extending its activities. With regard to forest areas in the autonomous districts, other than the Government reserved forest, the hon. members are aware that these are governed by the Sixth Schedule, which makes them a responsibility of the District Council. So far as the United

Khasi and Jaintia Hills District is concerned, forests other than Government reserved forests are governed by the United Khasi and Jaintia Hills District Council Act and the rules framed thereunder. This question of deforestation is very serious and so far as I know, the District Councils are also very conscious about it. They are trying to control it as far as possible, but I appreciate that further efforts in this respect are necessary. I can assure the House that we shall do all that is possible for us to do to stop this kind of deforestation.

***Shri GURISANKAR BHATTACHAYYA (Gauhati)** : My question was with regard to the privately owned forests in the Khasi and Jaintia Hills. So far as the Soil Conservation Department of the Government of Assam is concerned, it has not got any authority over these private-owned forests, as the Chief Minister just now said. So, apart from the request made to the District Council, have Government taken any other step or moved any other authority, like the Governor in his special responsibility or the Government of India, so that these private-owned forests may not be destroyed thereby causing erosion in the Hills and flood in the plains ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister)** : In the autonomous districts, these are matters which are to be taken up with the Districts Councils. There is no necessity of going to the Government of India. What is necessary is a more rigid control over extraction of timber from these forests and we are pursuing this matter with the District Council.

Regarding Completion of Nowgong Court Building

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) asked :

66. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) When the Court Building of Nowgong was scheduled to be completed ?
- (b) When it is expected to be completed ?
- (c) What are the reasons for the delay in its completion ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied :

66. (a)—The work was expected to be completed by 4th March, 1960.

(b)—One wing has already been completed and handed over to the Deputy Commissioner on 1st February, 1961 and the other wing will be handed over on 1st April, 1961. Central Block is likely to be started in April next and it may take 4 months or so to complete it according to availability of cement and steel materials.

(c)—Due to dearth of cement and steel materials.

Shri RAMNATH SARMA (Lumding): May I know when the work was started ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): In 1958.

Shri RAMNATH SARMA : In reply to (b), it is stated "Central block is likely to be started in April next and it may take 4 months or so complete it". The two wings took about 2½ years, so how can we expect that the Central block will be completed in 4 months.

Shri HARESWAR DAS : It is smaller in size.

Regarding permission to file Criminal Case against the present Superintendent of Police, Nowgong

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) asked :

67. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that two gentlemen from Nowgong applied to Government seeking permission from Government to file criminal case against the present Superintendent of Police, Nowgong ?

(b) Whether permissions were given ?

(c) If not, why not ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

67. (a)—No application to the effect was received by Government.

(b) & (c)—Do not arise in view of reply to Question (a) above.

***Shri RAMNATH SARMA** : May I know from Government whether preliminary enquiries may be made by the District authority without the permission of the Government against higher officers like I. Ps. ?

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA** : I don't think that is possible because it has first got to be determined what sort of enquiry is to be made and who should make it. If it is enquiry against the Superintendent of Police it will have to be made by the Inspector General of Police or the Commissioner.

***Shri RAMANATH SARMA** : Will the Government please to state whether Preliminary enquiries are being made now by the district authorities ?

Total number of cases pending in Nowgong Court upto 31st January, 1961

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) asked :

68. Will the Minister-in-charge of Judicial be pleased to state—

- (a) The total number of cases triable by first Class Magistrate pending in Nowgong Court on 31st January, 1961 ?
- (b) How long these cases are pending ?
- (c) How many first Class Magistrates are there in Nowgong Court ?
- (d) Whether Government is aware that many litigant people of the district had to go back without getting any relief from the Court for want of Magistrates ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

68. (a)—1673 cases.

(b)—754 cases over one month, 582 cases over three months, 238 cases over six months, 86 cases over one year and 13 cases over two years.

(c)—Four first Class Magistrates including the Additional District Magistrate.

(d)—No. There was however some dislocation of Court work during the July disturbances and for sometime following it as the Magistrates had to be busy with relief works. The position is improving now.

Shri BHUBAN CHANDRA PRODHANI (Golakganj) :

ইয়াত দেখা যায় যে মেজিষ্ট্ৰেটসকল বিলিফৰ আৰু অন্যান্য কামত ব্যস্ত থাকিবলগা হোৱাত ইমানবোৰ case pending হৈ গল। এইবোৰ বিলিফৰ কাম পঞ্চায়তৰ সভাপতিসকলৰ জৰিয়তে কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি সেইটো চৰকাৰে জানাবনে ?

Shri BIMALA PROSAD CHALIHA : পঞ্চায়তবিলাকে বহুত সময়ত বানপানী আদিৰ সময়ত সাহায্য দিয়া কাম কৰি আহিছে। কিন্তু এনে ধৰণৰ সাহায্য কামত চৰকাৰী বিষয়াসকলেও যথেষ্ট অংশ গ্ৰহণ কৰিবলগা হয় আৰু গাঁওপঞ্চায়ত আৰু বাইজেও অৱশ্যে কৰি আহিছে।

Shri RAMNATH SARMA : A.D.M. সকলৰ অন্যান্য কাম থাকিব কাৰণে এ জন বা এা জন প্ৰথম শ্ৰেণীৰ মেজিষ্ট্ৰেটে ১,৬৭৩ টা কেচ চম্ভালা সম্ভবপৰ হবনে ?

Mr. SPEAKER : Order, order.

**Establishment of a State Dispensary at Barpathar under
Mahmora Mouza of Sibsagar Subdivision**

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) asked :

69. Will the Minister-in-charge, Medical be pleased to state—

- (a) Whether Government is aware of the demand made by public by petitions for a Dispensary to be opened at Barpathar under Mahmora Mouza of Sibsagar Subdivision ?
- (b) Whether Government is aware that the people from the Mouzas Mahmora (Part), Khaloighagra (Part), Khowang (Part), Tinkhong (Part), are facing difficulties due to want of a Dispensary at a centrally situated place ?
- (c) Whether the Government contemplates to open a State Dispensary at Barpathar considering the above difficulties ?
- (d) If so, when Government propose to start the said Dispensary ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Medical Minister) replied :

69. (a)—Yes.

(b), (c) & (d)—The question of establishing a State Dispensary at Barpathar under Mahmora Mouza of Sibsagar Subdivision will receive due consideration along with others in due course.

***Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra)**: কোন বছৰত consider কৰিব ?

***Shri RUPNATH BRAHMA**: বৰ্তমান বছৰ গলে অহা বছৰ অৰ্থাৎ ৩য় পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম বছৰত কৰা হব।

**Regarding encouragement of Co-operative in the matter
of Trades**

Shri PHANI BORA (Nowgong) asked :

70. Will the Minister of Supply be pleased to state—

- (a) Whether Government encourages the individuals more or the Co-operatives more in the matter of Trades where both parties function ?

- (b) Whether it is a fact that at Nowgong one individual is given permit for four wagons of coal, whereas a Co-operative Society, namely, 'Nowgong Coal Trading Co-operative Society' is given only one wagon ?
- (c) If so, why ?
- (d) Whether Government is aware that the Supply of coal to Nowgong is much less than the minimum required according to demand ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

70. (a)—Preference is usually given to the Co-operatives.
 (b)—No.
 (c)—Does not arise.
 (d)—Government have no information.

Shri PHANI BORA (Nowgong): মোব (b) প্রশ্ন উত্তরত 'No' বুলি কৈছে। মোব এতিয়া প্রশ্ন হৈছে, চৰকাৰে কেনেকৈ 'No' বুলি কৈছে—যেতিয়া Nowgong Coal Trading Co-operative Society ক এক ডবা দিছে অথচ এজন ব্যক্তিক চাৰি ডবা দিছে। What is the source of Government information ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: The question refers to coal, my friend is possibly speaking of coke. If he corrects his question I am prepared to answer it now. In that case the answer to (b) will be "Yes", if it is coke.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : Is it a fact that so far as coals, *i.e.*, the unburnt thing, is concerned, preference is given to the co-operatives and so far as coke, *i.e.*, the burnt thing, is concerned, preference is given to private individuals ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: That is not the question. So far as coal is concerned, the Department did not deal with it and so the question of preference or no preference did not arise. In case of coke, the Department is dealing with it. As the question relates to coal we said "No". With regard to (c), we had no information to that effect. But if it is coke, I may supply the information now. In that case the answer to (b) will be "Yes". The answer to (c) will be "On the recommendation of the Deputy Commissioner". On enquiry as to why such recommendation was made the Deputy Commissioner informed us that as the co-operative had been formed newly and had yet to prove its worth he made the recommendation accordingly.

The answer to (d) will be "Yes", but the restricting factor is the overall allotment made by the Government of India for the allocation of wagons by the Deputy Coal Controller, Calcutta".

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA: It seems that in spite of Government's policy to encourage co-operatives, the district officers on this or that plea give preference to individuals for reasons best known to them.....

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) : That is a matter of opinion. In this case unfortunately the Deputy Commissioner did not give preference to the co-operative. We had looked into the matter.

Shri MOTIARM BORA (Laharighat) : Will the Minister kindly give the name of that man ?

M MOINUL HAQUE CHOUDHURY : One Mrs. Yusuf.

Shri KHOGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri) : Was that dealer a registered one ?

Mr. SPEAKER : There is no unregistered dealer.

Regarding Disciplinary action against Government Employees

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) asked :

71. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

- (a) Whether a Government employee when found guilty of gross misconduct is charge sheeted by Police and simultaneously departmental action taken leading to dismissals ?
- (b) Whether Government is aware that when in tea gardens such cases arise, Police action is taken on one hand and on the other hand the employee is dismissed from the services ?
- (c) Whether it is in accordance with the rules ?
- (d) If not, what Government propose to do in the matter ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister-in-charge of Labour) replied :

71. (a)—Departmental proceedings and prosecution by the Police against a Government Servant are resorted to only in cases of Criminal misconduct and not in all cases of misconduct. According to the present procedure departmental action is required to be taken first and only on its conclusion criminal prosecution may be initiated.

(b)—In tea gardens, the dismissal of the employee may take place under the Standing Orders irrespective of the result of the Police action.

(c)—Yes, in so far as it is covered by the approved Standing Order

(a)—Specific cases of deviation if any from Standing Orders or any other Law on the subject may be enquired into.

Conversion of Moranhat Police Out post into a full-fledged Thana

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) asked :

72. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether Government propose to shift the police Out-post from Moranhat ?
- (b) If so, whether it is proposed to be shifted to Sepon ?
- (c) Whether Government propose to convert this Out-post into a full-fledged Thana by such change of site ?

- (d) If not, what are the reasons ?
 (e) Whether Government is aware that Moran is going to be a growing Township ?
 (f) If so, whether Government propose to create a full-fledged Thana at Moran with an Out-post at Sepon ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

72. (a)—Yes.

(b)—Yes

(c)—Not at present. But the question of its conversion into a full-fledged Thana will be examined at the time of re-organisation of Out-posts, Police Stations, etc.

(d)—Does not arise in view of reply to Question (c) above.

(e)—Yes.

(f)—There is already a two-unit Police Station at Moran under Lakhimpur District and as such, it is considered not necessary to establish another Police Station at Moran under Sibsagar District. The Out-post at Sepon under Sonari Police Station would serve the purpose for the area falling under Sibsagar District.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) : গভৰ্ণমেণ্টে মৰান-হাটৰ police outpost টো ত'ব পৰা চেপনলৈ নিব আৰু কৈছে যে ডিব্ৰুগড়ৰ ফালে থকা খানাটোৱেই শিৱসাগৰ অঞ্চলটোত কাম কৰিব। কিন্তু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ভিতৰত থাকি শিৱসাগৰ অঞ্চল এটাত কাম কৰিবপৰা আইন আছে জানো আৰু এই outpost টো তাত দিয়াৰ কিমান দিন হৈছে ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : The exact date I cannot say. But that part of the Moran area which falls within the Sibsagar Sub-division after the transfer of the outpost from Moran to Sepon will have to be looked after from Sepon.

Shri DURGESWAR SAIKIA : মৰানত Oil Refinery হোৱাৰ পিচত বাহিৰৰ পৰা ১০ হেজাৰ মানুহ আহিছে। ইয়াৰ পিচতো এই outpost টো উঠাই দিয়াৰ কাৰণ কি ? গভৰ্ণমেণ্টে ভাবিছে নেকি যে চেপনৰ পৰাই মৰানৰ কাম চলিব আৰু মৰানত ডকাইতি হোৱাৰ ভয় নাই আৰু যোৱা দুই বছৰত মৰানহাটত কিমান গণ্ডগোল হৈছে ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : No, Sir, there is a police station already. This was an additional outpost which was housed at the Moran Police Station. At Moran there is a Police Station with two units and this outpost under the Sonari Police Station was only located in that building. Since there is already a police station at Moran, this outpost is proposed to be shifted to Sepon.

Shri DURGESWAR SAIKIA : মৰানৰ পৰা সোনালী কিমান দূৰত ? তাৰ পৰা মৰানহাট দমন কৰিব পাৰিবনে ? যদি নোৱাৰে তেন্তে আজি ৩০ বছৰে থকা outpost টো কিয় তুলিব বিচাৰিছে ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : They need not go to Sonari.

Mr. SPEAKER : There is regular Police Station at Moran.

Regarding reversion of Work-charged Overseers

Shri BISWANATH UPADHYAYA (Patharkandi) asked :

73. Will the Minister-in-charge, P.W.D. (E. & D.) be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that some of the work-charged Overseers have lately been reverted ?
- (b) If so, what is the number of the reverted Overseers ?
- (c) What is the reason of their reversion ?
- (d) Whether some of them were lent by the P.W.D. (R. & B. Wing) ?
- (e) Whether Government proposes to give them their previous pay ?
- (f) If not, why ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY [Minister, P.W.D. (F. C. and I Wing)] replied :

73. (a)—Yes.
 (b)—12 Nos.
 (c)—Due to their failure to qualify themselves for absorption in the regular establishment as decided by Government in consultation with the Assam Public Service Commission.
 (d)—None.
 (e)—No. They are not entitled to get their previous pay under the rules.
 (f)—Does not arise.

Shri MOHIDHAR PEGU [Jorhat (Reserved for Scheduled Tribes)] : Works Charged Overseer কে Overseer লৈ কেনেকৈ promotion পাব ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : They are to appear before the Public Service Commission and qualify—that is after getting selection from them.

Re: Scarcity of Kerosene

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) asked :

74. Will the Supply Minister be pleased to state—
- (a) Who were the dealers who were found responsible for the scarcity and abnormal rise of price of Kerosene by the Kerosene Scarcity Enquiry Commission appointed by the Government ?
 - (b) Who were the dealers of Kerosene who were stopped supplying controlled goods for their being involved in the Kerosene scandal ?
 - (c) For what period these dealers were stopped supplying controlled goods ?

- (d) Why the dealers were again supplied controlled goods ?
 (e) Whether Government propose to consider the matter of nationalising the petrol pumps and begin State trading in Petrol and Kerosene ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

74. (a)—The hon. Member is referred to the "Report of the Commission of Inquiry (Kerosene)" published by the Government of Assam in 1959 which was also placed before the Assembly.

(b) (i)—Chand Rice Mill and Mahavir Rice Mill in which some of the share-holders of Messrs. Sarawgi Trading Company of Gauhati had shares.

(ii)—Messrs. Chunilal Kaniyalal of Gauhati.

(iii)—Sureka Mill and Sureka Bros. in which one of the partners of Messrs. Arjundas Nanda Kishore of Tinsukia had an interest.

(c) (i)—6 months.

(ii)—5 months.

(iii)—7 months.

(d)—On the representations filed by the parties and after giving them hearing through their lawyers and on considering the materials before the Government and the nature and extent of the problems and difficulties arose as a result of the Government order stopping allotment of controlled goods and on obtaining the advice with regard to legal position in the matter Government came to the decision that there was no justification to continue the order further and hence their supplies were restored.

(e)—No.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) : Whether the dealers who were found responsible for the scarcity of kerosene have been black-listed ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : Sir, the finding of the Commission is not definite. The Commission said "to particularise some materials have been placed throwing responsibility against Sarawgi Trading Company of Gauhati, Sargogi Bros. of Goalpara Maholy Bros.", etc., etc. It has named some other traders like his in the same paragraph. Whether this finding amounts to finding them guilty or not there is lot of legal dispute on that point.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI : If they are not found guilty why supply of controlled commodity was suspended from them ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : I had clearly stated the reasons in my reply to question No.172 which was put by the same Hon'ble Member in the last Budget Session.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : In view of the reply to (e) do the Government propose to distribute kerosene and petroleum products through co-operatives ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) : Such a thing needs legislation by the Government of India. It is not in our hands because kerosene and petroleum products are Central subjects. We took up this matter with the Government of India but they did not agree.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : Will the Supply Minister who is also the Co-operative Minister tell us whether the Government of India has issued a circular with a view to promoting distribution of kerosene and petroleum products through co-operatives ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : Sir, after the report of the Commission we took up this matter with the Government of India. They did not agree. Since then if they have revised their policy and if they are going for a new legislation, I have no information. I do not know whether any such decision has been intimated to my department. Possibly the Hon'ble Member is not making a distinction between the proposed policy of distribution in the public sector and the policy of distribution till now followed with regard to private sector. All the kerosene referred to in this report is that of the private sector produced by the private companies.

Shri RAM NATH DAS [Dergaon (Reserved for Scheduled Castes)] : I refer to the Minister's reply at (d). What were the problems and the difficulties that arose ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : I have said it in the another itself, Sir, for example Messrs Sarawgi Trading Company was not dealing in any controlled commodity. How to withhold the controlled materials from Messrs. Sarawgi Trading Company was a problem. The Government used to supply paddy like all other Mills, to Chand Rice Mill and Mahavir Rice Mill in which some of the share-holders of Messrs. Sarawgi Trading Company of Gauhati had shares. Now the legal question came up before the Government that for the fault of one or two share-holders could you stop Chand Rice Mill and Mahavir Rice Mill from getting controlled commodities ? That would also create unemployment. What should be done to stop running of the Mill for want of supply of paddy and the consequent unemployment ? These were the difficulties that arose before the Government. Government had to take legal opinion, these facts were also taken into consideration. Unfortunately it was found that this order of withholding of controlled commodities could not be enforced any further.

Regarding promotion of Shri A. K. N. Haque Majumdar, Deputy Director of Supply

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) asked :

75. Will the Supply Minister be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that Mr. A. K. N. Haque Majumdar the then Supply Superintendent of Dibrugarh was involved in a case of issuing permits of controlled commodities to fictitious persons ?

- (b) Whether it is a fact that proceedings were drawn against the said Officer ?
- (c) Whether it is a fact that the Joint Director of Supply investigated the case and found the Supply Superintendent guilty ?
- (d) Whether it is a fact that the Joint Director of Supply recommended stoppage of promotion and increment of the said Officer for three years in 1957 ?
- (e) Whether it is a fact that usual course of promotion of Supply Department Officers is from Supply Superintendent to Controller, from Controller to Assistant Director and then to Deputy Director ?
- (f) Whether it is a fact that the condemned Officer, Mr. A. K. N. Haque Majumdar was given accelerated promotion from Supply Superintendent to Deputy Director without promoting him in the usual channel ?
- (g) Where is he posted now ?
- (h) Whether Government will be pleased to place the enquiry report of the Joint Director, Shri S. Kar on the Library Table ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

75. (a)—No.
 (b)—Yes.
 (c)—Yes, responsible for issuing permits for C. I. Sheets without taking the approval of Deputy Commissioner in five cases.
 (d)—No.
 (e)—Yes.
 (f)—There was no condemnation as such and no accelerated promotion.
 (g)—At Gauhati.
 (h)—No.

Maulavi MAHAMMED IDRIS (Rupahihat): May I know from the Government whether Shri A. K. N. Haque Majumdar is the only officer who has been given double promotion in the Supply Department ?

Shri RAM NATH SARMA (Lumding): Shri A. K. N. Haque Majumdar ক Supply Superintendent ব পৰা double promotion দি Deputy Director কৰা হৈছিল নে কি ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : No, Sir, there were other officers who were also promoted by the same Government order. Shri Ghanashyam Patwary was promoted to the post of Deputy Director of Supply from the post of Controller of Supply which also meant double promotion. Shri R. Ahmed from Controller of Supply to Deputy Director of Supply a double promotion. In the same way Shri Bihu Ram Das, Superintendent of Supply, was promoted as Assistant Director of Supply which also means a double promotion. Shri Ananda Mohan Sarma became Assistant Director of Supply from Superintendent of Supply which also meant double promotion. The reason is very simple. What happened was this. These officers were already holding higher posts till the policy of retrenchment was taken up by the department. As a

result of this policy, all these officers had to be downgraded from higher posts. For example, Mr. A. K. N. Haque Majumdar was a Controller of Supply upto 1956. He was also Assistant Director of Procurement for sometime in the year 1953-54 in addition to his duties. Later on as a policy of retrenchment, he has to be downgraded to the post of Superintendent of Supply and from a salary of about Rs.500 per month to about Rs.300. In the same manner it happened to some other officers also. All of them were promoted on the basis of seniority ; there was no discrimination to anybody. I explained this matter more than once on the floor of this House, Sir.

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) : তেওঁ প্ৰমোচনৰ ক্ষেত্ৰত দুটা step জাপ নৰি যোৱাৰ কাৰণ কি ?

Shri MOTIRAM BORA (Lahorighat) : সশ্ৰী মহোদয়ে (b) ৰ উত্তৰত লিখিছে “There was no condemnation as such” এই as such ৰ মানে কি ? সেই কাৰণে তাৰ finding যিটো হল সেইটো আনি জানিব পাৰো নে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) : Sir, I can read out the findings from the file, but I am not prepared to place the whole order on the table of the House as it would not be a correct procedure.

The finding is:—

“As discussed the only charge which could be proved against the Superintendent of Supply is that he issued C. I. Sheets without Deputy Commissioner's approval in 5 cases of his own authority. I think some light punishment will be sufficient to meet the ends of justice as this is the first instance for misuse of powers. I, therefore, suggest that his future increment may be stopped for one year without effecting his future increments with a warning which should be recorded in his character Roll.”

Maulavi MOHAMMED IDRIS (Rupahihat) : গৱৰ্ণমেন্টে (e) ৰ উত্তৰত কৈছে “yes”, যদি সেয়ে হয় তেন্তে ইমানবোৰ অফিচাৰক double promotion কেনেকৈ দিয়া হৈছে ?

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY : Sir, this is not the question of double or triple promotions. Those people who were holding high posts were reverted. They suffered very much as their pay was reduced. Sometimes by 300 to 400 rupees per month. They suffered in rank also. One of these Mr. Haque Mazumdar was promoted to the rank of D. D. S. Actually, no favour was shown to none of these officers promoted like this.

Shri MOTIRAM BORA : দৰমহা বাঢ়িলে নাই—increment বন্ধ হলেনে নাই ?

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY : He being the seniormost officer, he was promoted to the post of D. D. S. As a punishment his increment for one year was stopped.

Shri HIRALAL PATWARY (Panery) : তেওঁলোকক প্ৰমোচন দিয়াৰ সময়ত তেওঁলোকৰ increment বন্ধৰ কথাতো ভাবিছিলেনে নাই ?

M. MOINUL HOQUE CHOUDHURY : ভবা হৈছিল।

Re: Non-receipt of Scholarships by Students belonging to Backward classes

Shri GHANASHYAM DAS [North Salmara (Reserved for Scheduled Castes)] asked :

76. Will the Chief Minister be pleased to state—
- (a) Whether the Government is aware that great inconveniences have been experienced by the students belonging to Backward classes for non-receipt of scholarships in time ?
 - (b) What are the causes of such delay ?
 - (c) What steps have been taken by the Government to obviate the difficulties ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

76. (a)—Yes.

(b)—The delay is mainly due to the complicated procedure prescribed for award of both Post-Matric and Pre-matric Scholarships. The Post-Matric Scholarships are awarded according to the regulations prescribed by the Union Education Ministry according to which for both renewal and fresh scholarships the students have to submit their applications in prescribed forms through the respective heads of institutions. The colleges re-open after the summer vacation, some time in July, and normally, therefore, the last date for submission of applications is fixed by the 30th September which had to be extended upto November. On receipt of the applications, the Secretary of the Scholarships Board is to scrutinise each application with a view to determine the eligibility and value of each scholarships. The scrutiny of all these applications takes a considerable time and under the existing procedure it is not possible to award the scholarships and draw and disburse the same by the Secretary before the end of October. The scholarship money for renewal is sanctioned for payment in two instalments, first in October and second in February-March. The fresh scholarships are sanctioned similarly for payment in two instalments, first in December-January and then in February-March.

Under the existing procedure for the Pre-Matric Scholarships, applications for renewal of those sanctioned in previous years and for fresh are to be submitted to the D. P. I., Assam, through the respective Heads of Institutions on or before 14th of August every year. Even the time now allowed for submission of applications is not sufficient, as most of the schools where the Plains Tribal students are reading are situated in the out-lying areas, and in fact applications from deserving students continue to come to the D. P. I's Office even after the prescribed date.

The applications are scrutinised and tabulated in D. P. I's Office and in view of the huge number of applications received, a considerable time is needed to complete the process. On completion of the tabulation work the lists are then placed before the respective Selection Committees, Hills Tribals, Plains Tribals and Scheduled Caste for final selection of the students for award of the scholarships. The observance of these formalities at the different stages naturally takes time and the award of the scholarships is, therefore, unavoidably delayed.

In respect of the renewal cases the D. P. I. has, however, been given the authority to sanction ahead, and in exercise of this authority the scholarships for renewal are generally sanctioned by October every year.

(c)—The Government is considering a proposal to place some lump-sum amount at the disposal of each head of a college who will be authorised to sanction monthly *ad-hoc* grants to all students who were awarded central post-matric scholarships in the previous year and who, are eligible for renewal of their scholarships for the succeeding academic session. *Ad-hoc* grants so released will be adjusted against the actual scholarship money sanctioned by the Secretary of the Scholarships Board in due course on receipt of formal applications.

As regards the pre-matric scholarships the Government is proposing to take up the matter with the Advisory Councils how to liberalise the existing procedure further in order to expedite payment and make it more regular.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : Sir, delay in payment of the scholarships was brought to the notice of the Government during the last few years in the floor of this House. Why these scholarships are not received by the students at the time of need? They usually get their scholarships at the expiry of the academic year. What are the difficulties due to which Government could not expedite disbursement of these scholarships?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Sir, causes of difficulties, etc., in this connection have been given in the last page of the question.

Shri GOPESH NAMASUDRA [Patharkandi (Reserved for Scheduled Castes)] : In view of the fact that all the Scheduled Castes and Scheduled Tribes students and the other Backward Classes students who pass in 1st division are entitled to get the post Matric scholarship, will the Government give necessary instructions to the head of the Institution not to realise the tuition fees from the above mentioned Students?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : That answer is in the printed reply.

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHANI (Golakganj) : চৰকাৰে জানেনে টকা খিনি ঠিক সময়ত নোপোৱাৰ কাৰণে টকা যি উদ্দেশ্যত দিয়া হয় সেই উদ্দেশ্যত খৰচ নহয়, ছাত্ৰসকলৰ বেষ-ভূষাত হে খৰচ হয়?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : টকাখিনি ঠিক সময়ত নোপোৱাৰ কাৰণে যথেষ্ট অসুবিধা হয় সেই কথা চৰকাৰে জানে কিন্তু বৰ্তমান সোনকালে দিবৰ বাবে চেষ্টা কৰা হৈছে।

Point of Information regarding replies to Assembly questions and belated publication of Assembly Proceedings

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur): Mr. Speaker, Sir, may I draw the attention of the Honourable Chief Minister regarding the questions the honourable members put. I have seen that so far the questions are concerned, though some of them were submitted as early as October they have not been replied to as yet. So far as the starred questions are concerned, I have seen that only 22 questions have been replied. So far the unstarred questions are concerned, only 75 questions have been replied. I know it definitely that some questions have been sent as early as October, these questions have not yet been replied. I do not know what the Government proposes to do. I like to remind the Government in this connection, the necessity of replying questions expeditiously in the interest of the public. We put these questions on behalf of people, and if these questions are left unreplied, then we cannot do justice to our people. Therefore, I request you to expedite the matter.

Regarding publication of Assembly Proceedings, I find only 1959 proceedings are being published now. It is very difficult for the Assurance Committee to do justice to its work without them. Both as regards to proceedings and questions, we do not mind so much it appears there is a tendency in the part of Government to ignore this Assembly. Questions are not replied to suit their convenience and proceedings when published lose importance. There is a lacuna somewhere and we have to remove it. I draw the attention of the House to this matter.

***Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister):** Mr. Speaker, Sir, with regard to replying questions which has been raised by the Leader of Opposition, I like to say that most of the informations for replying the questions have to be obtained from different districts. This is the reason why it takes time to reply questions. But we are trying our best to reply the questions as early as possible.

As regards delay in printing the proceedings is concerned, I like to say that the delay is due to non-receipt of some machinery. We have already ordered for some machinery which will be imported from outside. They have not yet arrived here. Therefore, the printing has been delayed.....

But I am holding a conference to-day on this particular subject of printing the Assembly Proceedings. Then, I will be in a position to give the result of the conference tomorrow.

Mr. SPEAKER: Regarding questions, I am repeatedly drawing the attention of the Hon'ble Ministers, more particularly, the Chief Minister, to the fact that the Departments are not acting in a manner they should

act to expedite sending the replies to the questions. I am not satisfied with the reply of the Chief Minister when he says that the Departments are to get the replies from the district headquarters or Subdivisional headquarters, therefore the delay. This explanation, I feel, is not tenable. I hope the Hon'ble Chief Minister will see to this and will have a firm policy about it in order to make the Departments act properly. The right of putting questions in the House in a democratic set-up is a very valuable right on the part of the hon. Members. The questions are put to elicit certain informations from the Government and these informations are very necessary, in certain cases, to the people at large. I have seen a tendency during the tenure of office as Speaker for one year and two months that the officers do not put necessary importance on sending their replies. They feel most probably that it is no part of their duty, and they should act only at leisure in sending the replies to the questions. This tendency should be discouraged. Therefore, I request the Hon'ble Chief Minister, with all the emphasis I can command, that he will take a personal interest in this matter.

Then again, about publication of the debates. This question is baffling like anything. Sometimes, I feel that I dissolve the Assurance Committee because, for not getting the printed proceedings this Assurance Committee has become almost *functus non-officio*. The Assurance Committee have not been able to function properly because the Rule is that whatever assurances are given by the Hon'ble Ministers, they are implemented within three months of the date of assurances, and the assurances are only to be found out from the printed proceedings of the Legislative Assembly. But, if the Legislative Assembly Proceedings are not printed for two years, how the Assurance Committee can bring to the notice of the Ministers whether the assurances have been implemented or not? I fail to understand this. I have been trying my utmost to bring this to the notice of the Chief Minister; I had discussion with him, I had written communications with him and also I had discussion with the Superintendent of the Government Press. But the result has been for weeks together the proceedings were not published at all, though the practice was that in every week there should be some publication of the Assembly proceedings. This is the result of my giving emphasis to it and the fact has been brought to the notice of the Chief Minister and I can do nothing except making a request and giving emphasis on this subject to the Hon'ble Ministers. I hope, when the matter has been raised on the floor of the Assembly, the Hon'ble Chief Minister will do his best and find some ways and means to get the proceedings published within a very short time. I feel that the printing of the proceedings should receive priority over all other publications because the Assembly Proceedings are very valuable and are of great public importance. Therefore, the Press Superintendent may be advised very kindly that he gives high priority to publication of Assembly proceedings. This is all I can observe.

Adjournment Motion

Mr. SPEAKER : Now, I received a notice of adjournment motion from Shri Birendra Kumar Das, Shri Ghanashyam Talukdar and Dr. Srihari Das. But as I find from the notice of the adjournment motion, the motion has not been drawn up properly and I fail to make out what the motion actually is. Therefore, I cannot accept the adjournment motion and I rule it as out of order.

General Discussion of the Budget

Dr. GHANASHYAM DAS [North Salmara (Reserved for Scheduled Castes)]: Mr. Speaker, Sir, yesterday I was discussing certain points about Education Department. I hope my suggestions to the points the Department will give due consideration. Regarding the Education Secretariat we find that it is frequently changed. I think that is not desirable because the Secretary has to study the problems, the defects and the difficulties of the Department and to suggest remedies. Some of these defects in the Department, which appear to my mind, are that there are too many holidays and too many extra-curricular activities. These should be avoided as far as practicable. In this connection, I cite certain instances. Even for usual rainy dates, it is not desirable for closing the schools for seven days together without the approval of the Government. This hampers the study of the students. I was talking about the inspection in my Goalpara District. I find there are so many institutions which are not yet visited. Because, communication is difficult, probably, the officers hesitate to go. With the result that no amount of grant was given to those schools and they go by default. Regarding student community, I have carefully studied. I find that the creation of Students' Union has resulted in a tendency of driving them to agitations and politics. Therefore, I suggest that instead of students welfare societies should be created. This will imbibe the spirit of social service in the minds of the students. I have also noticed that some school teachers are in habit of smoking inside the school campus during leisure. I think this is not desirable for them. Regarding the grant-in-aid also we have seen sometimes the matter is not considered in its true perspective. The grant-in-aid should be given on merit and on the basis of the Inspector of School's report. But it is seen that sometimes grant-in-aids are sanctioned according to the influence of some individuals or the influence of some persons or authority. The schools should be regularly inspected. There are some deserving schools which have been representing from year to year but no notice has been paid to them. These are situated in the backward areas and need proper attention. Of course there are certain difficulties because the number of Sub-Inspectors of Schools is very inadequate. If the number of Inspecting staff can be increased to some extent then inspection of these schools can be more regular. The Sub-Inspectors of Schools themselves say that it is not possible for them to inspect all the schools in a year and as a result some of the teachers remain absent very often because they do not care to attend their classes regularly. I appeal to Government to do something in the matter so that these schools can be inspected more regularly.

Then again, Sir, I want to say a few words about the welfare of the scheduled castes and scheduled tribes. Now, every one knows about the deteriorating economic condition of these people particularly the scheduled caste people. One of the reasons for this is that they are deprived of allotment of land and also they are deprived of their fisheries because, being poor they cannot compete with other more prosperous lessees and so they lose most of the fisheries. Now, it is the policy of the Government to advise these people to form co-operative societies in order that they can run and operate some fisheries. But there are some practical difficulties in this regard also. Because these people have got no land they cannot offer any security to form such co-operative societies. It is true Sir, that some small fisheries which have been made "khas" are actually in the hands of the villagers but these villages themselves sell these fisheries away to the fishermen. I suggest that these should be sold by auction, some of these should be

reserved for the poor fisherman people. This will also bring some revenue to the Panchayat as well as give some facilities to the poor people to earn their bread. These matters were seriously discussed in the Scheduled Caste Conference held recently at Hajo. Then regarding the grant of certain amounts to the Tribals out of the Tribal Welfare Fund under article 275, I found that this is also not properly utilised. Proper utilisation of this grant is necessary because it is often found that this grant is misused: instead of starting tribal hostels, etc., it is utilised for some other purpose.

Now, Sir, regarding the land problem, if preference is not given to the landless scheduled caste and scheduled tribe people in the matter of allotment of land by the Government, I am afraid these people will in future be reduced to a state of permanent landlessness. For this purpose, if possible they should be encouraged to take to co-operative farming and land should be made available to them. If these things are not done I do not find any means how to improve their economic condition. It is true that we have been pursuing this matter but no tangible result has been seen. These, Sir, are some of vital problems of the people particularly in the rural areas. For the improvement of the economic condition of these people something should be done otherwise these people will remain permanently in poverty and thereby become a constant burden to the Government and will be paupers in the street.

With these words, Sir, I resume my seat.

Shrimati LILY SEN-GUPTA (Lahowal) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আন্তৰিকতাৰে স্বীকাৰ কৰো যে যথেষ্ট সতৰ্কতাৰে সৈতে দেশৰ উন্নয়নৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই বাজেটখন ৰচনা কৰা হৈছে। মই বাঞ্ছা কৰিছো যে দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণ উন্নতিৰ বাবে ইয়াৰ সদ্ব্যৱহাৰ যথাসময়ত হব; বিশেষকৈ নিম্নস্তৰৰ লোকসকলৰ উন্নতিৰ বাবে চৰকাৰে উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰিছো। মাননীয় বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে ভাষণত উল্লেখ কৰিছে যে যোৱা দুবছৰত জনমুৰি আয় শতকৰা ১০ ভাগ বৃদ্ধি হৈছে। এই আয় বৃদ্ধিৰ লগতে এইটোও নিশ্চয় চাব লাগিব যে আমাৰ আয়ৰ সংৰক্ষণ বা প্ৰতিৰক্ষা চৰকাৰে কি পৰিমাণে দিব পাৰিছে? কয়লা, তেল, চাহশিল্প, শুমিক, নিম্নবিত্ত ও মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ লোক আছে, সেইবিলাকৰ উন্নতিৰ কাৰণেও বিশেষ দৃষ্টি ৰখা প্ৰয়োজন। আমাৰ চাহশিল্প বা কয়লা-খনিৰ যিবোৰ বনুৱা আছে তেওঁলোকৰ কথা কওঁ যে এইবোৰ শিল্পৰ কেন্দ্ৰস্থলত মদৰ দোকান দিন-ৰাতি চলি থাকে। কৃষকসকলে যেনেকৈ কৃষিৰ খলিতে জুই খৰি কীট-পতঙ্গাদি ধ্বংস কৰি থাকে সেইদৰেই শিল্পাঞ্চলত মদৰ দোকান পাতি বনুৱাক সকলো প্ৰকাৰে ধ্বংস কৰিছে। মজলদৈত মই দেখিছো হাতীৰ ওপৰত মদৰ পিপা তুলি আৰু ভাঙে ভাঙে দিনদুপৰীয়া নিয়ে। মদ বিক্ৰি চলি থাকে, বন্ধ কৰিবৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। লগতে এইটোও কব খোজো যে যিবোৰ ঠাইত মদৰ দোকান নাই সেইবোৰ ঠাইত সপ্তাহিক বজাৰৰ কাষতে থকা হাবিত মদৰ ঘাটি পাতি লয়। এওঁলোকে মনাফালোভি সাধাৰণ বেপাৰীৰ পৰা পণ্যদ্রব্য কি নি খায়। বেপাৰীহঁতে ওজনত কম দি বেচি লাভ কৰে আৰু বনুৱাসকলে ঘাটি খায়। এফালে সিহঁতৰ টকা মদত যায় আৰু আনফালে ওজনতো বস্তু কম পায়। এই দৰে সিহঁতৰ অৱস্থা দিনক-দিনে বেয়াৰ ফালে গৈছে। সিহঁতে নিজৰ অভাৱ পূৰণৰ বাবে—নিৰুপায় হৈ বেচি সুদত কাবুলীৰ পৰা টকা ধাৰ লয়। মই নিজে ডিব্ৰুগড়ত দেখিছো। এইবোৰ যদি বন্ধ কৰিব পৰা নেথায় তেনেহলে নিম্নস্তৰৰ মানুহৰ উন্নতি হব কেনেকৈ? তাৰোপৰি জুৱাখেলৰ প্ৰকোপে মাৰাত্মক আকাৰ ধাৰণ কৰিছে। এই জুৱাৰীবিলাক অস্ত্ৰ আদিৰ সৈতে বিৰাট এটা দলত সংগঠিত বনুৱাৰ টকাৰ সৰ্বনাশ কৰেই, তাৰোপৰি এইবিলাকে ডকাইতিও কৰি ফুৰে। সমাজৰ মৈত্ৰিক পতন আৰু অৰ্থৰ অনাটন এইদৰে ঘটি আছে। প্ৰতিকাৰৰ উপায় নাই।

আমাৰ দেশত সমাজবাদী সমাজ ব্যৱস্থা আৰু শ্ৰেণীবিহীন সমাজ ৰচনাৰ কথা কয়। কিন্তু আমি দেখিবলৈ পাইছো কিছুমান মানুহে একচেতীয়া (মনপলি) কাৰবাৰ কৰি লাখপতি-কোটিপতি হৈছে। একেজন মানুহেই যোগান বিভাগৰ টিকা, গড়কাপ্তানী বিভাগৰ টিকা আদি ডাঙৰ ডাঙৰ টিকা পাইছে আৰু কিছুমান লাইচেঞ্চও পাইছে—যেনে, পেট্ৰল পাম্প, চিনেমা ঘৰ, টেক্সী, বাছ, ফৰেষ্টৰপ, মিল আৰু বটলিং আদি। সাধাৰণ মানুহে এইবোৰ পোৱাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। গতিকে চৰকাৰে জনতাৰ আয় বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে যদি সমাজত সমতা বক্ষা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে তেনেহলে দেশৰ উপকাৰ বেচি হব বুলি ভাবো। ধনীসকলে পাব নেলাে বুলি নকওঁ। মোৰ মনেৰে তেওঁলোকক সৰ্বভোগী হবলৈ দিব নোৱাৰি।

চৰকাৰে কৈছে যে এই বছৰ Road Transport বিভাগৰ পৰা যথেষ্ট আয় কৰিবপৰা হৈছে। এই 'বড ট্ৰাঞ্চপৰ্ট'ত দেখা যায় 'টেক্সি', 'বাচ' আৰু অন্যান্য 'পেচেক্স' নিয়া যানবাহনবিলাকে শতকৰা ৬০ ভাগ টকা উপাৰ্জন কৰে। এইবিলাক যদি বন্ধ কৰিব পৰা যায় তেন্তে শতকৰা ৬০/৭০ ভাগ টকা চৰকাৰৰ বাজহটল আহিব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

ইয়াৰ পিচত, মই কওঁ, পঞ্চায়ত প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থা ভাল হৈছে। কাৰণ এয়ে যে, যিবিলাক মানুহ লৈ পঞ্চায়ত বাজ স্থাপন কৰি সৰ্বসাধাৰণ বাইজক অজ্ঞান আন্ধাৰৰ পৰা পোহৰলৈ আনিব লাগিব সেই মানুহবিলাকে বাস্তৱতে সামাজিক কাম হাতত লোৱাৰ পূৰ্বে সেই 'লাইন'ত শিক্ষা পোৱা দৰ্কাৰ নহলে আমাৰ চৰকাৰৰ পঞ্চায়ত বাজৰ আঁচনি কাৰ্য্যকৰী নহব। কাজেই, ৰাজ্যিক বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যেতিয়া দুয়ো বিভাগৰে গৰাকী, আশা কৰো তেখেতে ইয়াৰ যোগ্য পৰিচালনা কৰিব।

তাৰ পিচত, মই কওঁ, ৰাজ্যত বৃহৎ শিল্পৰ লগে লগে গ্ৰাম্যাঞ্চল বিলাকত দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ উপকাৰৰ কাৰণে সৰু সৰু কুটিৰশিল্প—যেনে, খাদী, তাতশিল্প কচিন ৰেচম শিল্পবিলাকৰ স্থায়ী বিকাশ আৰু প্ৰসাৰ হোৱা দৰ্কাৰ; কাৰণ, কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত দেখা যায়, এইবিলাক কুটিৰশিল্প এতিয়াও নিচলা হৈ আছে। তাৰোপৰি চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা যিবিলাক 'দায়েরী', 'ফাৰ্মিং', 'ফিচাৰী' আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, সেইবিলাক কিদৰে কৰিব পৰা যায় বাইজক বা বিভিন্ন ব্যক্তিক তাৰ উপযুক্ত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাই। এইবিলাক কৰিবলৈ ইচ্ছা থাকিলেও যিবিলাক 'ফৰ্মত' চৰকাৰলৈ আবেদন কৰিব লাগে সেই ফৰ্ম পাবলৈ নাই আৰু এখন দৰ্কাৰ 'ফৰ্ম'ৰ কাৰণে ১০/১২ দিন ঘূৰি ফুৰাটো সম্ভৱ নহয়। এনে অৱস্থাত, মানুহে এখন ফৰ্মৰ কাৰণে পাঁচিলগা হোৱাটো দুখৰ কথা আৰু এই ফৰ্মবিলাক যাতে সহজে বাইজে পায় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব বুলি আশা কৰিলো। তাৰ পিচত আমি শুনিবলৈ পাইছো যে, 'ভেটেৰিনেৰী' বিভাগৰ যিবিলাক ঋণ দিয়া হৈছিল, সেইবিলাক দিয়াৰ পদ্ধতি এতিয়া বদলি হৈছে আৰু সেই ঋণ দিয়াৰ বাতৰি প্ৰচাৰ হোৱা নাই। এইবিলাকৰ প্ৰচাৰ বাইজৰ মাজত একান্ত দৰ্কাৰ আৰু ইয়াৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। মই কৈ আহিছো যে ভেটেৰিনেৰী বিভাগৰ ঋণ দিয়াৰ পদ্ধতি বদলি হৈছে আৰু ইয়াৰ বাবে প্ৰচাৰ হোৱা নাই। তেনেস্বলত এই ঋণবিলাক যে Land Mortgage Bank ৰ জৰিয়তে দিয়া হব বাইজে কেনেকৈ জানিব? মহোদয়, কৃষকৰ সা-সম্পত্তি গৰু আদিৰ যেতিয়ালৈকে বীমাৰ ব্যৱস্থা নহয়, তেতিয়ালৈকে কৃষকৰ উন্নতি সাধন বৰ টান হব। এইবিলাক ক্ষেত্ৰত সময়মতে প্ৰচাৰকাৰ্য্য হব লাগে আৰু তেনে কৰিলেহে সৰ্বসাধাৰণ বাইজৰ উপকাৰ হব আৰু কাৰ্য্যত কিছুমান social guide পঞ্চায়ত এৰিয়াই, এৰিয়াই জনসাধাৰণক guide কৰিবলৈ নিয়োগ কৰিব লাগে। কাৰণ, বৰ্তমান পৰ্য্যায়ত যিবিলাক চৰকাৰী কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ ওচৰ চাপিবলৈ সৰ্বসাধাৰণ বাইজে ভয় পায়, তেওঁলোকৰ আমোলাত্মিক মনোভাৱৰ কাৰণে। কাজেই, সকলোবিলাক আসোৱাহূ দূৰ কৰি বাইজক উন্নতিৰ পথলৈ চলাই নিৰলৈ এই social guide বিলাক হব লাগিব, সকলো ৰাজনৈতিক পাৰ্টিৰ বাহিৰৰ নিৰপেক্ষ মানুহ নহলে কাম কৰাত অসুবিধা হব।

তাৰ পিচত, আমাৰ যিবিলাক তাতশিল্প বা কস্মুৰা শিল্প আছে, সেইবিলাকৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে Insurance ৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। তাৰোপৰি, শিক্ষা বিস্তাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা ভাল হব লাগে, নহলে নামত এজন ডেমষ্ট্ৰেটাবে বিৰাট অঞ্চলবিলাকত কাম কৰিব নোৱাৰিব আৰু অন্তত ১০০ টকা বা কিছু টকাই এই অনুষ্ঠানবিলাকক জীয়াই ৰাখিব নোৱাৰিব আৰু চৰকাৰৰ অজুৰ টকা অপচয় হব আৰু আচনিবিলাক বিফল হব। বেচম শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত মঞ্জীমহোদয়ে সিদিনা এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কোৱা শুনিলো যে এজন ইন্সপেক্টৰে ডিব্ৰুগড় আৰু শিৱসাগৰত কাম কৰিছে। এনে অৱস্থাত, চৰকাৰী আচনিৰ কামৰ সফলতা কেনেকৈ হয় আৰু বাইজেইবা ফাৰ্ম আদি খোলে কি সাহত? এইবিলাকৰ পৰিপূৰ্তিৰ কাৰণে প্ৰচুৰ পৰিমাণৰ টকা ৰাইজক দিয়া প্ৰয়োজন।

তাৰ পিচত, কৃষি পাম সম্পৰ্কত মই এটা কথা কব খোজো যে এই ফাৰ্মবিলাক গ্ৰামাঞ্চলত আৰু বেচি হব লাগে। এই ফাৰ্মবিলাকৰ পৰা গাৱঁৰ বাইজৰ কঠিয়া আদি লোৱাত বহু সুবিধা হৈছে সঁচা, কিন্তু এইবিলাক ফাৰ্ম সদায় বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চলিব লগাহোৱাত কেতিয়াবা কেতিয়াবা খেতি বেয়াও হয়। এনেহলে খেতিয়কসকলৰ কঠিয়া আদি পোৱাত আৰু খেতি কৰাত অসুবিধা হয়। তাৰ পিচত মই কব খুজিছো যে, যি ঠাইত যি খেতি ভাল হয়—যেনে, শ্বিলংত কমলা খেতি ভাল হয়, চৈখেৱাত বৰ খেতি, নগাঁৱত পাট, গুৱাহাটীত নাৰিকল ও গম খেতি ভাল হয়, সেই ঠাইত কঠিয়াৰ কাৰণে, আদৰ্শ পাম খুলিলে ভাল হয় আৰু তাৰ আদৰ্শৰে বাইজে খেতি-বাতি কৰিবলৈ সুবিধা হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অন্য এটা কথাটো মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। সেইটো হৈছে—‘দমাজ কল্যাণ বৰ্ড’ৰ যি এটা condensed course হৈছে, তাৰ পৰা গাৱঁৰ আইসকলৰ শিক্ষা লাভ কৰাত সহায় হৈছে। এই অনুষ্ঠান প্ৰত্যেক আঞ্চলিক পঞ্চায়ত এলেকাই এলেকাই একোমাকৈ গঢ়ি তুলিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো। কাৰণ, সমৰায় তাতশিল্প আদিত, মহিলাসকলৰ হিচাব-পত্ৰ ৰখা, নমুনা আদি সংগ্ৰহ কৰি ৰাখিবলৈ সুবিধা হব। গতিকে Social Welfare Board ৰ শাখাবিলাক বৃদ্ধি কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশত শতকৰা ৮০ জন লোক খেতিয়ক, বনুৱা, মধ্যবিত্ত আৰু তল মজলীয়া শ্ৰেণীৰ। এই লোকসকলৰ স্বাৰ্থ-ৰক্ষাৰ কাৰণে নাইবা তেনে দৃষ্টিভঙ্গী লৈ এই বাজেট ৰচিত হোৱা নাই। এই বাজেটে সাধাৰণ মানুহৰ মনত বিশেষ উৎসাহ-উদ্দীপনা আৰু প্ৰেৰণাৰ সঞ্চাৰ কৰিব পৰা নাই। এই বাজেটত খেতিয়কসকলৰ ওপৰত কৰ-কাটলৰ বোজা বেচি নকৰাৰ কোনো ইঙ্গিত দিয়া নাই কিম্বা লাঘব কৰাবো কোনো উল্লেখ কৰা নাই। খেতিয়কসকলৰ দৈনন্দিন জীৱন-যাত্ৰাৰ প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ চৰা দাম, চৰা হৈয়ে আছে, কমোৱাৰ কোনো চেষ্টা নাই অথচ বাজেট বক্তৃতাত কোৱা হৈছে যে ১৯৩৫ চনতকৈ ১৯৬০ চনত, খেতিয়কসকলৰ জীৱনৰ মান শতকৰা ১২ ভাগ বাঢ়িছে। আনহাতে অহা বছৰৰ কাৰণে কি উন্নতিৰ আচনি লোৱা হব তাৰ ইঙ্গিতো বাজেট বক্তৃতাত বিচাৰি নাপালে।

অন্য ফালেদি আমাৰ শ্ৰমজীবি জনসাধাৰণ, যেনে কাৰখানাৰ বনুৱা, ৪খ' শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়া, যেনে চৌকিদাৰ, চাপ্ৰাছি, মালি, আদি আৰু দুখীয়া কেৰাণী শ্ৰেণীৰ লোক-সকলৰ উন্নতিৰ অৰ্থে বাজেটত কোনো ইঙ্গিত নাই। সেই কাৰণে এই বাজেট অসমৰ শতকৰা ৮০ জন জনসাধাৰণৰ লগত সহক্ৰ নথকা বাজেট। এই বাজেটে শিল্পপতি, ব্যবসায়ী শ্ৰেণীৰ স্বাৰ্থ-ৰক্ষাৰ্থে কৰা বাজেট। সাধাৰণ মানুহৰ স্বাৰ্থ-ৰক্ষাৰ বাজেট নহয়। সাধাৰণ মানুহৰ জীৱনসাধাৰণৰ মান বঢ়োৱাৰ এটা ভুৱা মাত্ৰ এই বাজেট তুলি ধৰিছে। ই

এখন গতানুগতিক সাধাৰণ বাজেট। চৰকাৰে বাজেটত ২ কোটি ৩১ লাখ ৭ হাজাৰ টকাৰ ঘাটী দেখুৱাইছে। যোৱা বছৰ বাহি বাজেট আছিল। অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখা গল ঘাটী হলেও মানুহৰ জীৱনৰ মান উন্নতি নহয়, বাহি হলেও নহয়। শিল্পানুষ্ঠান সম্বন্ধে কিছুমান বিস্তৃত ব্যাখ্যা দাঙি ধৰি মানুহক ভুল বাটে নিবলৈ চেষ্টা কৰিছে মাথো। আমাৰ শিল্প-প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত যি লেহেম গতি দেখা গৈছে তাৰ দ্বাৰা সাধাৰণ মানুহৰ কোনো উন্নতিৰ পথ আমি দেখা নাই—শিল্পবিস্তৃতিৰ কোনো উল্লেখযোগ্য পদক্ষেপ লোৱা নাই। চৰকাৰে এই বছৰৰ ঘাটী পূৰণ কৰিবৰ বাবে পেট্ৰলৰ ওপৰত টেক্স বহুৱাব খুজিছে। কিন্তু এই টেক্স যদি পৰোক্ষভাৱে বাচত অহাযোৱা কৰা যাত্ৰীয়ে ভৰিবলগা হয় তেন্তে মই এতিয়াই তাৰ প্ৰতিবাদ জনাইছো। প্ৰত্যক্ষ কৰ লগোৱাত মোৰ কোনো আপত্তি নাই যদি তাৰ দ্বাৰা গৰীব শ্ৰেণীৰ ক্ষতি নহয়। কিন্তু পৰোক্ষ কৰ আমাৰ দেশৰ বৰ্তমান অবস্থাতলৈ চাই মই কেতিয়াও সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো। কিয়নো পৰোক্ষ কৰৰ দ্বাৰা জন-সাধাৰণক হেচা দিয়া হয়। অসমৰ জনসাধাৰণে এনে কৰ-প্ৰথা সমৰ্থন নকৰিব।

নিবনুৱা সমস্যাৰ ক্ষেত্ৰত বাজেট বক্তৃতাত মাথোন ৮০ হাজাৰ নিবনুৱাৰ সংখ্যা দেখুৱাইছে। প্ৰকৃত ক্ষেত্ৰত তাতকৈ বহুত বেচি নিবনুৱা অসমত আছে। ১ম পৰিকল্পনাৰ পাচত ২য় পৰিকল্পনা পাৰ হৈ গল কিন্তু নিবনুৱা সমস্যা হ্রাস পোৱা নাই। প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ কথা উল্লেখ কৰিছে কিন্তু এইটো কেবল কথাতেই আছে কাৰ্যত দেখা যায় আমোলাতান্ত্ৰিক শাসন চলিবই লাগিছে। বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ নামত ১৯৫৯ চন পঞ্চায়ত আইনৰ সম্পৰ্কত যিবোৰ উপবিধি (Rule) ৰচনা কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা খোলা নিৰ্বাচন ব্যৱস্থা কৰি বহুতো গাঁৱত অসৎ ক্ষমতাবান মানুহৰ হাততহে শাসনভাৰ তুলি দিয়া হৈছে, অৰ্থাৎ পঞ্চায়তত বহুতো ভাল মানুহো আছে। আৰ্থিক সাহায্যৰ ক্ষেত্ৰত পঞ্চায়তবোৰক যিভাবে সাহায্য দিয়া কথা আছিল, পঞ্চায়তবোৰে এতিয়ালৈকে সেই হিচাবে সাহায্য লোৱা নাই।

চৰকাৰে পঞ্চায়ত গঠন কৰি তাৰ জৰিয়তে ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰাৰ কথা কৈছে হয়—কিন্তু পঞ্চায়তবোৰৰ ওপৰত নতুন আমোলাতান্ত্ৰিক শাসন প্ৰবৰ্তনৰ প্ৰভাৱ বাধি ধোৱাত পঞ্চায়তসমূহে গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে কাম কৰিবলৈ অসমৰ্থ হৈছে। আমি ভৱিষ্যতে পঞ্চায়তৰ ওপৰত থকা এই প্ৰভাৱ তুলি দিব লাগে।

বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত বা সৰহ শস্য উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কৰ পাৰে যে তেওঁলোকৰ কৰ্মদক্ষতাৰ ফলতেই ধান বেচি হৈছে। সেইটো মুঠেই নহয়। অনুকূল প্ৰকৃতিৰ অৱস্থাৰ ফলতহে ধান বেচি হৈছে, চৰকাৰে কোনো কৃতিত্ব নাই। চৰকাৰৰ কৰ্মি আচনিৰ দ্বাৰা দেশৰ খাদ্যসমস্যা সমাধান হোৱা নাই।

আমি ভাবিছিলো যে তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ আচনি সমূহ লওতে চৰকাৰে এটা Master Plan লব সেইমতে প্ৰকাশৰে চৰকাৰে ঘোষণাও কৰিছিল। আমাৰ বিন্যস্তাৰ্জিত উৎপাদন কৰ্মি আমাৰ শিল্পবোৰ নতুনকৈ গঢ় দিব, দেশৰ শিল্পায়ন কৰিবলৈ আগুৱাই যাব আৰু আনহাতে জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা আমাৰ কৃষিকাৰ্যত সহায় কৰিব। কিন্তু বহুবিধা মাটি দিছিল কিম্বা চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু আজিলৈ তাৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। আজিলৈ ক্ষতিপূৰণ ফেৰা দিয়াৰ যোগ্যতাও চৰকাৰৰ নোহোৱাটো লাজৰ কথা। দ্বিতীয় পাঁচবছৰীয়া আচনিত গৰকাপ্তানি বিভাগৰ কাম একো হোৱা নাই বুলিলেও হয়। এই বিভাগটোৱে এনে চিন্তাতলা মহৰগতিত কাম কৰে যে সৰ্বসাধাৰণৰ অগ্ৰগতিত বাধাহে দিছে আৰু অস্ববিধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। মোৰ সমষ্টিতে কেইবাটাও বাস্তা আগতে বাইজে নিজৰ পৰিশ্ৰম আৰু টকাৰে বান্ধিছিল। পিচত বানপানী আদিত সেই

বাস্তা জৰাজীৰ্ণ হোৱাত গৰকাপ্তানি বিভাগে কিছুমান বাস্তাব কাম আজি ৯ বছৰৰ পৰা কৰি মাত্ৰ কৰবাত এমাইল কৰিছে কৰবাত আধামাইল। 'নলবাৰী বাহজানী' বাস্তা— 'মবোৱা-নলবাৰী' বাস্তাব পৰা মাত্ৰ ৪ মাইল। এইবিলাক আমাৰ বিভাগীয় উপমন্ত্ৰীক লগ ধৰি কোৱাত তেখেতে কলে Executive Engineer এ estimate দিয়াৰ বাস্তাটো দৰ্কাৰী। কিন্তু এতিয়া কলে তেখেতে কয় আমাৰ হাত বন্ধ, Finance এ টকা নিদিয়, আমি কাম কৰিব নোৱাৰো। কিন্তু যিবিলাকৰ কাম হাতত ললে সেইবিলাকৰ অৱস্থা কিয় এনেকুৱা হৈছে? এই ক্ষেত্ৰত মই দাঠি কব পাৰো যে চৰকাৰৰ এজন মন্ত্ৰীৰ বিভাগৰ লগত আনজন মন্ত্ৰীৰ বিভাগৰ কোনো সহযোগ নাই। যদি সেয়ে হয় তেন্তে এই চৰকাৰে বাইজৰ হকে কি কাম কৰিব পাৰে মই কব নোৱাৰো। "বিহামপুৰ-বেলশৰ-বণিবাৰী" বাস্তাটো ৩ মাইল মাত্ৰ। সেই বাস্তাটো দুখীয়া বাইজে টকা তুলি হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰচ কৰিছিল, চৰকাৰে এই বাস্তাৰ বেলশৰৰ পৰা নলবাৰীলৈ বান্ধিলে, কিন্তু সেই বাস্তাটো দীঘলীয়া ৪ বছৰ মেৰামতি নোহোৱাত বাস্তাৰ সেই অংশ ভাঙি-চিঙি যাব ধৰিছে। চৰকাৰে বাইজৰ সকলো আবেদন-নিবেদন অগ্রাহ্য কৰি আজিলৈ তাৰ মেৰামতিৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থাই নকৰিলে। তাৰ ফলত বাইজে আক চৰকাৰে ইতিপূৰ্বৰ খৰচ কৰা টকাখিনিও নষ্ট হল। ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰ দায়ী নহয় নে? মই দাঠি কও যে এই বাজহৰা অপব্যয়ৰ কাৰণে চৰকাৰ দায়ী।

মই আক এটা কথাত জোৰ দিও যে এই চৰকাৰৰ দিনত দুৰ্নীতি চূড়ান্ত সীমালৈ গৈছে। দুৰ্নীতি বন্ধ কৰা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ হাত বন্ধ। কিন্তু মন্ত্ৰীৰ ভাষণত দুৰ্নীতি আতৰোৱা বিষয়ে কোনো উল্লেখই নাই। তেখেতসকলে দুৰ্নীতি নাটবাই সমাজতাত্ত্বিক সমাজ গঠনৰ কৰা কথা কৈছে; কামেৰে নহয়, মাথোন বক্তৃতাবেহে। চৰকাৰে আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ উল্লেখযোগ্যভাবে উন্নতি কৰিছে বুলি কবলৈ কোনো অধিকাৰ নাই। শাসনৰ একালৰ পৰা আনফাললৈ যি দুৰ্নীতি বন্ধায়ল হৈ আছে তাক আতৰাবলৈ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগেনে নালাগে?

ভূমিসংস্কাৰৰ বাবে 'চিলিং' আইন, আধিয়াৰ আইন আদি প্ৰণয়ন কৰা হল কিন্তু প্ৰয়োগ কৰাৰ দোষত মালিকসকলক ক্ষমতা বহাল ৰাখি আধিয়াৰক অন্যাৰ কৰা হৈছে। বৰমুৰীয়াসকলে নলবাৰীত কৰা অন্যাৰৰ বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো কিন্তু চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা নললে। আধিয়াৰ খেতিত উকীল-মহৰী নিয়োগ কৰিব নোৱাৰা নিয়ম-প্ৰণয়ন কৰাত দুখীয়া, নিৰক্ষৰ আধিয়াৰসকলে মালিকৰ লগত যুজিব নোৱাৰে, সকলোৱে জানে।

চিলিং আইনৰ দ্বাৰা কোনো গৰীৰ ৰায়তে মাটি পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত লাভবান হোৱা নাই। এই আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল দেশৰ গৰীৰ খেতিয়কসকলক মাটি দিবলৈ অথচ এই আইনৰ উদ্দেশ্য চৰকাৰে ব্যৰ্থ কৰিছে। ভূমিহীনসকলক মাটি দিয়া কাম অকলে হোৱা নাই। ভূমিসংস্কাৰ বিষয়ত এই চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে।

Shri HARINARAYAN BARUA (Teok): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি ব্যৰ্থতাৰ মাজতেই জন্ম গ্ৰহণ কৰিছো; সম্ভৱ ব্যৰ্থতাৰ মাজেদিয়েই জীৱন ত্যাগো কৰিব লাগিব। গতিকে চাৰিওফালে ব্যৰ্থতালৈ আঙুলিয়াই লাভ নাই; সেই ফালৰ পৰা চালে আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট এই সদনত দাঙি ৰখিছে তাত ব্যৰ্থতাৰ কোনো প্ৰশ্ন দেখা নাই।

আমি দেখাত এনে এখন বাজেট আমাৰ বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই দাঙি ধৰিছে, যি বাজেটৰ দ্বাৰা আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বহুতো সমস্যাৰ সমাধান হ'ব। তেনেদৰে ক্ষেত্ৰত এই বাজেটখন জনসাধাৰণৰ কল্যাণকাৰী বাজেট বুলি নকৈ আৰু কি কৰ পাৰি যিসকলে বেয়া দেখে সেইসকলে সদায় বেয়াই দেখিব, ভাল কেতিয়াও দেখিব নোৱাৰে।

যি হওক প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ কাম শেষ হ'ল আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কাম আৰম্ভ হ'ব। তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ আঁচনিৰ যি ব্যৱস্থা হৈছে সেই ব্যৱস্থাবিলাক ক্ৰমে কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আমি নিশ্চয় একযোগে কাম কৰিব লাগিব। যদি কেবল ব্যৰ্থতা কথাই কোৱা হয়, তেন্তে জনসাধাৰণৰ উপকাৰ কৰিবপৰা নহ'ব। বাজেট পেচ কৰোঁতে বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই পৰিকল্পনাৰে তৃতীয় পৰিকল্পনাত আমাৰ দেশত যি কাম হ'ব সেই সম্বন্ধে এটা স্পষ্ট ধাৰণা আমাক দিছে আৰু এই তৃতীয় পৰিকল্পনাত যি কাম হ'ব সেই কাম কি পৰ্যায়ত কি ধৰণে কৰিব তাৰো আভাস তেখেতৰ বক্তৃতাত দিছে, কিন্তু এইমাত্ৰ মাননীয় সদস্যজনে কৈ গ'ল যে দেশৰ খাদ্য-প্ৰচুৰতা বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে আৰু বান-নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে চৰকাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে, সেই নীতি সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ। তেখেতে গভৰ্ণ-মেন্টৰ ব্যৰ্থতাকে ইমানকৈ কত দেখিলে ক'ব নোৱাৰে। আমি দেখাত গোটেই দেশতে প্ৰায় বান হ'বলগা ঠাইবিলাকৰ শস্য বক্ষা কৰিবলৈ মথাউৰি বান্ধিছে আৰু তাৰ ফলত শস্য পথাৰ বক্ষা পৰিছে আৰু শস্য নদন-বদন হৈ উঠিছে।

চৰকাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে সেইটো সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। তেখেতে ক'ত এই ব্যৰ্থতা দেখিছে ক'ব পৰা নাই। আমি জানো যে ২য় পৰিকল্পনা-কালত গোটেই দেশতে ৩৩০ মাইল জোৰা মথাউৰি বান্ধিছিল খেতি বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে। সেই মথাউৰি বন্ধাৰ কাৰণে অনেক শস্যৰ পথাৰ বক্ষা পৰিল আৰু শস্যও নদন-বদন হৈছিল। হয়তো কোনো কোনো ঠাইত মথাউৰি ভগাৰ কাৰণে কিছু শস্য নষ্ট হ'ব পাৰে। সেই বুলিয়েই চৰকাৰে গোটেই কাম ব্যৰ্থ হৈ গ'ল বুলি ক'ব। সমালোচনা কৰা কিমান সমিচীন হ'ব ক'ব নোৱাৰে। মই মাননীয় সদস্যসকলক মাজুলীলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিছোঁ। যি মাজুলীত এসময়ত পানীয়ে উতাই নিছিল সেই মাজুলীত মথাউৰি বন্ধাৰ ফলত যোৱা বছৰ কি সুন্দৰ বান হৈছিল। যি মাজুলীত চৰকাৰে চাউলৰ যোগান ধৰিছিল তাত এতিয়া ধানৰ প্ৰকোপ চাওঁকগৈ। তেনেহলে ব্যৰ্থতা ক'ত? এইটো কেৱল মাজুলীতেনে? কামৰূপৰ বহুত গাঁও দেখাৰ মোৰ স্মৃতি হৈছিল আৰু তাতো দেখিছিলো বহুত গাঁৱৰ বাইজে মথাউৰিৰ পৰা উপকাৰ পাইছে। এনেদৰে স্বীকাৰ কৰিবলৈ কিয় টান পাইছে ক'ব নোৱাৰে। অৱস্থা আছিল, পাৰ্গলাদিয়া নদী আৰু নুনা নদীৰ দুই পাৰে মথাউৰি বন্ধাৰ আগতে কি কোনো কোনো ঠাইত মথাউৰি ভঙাৰ ফলত যদিও কিছু অনিষ্ট সাধন হৈছে চৰকাৰে তাৰ অৱস্থা আছিল এতিয়া মথাউৰি দিয়াৰ পাঁচত অৱস্থাৰ বহুত পৰিবৰ্তন হ'ল এই কথা নিশ্চয় স্বীকাৰ কৰিব লাগিব, আৰু এই পৰিবৰ্তন উন্নতিৰ পৰিবৰ্তন। যদি কোনো ঠাইত উচিত সেইদৰেই চৰকাৰে জলসিঞ্চন কেনেকৈ আতৰাব পাৰি তাৰহে পৰামৰ্শ দিয়া জনসাধাৰণৰ কিছু উপকাৰ হৈছে সেইটো কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। যিখন নবো কথা নাছিল আৰু প্ৰকৃতিৰ দান স্বৰূপেই খেতিয়কে পানী পাইছিল; সেইখন দেশত প্ৰাকৃতিক অৱস্থাৰ পৰিবৰ্তন ঘটাত আজি নতুন অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই পৰিবৰ্তিত পৰামৰ্শ দিয়া উচিত। তাকে নক'ব যদি ব্যৰ্থতাৰ কথা কৈ আলোচনা কৰা হয় তেনেদৰে ব্যৰ্থতাৰ দিনবোৰ শেষ কৰিব নোৱাৰি। বাজেট ভাষণত বিত্তমন্ত্রীয়ে স্পষ্টকৈ কৈছে

যে ১৯৫৯-৬০ চনলৈকে প্ৰায় ৮ হেজাৰ মাইল বাট-পথ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। এই যে কামবোৰ কৰা হ'ল তাৰ পৰা আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰে মঙ্গল সাধন হৈছে, এই ৮ হেজাৰ মাইল বাট-পথৰ ওপৰেদি দেশৰ জনসাধাৰণ আৰু কৃষকসকলেই অহা-যোৱা নকৰিবনে? যদি এই বাট-পথৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণৰ উপকাৰ হয় তেনেহলে চৰকাৰে দেশৰ হকে একো কৰা কৰা নাই বুলি কেনেকৈ কয়? আৰু এই বাজেটখন জনসাধাৰণৰ বাজেট নহয় বুলি কোৱা কৈছে ক'ব নোৱাৰো।

শিল্পপ্ৰতিষ্ঠাৰ কাৰণে বহুত কথা কোৱা হৈছে। মাননীয় শ্ৰীভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়াই কৈছে দেশত যিমান বেচি প্ৰকাৰৰ শিল্প প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰি তাৰ বাবে চৰকাৰে দৃষ্টি দিব লাগে। ময়ো কওঁ শিল্পক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাজ্য যিমান আগবাঢ়িব লাগিছিল সিমান আগবাঢ়িব পৰা নাই। আমি বহুত পিচপৰা। সেই কাৰণেই দেশত নিবনুৱা সমস্যাই দেখা দিছে। শিল্পপ্ৰতিষ্ঠাৰ দ্বাৰা অৱশ্যে নিবনুৱা সমস্যা কিছু পৰিমাণে সমাধান কৰিব পৰা যাব, কিন্তু নিৰ্মূল কৰা টান। আজি দেশত বাঢ়িঅহা লোকসংখ্যাৰ ফালে এহাতে চৰকাৰে যেনেকৈ চকু দিব লাগিব আনহাতে তেনেকৈ চৰকাৰক সহায় কৰিবলৈ ৰাইজো আগবাঢ়ি আহিব লাগিব। মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস অকল চৰকাৰী প্ৰচেষ্টাৰ দ্বাৰা এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰি।

Mr. SPEAKER: আপোনাৰ সময় হৈছে !

Shri HARINARAYAN BARUA (Teok): আৰু ১৫ মিনিট সময় দিয়ক। আজি চৰকাৰে শিল্পক্ষেত্ৰত যিবোৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ সেইবোৰ যথেষ্ট নহয়। কাৰণ গাৰে-গাৰে যিবোৰ স্কুল গঢ়ি উঠিছে, নগৰে-নগৰে কলেজো প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে। সেইবোৰৰ পৰা বছৰি হেজাৰ হেজাৰ শিক্ষিত ডেকা ওলাই আহিব। তেওঁলোকৰ বাবেও চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আজি অসমীয়া জাতিটো জাতি হিচাবে টিকাই ৰাখিবলৈ হলে জাতিটোক শ্ৰমশীল কৰি তুলিবলৈ যত্ন কৰিব লাগিব, আমি দায়িত্বশীল লোকসকলে নিজে তাৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই কামটো কেৱল চৰকাৰী চেষ্টাৰ দ্বাৰা হৈ উঠা সম্ভবপৰ নহয়, ইয়াত জনসাধাৰণৰো সহযোগৰ প্ৰয়োজন হ'ব।

আজি বজ্ৰতামঞ্চত ঠিয় হৈ, নিবনুৱা-সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে, দেশৰ ডেকাসকলক চৰকাৰ-বিৰোধী মনোভাৱ গঢ়ি তুলিবলৈ এক শ্ৰেণীৰ নেতাই দৃঢ়সংকল্প কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰাই নিবনুৱা-সমস্যাৰ সমাধান হ'ব নোৱাৰে। মই আগতেই কৈ আহিছো—এই সমস্যাৰ সমাধানক্ষেত্ৰত দেশৰ প্ৰত্যেকজন দায়িত্বশীল লোকৰেই চিন্তা কৰা উচিত হ'ব। আজি নিবনুৱা শিক্ষিত ডেকাসকলেও এই সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিব লাগিব আৰু কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ দ্বাৰাই এই সমস্যাৰ সমাধান হ'ব আৰু প্ৰত্যেক ডেকাই কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ মন কৰিব লাগিব।

(কি পৰিশ্ৰম কৰিব লাগিব—*voice*)

কায়িক পৰিশ্ৰম। মাননীয় সদস্যই আৰু এটা কথা কৈছে—যে আজি চৰকাৰে ভূমিসমস্যা সম্পৰ্কত উচ্ছেদ-নীতি গ্ৰহণ কৰিছে—এইটো ঠিক হোৱা নাই আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাই জনসাধাৰণৰ সমস্যা সমাধান হ'ব নোৱাৰে আৰু এই বাবে চৰকাৰক দোষাবোপ কৰিছে। সদস্যজনৰ এনে উজ্জিত মই বৰ দুখ পাইছো। কাৰণ, আজি ভূমি সম্পৰ্কত চৰকাৰে যি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে—বাস্তৱিকতে, ইয়াৰ দ্বাৰাই দেশৰ গৰীৰ-দুখীয়াসকলৰ সহায়ৰ কাৰণেই কৰিছে। আজি আমাৰ দেশত যিবিলাক ভূমিহীন মানুহ আছে—সেইবিলাক খিনঙীয়া মানুহ; তেওঁবিলাককো দিবলৈ মাটিৰ অভাৱে

দেখা দিছে। তাৰোপৰি আমাৰ ৰাজ্যলৈ যিবিলাক মানুহ বাহিবৰ পৰা আহিছে তেওঁলোকৰ কাৰণেও মাটি সমস্যা এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈ উঠিছে। আজি আমাৰ প্ৰধান কৰ্ত্তব্য যে, প্ৰথমতে খিলঞ্জীয়া মানুহৰ মাটিৰ সমস্যা সমাধান কৰা, বাকী উপৰঞ্চি মাটি বহিৰাগত লোকসকলক দিব লাগে। নহলে নদীৰ সোঁতৰ দৰে আহিথকা বাহিৰা মানুহক মাটি দি মাটিৰ সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰে আৰু বেআইনী-ভাবে, যিবিলাক ঠাইত দখল কৰি আছে তাক নিশ্চয় উচ্ছেদ কৰিব লাগিব, আৰু এই উচ্ছেদ-নীতিক মোৰ বিশ্বাস জনসাধাৰণে সমৰ্থন কৰিব আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাই আমাৰ খিলঞ্জীয়া মানুহৰেই সহায় হব।

Shri KHAGENDRA NATH BARBARUA (Amguri) : খিলঞ্জীয়া মানুহকেই উচ্ছেদ কৰিছে।

Shri HARINARAYAN BARUA (Teok) : আমাৰ চৰকাৰ যদি ৰাজ্যত শাসন কৰাৰ দায়িত্ব আছে, তেন্তে বেআইনীভাবে যিবিলাক মানুহে, লাগে খিলঞ্জীয়াই হওক, বা বাহিবৰ পৰা অহালোকেই হওক—মাটি দখল কৰি আছে, তেওঁলোকক আইনৰ সহায়েৰে উচ্ছেদ কৰিবই লাগিব।

(নিজেই উচ্ছেদ হৈ যাব—voice)

(সময়ৰ সংকেত)

কাজেই, চৰকাৰৰ নীতিত আমি সমৰ্থন কৰো আৰু শ্ৰীযুত ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই যি আসোৱাহ দেখুৱাইছে—তাক সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো।

Mr. SPEAKER: Time up.

Shri HARINARAYAN BARUA: দুই মিনিটমান সময় হলে ভাল হয়।

Mr. SPEAKER: বাক আৰু দুই মিনিট।

Shri HAHINARAYAN BARUA: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা সৰু কথা কও, আৰু সেইটো হৈছে সদনৰ মাননীয় সদস্যসকল মাননীয় সত্ৰী-সকলোকে ধৰি আমাৰ দৰে সাধাৰণ সদস্যলৈকে—

(আপোনালোক সাধাৰণ নহয়—voice)

সকলো বাইজৰ ভোটৰ ওপৰতেই নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে। যিসকলে এইদৰে গণভোটত আহিছে—মোৰ বিশ্বাস শ্ৰীযুত ভট্টাচাৰ্য্য বা গোস্বামী দেৱকে আদি কৰি সামান্য মানুহ নহয়। এই সকলৰ ভিতৰতো ভাল মানুহ আছে খুলি ধৰিব লাগিব।

(সময়ৰ সংকেত)

মই এই কথাটো এই কাৰণেহে কৈছো যে শ্ৰীযুত ডেকা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, চৰকাৰৰ পৰা প্ৰত্যয়ত আইনত বহু আসোৱাহ আছে যাৰ বিনিময়ে, এতিয়া যিবিলাক নিৰ্বাচন হৈ গৈছে তাৰ মাজত বদমাচ আৰু ধুৰ্ত্ত মানুহ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছে

মইতো কব নোৱাৰো যে বাইজে বাচিদিয়া মানুহবিলাক দুষ্ট । যদি সেইসকলক দুষ্ট বুলি কয়—

(এই স্তবত বহু ধ্বনি-প্ৰতিধ্বনি সৃষ্টি হৈছিল)

(সময় সংকেত)

এনে অৱস্থাত—গণভোটত নিৰ্বাচিত হৈ অহাসকলক কেনেকৈ এইদৰে বিভূষিত কৰা হব—বুজি নাপাও । বোধ হয় ডেকা ডাঙৰীয়াই কথাৰ লগতে, এনেকৈ কৈছে যদিও, এই ক্ষেত্ৰত কিছু সাৰধানেৰে বাক্য উচ্চাৰণ কৰা উচিত ।

U JOR MANIK SYIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: Mr. Speaker, Sir, the Finance Minister in his Budget Speech has given us hope for a prosperous and smiling Assam. It is qualifying to note that the Second Five-Year Plan has made progress over the First Five Year Plan, but I am disappointed to find that there is not much prospect for the district in respect of Industries. Sir, apart from the cement factory and possibly a few small industries in the border areas, there is nothing in the Third Plan.

Our district is rich in hydel power, and is also catering a number of technical personnel, but how are they going to be employed if there is industry? It is true that the State has started a number of industries such as steel rolling mills, cycle factory and paper-pulp factory but what industry is going to be set up in the Khasi Jaintia Hills apart from the cement factory? If some industries are not set up here I do not see how these hill areas are going to be developed.

Not only industries, we need also technical education. I have on several occasions requested the Government to consider about starting some technical institutions. It is true that technical schools are being started at Diphu and Tura, but at Shillong we have to depend on the Donboscoes or some others charitable missions. In fact Khasi Hills have just claim for an Engineering College if not for a University. At present we have to send our children outside for technical education. But poor parents can hardly afford to send their children outside their homes. Therefore, talented youths who cannot afford to go out have no opportunity to develop their gifts. It is a pity that even in the Third Five-Year Plan there appears to be no prospect of getting anything in the shape of technical education.

As far as Agriculture, Animal Husbandry and Fishery are concerned, I know that the Agriculture Department are trying their best, but have been able to do much, because the soil is very poor, and the staff is short, on grazing, keepers of cattle depend mainly cattle fodder is not grown. I do not know if the department is considering for fodder crop so that people who are interested to keep cattle, may get sufficient fodder for maintaining their cattle, and not to depend solely on grazing. Then, when there is disease on cattle, we find that the steps taken by the Veterinary Assistants are generally very late. It may be due to lack of communication or due to shortage of staff. If the department maintain a bigger staff, I hope, much of the cattle wealth would have been saved.

Regarding fishery, I would say that only a few people in this district have started fishery. Only a few has started it rightly, but some have started it even on hill tops. I think, this is a wrong approach. If one wants to start fishery it should be in a suitable place, otherwise it will be mere waste of money and energy.

During the Debate on Governor's Address, I made observations about Co-operative Movement in this District. I would like to repeat that nothing was done worth the name, in respect of Co-operative Movement in this district. In the beginning of the Second Plan Period the Movement was started somewhat vigorously, but later on it was slackened down. I do not know why? I do not see any progress has been made in this direction. It is pity that when the tribal people has started appreciating and realizing the necessity of the Co-operative Credit Societies and the Service Co-operative, the Department did not take proper steps to drive the scheme deep and help them sincerely. They are now running from pillar to post for want of information. How they can get loan and encouragement. They were told of land mortgage banks, but they do not know where to find them. Unless the Co-operative Officers go to the interior villages and help them, our simple villagers will get no chance to avail of the benefit which the Co-operative Movement can bring to them.

It is true that something is being started for the border of the Khasi Hills. But border is not the only area in which needs attention. Our highlanders also are poor and they need help from the Co-operative Movement. I do not know whether there is sufficient staff in this district for this purpose. From what I have seen the work was mainly done on files. Unless officers go to the villages and explain to the people, the principle and policy of Co-operative Movement, they will not be able to form Societies and get no benefit from the Co-operative Movement and therefore, the purpose of the Co-operative Movement will be defeated.

Another point, would like to mention is about transport facilities in the district. We are depending on the road transport between Shillong and Gauhati and other places. The cost of transport is very high. That is the reason why the growers are not getting proper benefit from their produce. Last year, I requested the Government to reduce the cost of freight on potato but they said that it being a perishable commodity, therefore, it cannot be reduced. If Transport Department cannot help them, how our growers will be benefitted from the nationalized transport. It is a good thing to have our transport system nationalized. But we expect that nationalisation of transport should give benefit to the people. Now, we find that after nationalisation of the road from Shillong to Gauhati and Shillong to Jowai, people cannot get even seats in the buses and there have been occasion when trouble started in the motor station. I brought up this matter to the Deputy Minister concerned and he very kindly promised to allow some Bazar Bus points on the Shillong Jowai Road.

Shri BISWADEV SARMA (Deputy Minister, Transport, etc.):
Mr. Speaker, Sir, on a point of order I like to say that I informed the honourable Member that some permits have already been issued in this connection.

U JOR MANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: Thank you! any way, I do not see why the transport cost should be higher, than before.

Another permit which I would like to mention is the Government's promise to help those persons whose lands were damaged by flood. But hundreds and thousands of people have applied to the District Council for help but all their applications were shelved and none of them even now has been given any help at all. They came and asked me and helped us to be given, if the Government want to help them, this is the time that they can be helped. I do not know if this help is to be given through the District Council. If so, the District Council should be instructed to inform the applicants whether they are going to get that help or not. It is no good just to keep them anxious as to what is going to be done with their applications which they have been asked to submit. Sir, with these few words, I will close my observations.

Shri SARBESWAR BORDOLOI (Titabar): Mr. Speaker, Sir, I rise to speak on the Budget speech of the Finance Minister and I appreciate his speech as almost all the activities of the Government are mentioned and the programme for the coming year is also indicated.

Sir, in this occasion, I place here a few suggestions and I hope they will be given due consideration by the Government.

Sir, as this is the end of the Second Plan it is seen in the Budget speech that during the period from 1956-61 the price level of the State rises by 26 per cent against an increase of 10 per cent of the State national income. If we cannot regain from this disparity during the Third Plan period the economic condition of the people of the State will further be deteriorated. Therefore, I request the Government to take serious consideration on this background, so that the economy of the people can be uplifted within the early years of the Third Plan.

I congratulate the Government for fixing up an encouraging scheme, plan, target and allocations of funds for the Third Five-Year Plan. The Third Plan is a plan for investment of capital in industries which will help the State for all time to come. Our Social Service Schemes have been curtailed from 44 per cent to 33 per cent in our Third Plan, that is in the Third Plan, 67 per cent capital investment is fixed as against 56 per cent of the Second Plan. The power resources also will be increased by 1,43,975 kilowatts at the end of the Third Plan. The industry will not only produce the necessary goods, but will also help to keep the money in the State, give employment to our people and many subsidiary industries and agriculture will expand. Trade and commerce will also be developed. Invention of petroleum in Upper Assam areas and expansion of electricity brings a new era to this State. It will also lift the burden on the land if the local people will be trained and be provided in these employments which shall have to be done for the interest of the Plan. I hope the preliminary works of the Kopili Hydro-Electric Project will be completed within the Third Plan and the construction of roads to the project site will also be done.

Sir, the Finance Minister rightly indicated the law and order situation in his speech during the language disturbance. To arrest the agitation and

to give a lead to the public and the State, the Assam Pradesh Congress Committee rightly took a decision asking the Government to declare Assamese as the official language of the State. This decision was upheld by the Leader of the Opposition Party, Shri Hareswar Goswami. It was appreciated by the *Assam Tribune*, *Natun Assamiya*, *Junambhumi*, etc. Sir it was the Mariani, Siliguri, Silchar and Lumding incidents which led the State towards lawlessness. Therefore, Sir, I draw the attention of the Finance Minister to his remarks which I have seen, specially in the Assamese version of the Budget speech that the Resolution of the Assam Pradesh Congress Committee mainly leads to this trouble. The English version also has room to misunderstanding in the same way. Therefore, I draw the attention of the Finance Minister to his remark,

The Government employees have limited scope for organise activities to fulfil their gri-vances. Sir, the last Pay Committee was constituted in 1955. The Committee concluded their works in the latter part of 1956. The award affecting the new pay scale was enforced from 1st October 1956. This is 1961. The cost of living has gone up by 26 per cent. In the meantime, the employees of many Government Departments submitted memorandums to the Government to raise their present status of pay. I therefore request the Government to constitute a second Pay Committee and to make a declaration in this session of the Assembly. This will bring a hope to the minds of the Government employees and also to the public and will amply help all of us. This is the right time to declare a Pay Committee in spite of the fact that the budget is deficit.

Sir, the Government according to their declared policy ought to announce the extension of liquor prohibition at least to one more district. I am sorry as I have got no indication of prohibition in the Finance Minister's speech. I hope the Finance Minister in his reply will do so as the complete prohibition is to be done by 1962 as declared by Government earlier.

Sir, yesterday, I have listened to the speech of Hon'ble Member, Shri Gaurisankar Bhattacharya, the leader of the Communist Party that he accused the Labour Minister for the decrease in the number of registered Trade Unions. Is it the intention of Shri Gaurisankar Bhattacharyya, that the Labour Minister as he was a Trade Unionist should maintain registration of the Unions which do not submit proper returns? Possibly he does not know that 18 different Unions in the Tea industry have been amalgamated, registrations were withdrawn and formed a centralised Union.

It is an unique record in India that a sum of Rs. 16 crores have been accumulated in the Trust Board of the Assam Tea Plantation Provident Fund Scheme Act. This Act was amended twice during the last four years.

Here I should like to mention that for the purpose of implementation of the Plantation Labour Act some local Committees should be formed so that steps could be taken at the local levels. The Labour Welfare activities that the works are proceeding very slowly and about two-thirds of the Plan allocations could not be spend as yet. I like to insist much more on welfare of labour as the status of plantation workers needs much more

social upliftment than anything else. I hope more stress will be given to it and a separate Welfare Board under the new Act will be formed instead of keeping a sub-committee under the Provident Fund Trust Board.

The number of registered unemployed who obtained employment through the Employment Exchanges is so meagre that this does not encourage the unemployed to register and renew their names again and again. Therefore, I suggest that the employers should be made compulsory to notify their vacancies and to take suitable men from the local exchanges.

There are unsocial elements everywhere. In the industrial sector also some unsocial employers not only spoil the industry but they are the root of immense sufferings to the workers. These un-social elements should be dealt with as criminals and action should be taken accordingly. If there is no Act or law to enforce such measures, I think Government should make appropriate legislation to this effect in the interest of peace in the industry and for the security of the working class. Here I must emphasise that such property should also be taken over by the State. In this welfare and socialistic State employers must not be allowed to spoil the industry and to harass the workers.

I have seen the 3rd Plan allocations for Embankment and Drainage Department and the Agriculture Department and I like to express that we lost the vision to see the future things to come. Instead of planning for more sluice gates and irrigation projects and deep tube-wells with electric motor wherever possible, they are planning for more embankments, they are planning to stop floods, but what about the supply of water to the fields? If at least half of the allocations under these two heads would have been allocated for sluice gates, irrigation, and deep tube wells with power, more food production could have been envisaged. I still request the Minister to see what he can do to this suggestion through the Field Management Committees.

Sir, the forest villagers are deprived of the right to land and they are cut off from the Panchayats and Community Development Block benefits. They are living as slaves under the Forest Department though they get benefit from the Forest.

The Government as I remember have decided to convert the contiguous forest villages to regular villages by reducing the forest lands. That was the recommendation of the Estimates Committee also. I hope the Government will please do this expeditiously.

Then Sir, the Government are also the employers. It is expected that the Government should be an ideal employer. But in spite of repeated insistence during the last four years and in spite of Government decision, still a large number of Government employees are not obtaining confirmation and some departments are still kept as temporary; a large number of IV Grade employees and menials are either on muster roll or on contingency roll for many years and many of them have become old. Sir, if this would have been the condition in some private industry, the Trade Unions and the Government would not have tolerated it. I hope the Government will soon confirm the employees and bring all workers to the permanent cadre so that they can enjoy the benefits of other permanent Government servants.

Sir, in view of the great scarcity of engineers and technical personnel in the State, I think it is the proper time to introduce condensed course for technical education in the two Engineering Colleges of the State. I hope this will be decided very soon.

With these words, Sir, I resume my seat.

***Shri MATHIAS TUDU (Gossaigaon):** Mr. Speaker, Sir, the Budget speech which has been delivered by the Finance Minister has opened our eyes to what has been done in the past years, I mean during the First Five-Year Plan and Second Five-Year Plan period and also it has indicated the activities which will be taken up in the next year. But I am disappointed to find that in the past year Government has practically done nothing to ameliorate the condition of the people who are much more backward in the State. Sir, the other backward class people of Assam have been facing a very critical time since from the First Five-Year Plan they got no provision from the Government and in the Second Five-Year Plan though there is provision, that was not sufficient to the need. The population of the other backward class people in the State is a very big one and yet the quota which has been placed for the upliftment of this section of the people is very meagre. Even now we find that Government has not tried its best to give enough scope and facilities to better their condition. Mostly I find that the condition of the people belonging to most backward section, I mean the tea garden labour tribes, the *ex-tea* garden labour tribes, the Raj Bangshis of Goalpara, the Mattaks, etc., is perhaps the worst in this State and yet we do not find any special provision has been made for them by the Government. I feel Sir, that it is necessary that the Government should spend up to ameliorate the condition of these people because if they want to develop the country as a whole, no section of the people should be left behind. It is time that justice should be done to this section of the people. Sir, if you look into the condition of the people working in the tea gardens, if you look into the condition of the Raj Bangshis of Goalpara particularly, if you look into the condition of the people like the Sanihals, the Mundas, the Cooraons and others who are engaged in tea gardens as labourers, you will be surprised to know that these people have been very much neglected. If you stay for a day or two in their villages you will find that these people have still not changed at all; although many changes all around them are taking place in different walks of life the condition of these people is still the same as during the time of the British Government. Yet it will be wrong to say that these people are not conscious of their conditions. I occasionally have met these people and have talked with them and I found that the people are quite conscious about their fate, about their conditions. But the major difficulty is that they cannot cope with the problems of their lives because they are so poor, so backward and so illiterate, and on the other hand they do not get any help from the Government by which they can raise their standard and solve their problems. Sir, I therefore insist that in the Budget of this year too sufficient provisions should be made for the upliftment of this section of the people. We know in this State there are many people belonging to tea garden labourers and *ex-tea* garden labourers. We know also that the conditions of this people, socially, educationally and politically, are very backward. We hope that Government will not neglect these

* Speech not corrected.

people rather they will try to improve their conditions. But so long Government have failed. If we see the backwardness of these people in education we will find that only a very few people are Graduates, and in spite of their best attempt they cannot come even upto the College stage, because they find it very difficult to send their children in schools as their children are to earn money, and if they send their children then they lose them as earning members of the family. So, in spite of their best attempt, in spite of their best wishes, they cannot send their children to schools because they cannot afford to lose their children to earn their livelihood. They are so poor. When a child grows, say 4 or 5 years, he is engaged in some activities in the family. In the tea garden areas I have seen that when a child grows 10 or 12 years of age he is sent out for work. Instead of sending the child to school for education the parent has to send him for earning their livelihood. These are the difficulties which these people are having, and therefore, for the education of their children some special provisions should be made, and I would suggest that in the tea garden areas where there are schools but the parents cannot send their children to schools, arrangement should be made in such a way so that the children can get a scope to go to schools. Most of the schools are held during day time during which the children are engaged in their work. So in such cases some arrangement can be made so that these children also can join schools during the evening or during night and then they would get a chance to join the schools and thereby they will get education. If we want to raise this section of the people who are very much backward in our State I think priority should be given in the matter of education, because due to illiteracy, it has been found in most places mostly in rural areas, these people are exploited very much. In my constituency I have seen that people are exploited by the local money lenders and so in spite of their best attempt in agriculture or in any other field they cannot make a fair income to maintain their family because most of the income have to be surrendered to the local money lenders. I tried to attract the attention of the Government a few years back regarding this matter but I have not been able to get any solution.

Mr. SPEAKER : Mr. Tudu, your time is up.

***Shri MATHIAS TUDU :** Sir, I require a few minutes more.

Therefore, I suggest that for the upliftment of this weaker section of the people, let the Government make much more provisions for the educational facilities.

Another thing which I find is that the students who are reading in the Colleges get scholarships, but they get it at the last moment, say a year after. So being very poor, if they want to send their children to colleges the parent has to maintain the cost, say at least for one year, which they cannot, and therefore, this is a great handicap in their way to study. I hope Government will realise this difficulty of the students and try to do away with this difficulty.

Lastly, Sir, one thing I want to say regarding irrigation. For the improvement of agriculture, irrigation is essential. But in my constituency I have found that there is an irrigation project, *i.e.*, Tamahat Dingdinga Project, the work of which was started in 1956 but till this day that scheme has not been materialised and the people of that area are suffering for this very badly since 4 or 5 years. They have to depend upon heaven for rain for their cultivation. Previously there were local arrangements. There were irrigation channels, but those channels have been closed with the hope that this Project will operate. But this year too, I am afraid, the work may not be completed, and in that case, people will be very much disappointed and their suffering will be much more. I, therefore, request the Hon'ble Minister-in-charge of Irrigation and Agriculture, to look into this matter.

*M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY [Minister, P. W.D., (F. C. & I.)] : May I know the name of the Project.

*Shri MATHIAS TUDU (Gossaigaon) : Tamahat Dingdinga Project.

With these few words, Sir, I resume my seat.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই যিটো বাজেট-ভাষণ এই সদনত উপস্থাপিত কৰিছে তাৰ বাবে জয়জয়তে স্বৰ্দ্ধনা জনাও আৰু সেই ভাষণত যোৱা পঁচৰচৰীয়া পৰিকল্পনাৰ বিষয়ে যিবিলাক আলোচনা কৰি, যোৱা বছৰটোৰ ভিতৰত যিবিলাক কাম কৰিলে তাৰ বিতং বিৱৰণৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

Adjournment

The Assembly was then adjourned for lunch till 2 P.M.

Shri DURGESWAR SAIKIA : অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট বক্তৃতাত দুটা বৰ আৱশ্যকীয় কথা দেখা নাই। এটা হল ভূমি সম্পর্কে। যোৱা ৫ বছৰৰ ভিতৰত ভূমিসম্বন্ধীয় কেবাখনো আইন হয় গল, আৰু কিমান মাটি বিতৰণ হৈ গল কিন্তু সেই বিষয়ে উল্লেখ হোৱা নাই। গতিকে মাটিৰ নিচিনা এটা ডাঙৰ কথা বাজেটত নথকাটো সমীচিন নহয়। মাটিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিদৰে গুৰুত্ব দিব লাগিছিল সেইমতে দেখা নাই। মাটিবিতৰণ ক্ষেত্ৰত যোৱা কেই বছৰৰ ভিতৰত অনেক মাটি dereservation হল, requisition হৈছে, ফৰেষ্টত মাটি দিছে আনকি শিৱসাগৰত বছৰ ১১ হাজাৰ মাটি ৩/৪ বছৰ আগত দিবলৈ ঠিক হল। কিন্তু সেই মাটি বিতৰণ আজি পর্যন্ত হোৱা নাই। তাৰ উপৰিও ফৰেষ্টৰ ৩/৪ বছৰত মঞ্জুৰী হোৱা কিছুমান মানুহক মাটি আজি পর্যন্ত দিয়া হোৱা নাই। গতিকে কেৱল নিবনুৱা সমস্যা আৰু অৰ্থনৈতিক শক্তিশালী দৃঢ় কৰিবলৈ হলে যি ব্যৱস্থা হৈছে সেই ব্যৱস্থাত চৰকাৰ সতৰ্ক হোৱা উচিত। কাৰ্য্যকৰী কৰাত কিমান আগ বাঢ়িছে তাৰ বাবে তাৰ বাহিৰে হোৱা ২য় পৰিকল্পনাত যি

৫৭ কোটি টকা খৰচ কৰিছে, সেই টকা বাইজৰ পৰা কিমান বৰঙনি পালে, সেই বিষয়ত বক্তৃতাত থকা উচিত আছিল। তৃতীয় পৰিকল্পনাত ১২০ কোটি টকা মঞ্জুৰী হৈছে—এই টকা মঞ্জুৰী হোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰিক ধন্যবাদ দিছো। তাৰ বাবে চৰকাৰিক ধন্যবাদ দিছো কিন্তু এই টকা যথেষ্ট হোৱা নাই। আমাৰ দেশত ডাঙৰ-ডাঙৰ প্ৰজেক্ট আৰু ডাঙৰ ডাঙৰ শিল্পপ্ৰতিষ্ঠান কৰাৰ আৱশ্যক হৈছে—এই কামবোৰ আমি কেনেকৈ সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰো সেইটোৱেই ডাঙৰ কথা। বিভিন্নদ্বাৰে কৈছে যে গুৱাহাটীত Administrative Officers' Training College কৰিছে আৰু Financial Power decentralise কৰা হৈছে—এইটো কৰিলে বাইজৰ তৰফৰ পৰা যিটো বৰঙনি পাব লাগে সেইটো জানো পাব? Administrative ক্ষেত্ৰত বাইজ সন্তুষ্ট হোৱা নাই। চৰকাৰে ১ হাজাৰ মাইল বাস্তা কৰিছে আনফালেও কাম কৰা হৈছে কিন্তু মানুহে প্ৰেৰণা পোৱা নাই, ইয়াৰ কাৰণ কি? কাৰণ চৰকাৰে টকা দিয়াত সময়মতে নিদিয়ে। আজি-কালি শিক্ষকসকলক Pay Scale দি চৰকাৰী স্কুলৰ শিক্ষকসকলৰ লগত দৰমহাৰ যি disparing আতৰাৱৰ বাবে চেষ্টা কৰিছে, তাৰ বাবে সকলোৱে সন্তোষিত, কিন্তু সেই টকা সময়মতে নোপোৱাত মাহে মাহে শিক্ষকক দৰমহা নিদিয়াৰ বাবে অসন্তোষিত বাঢ়িছে। ৫৯/৬০ চনত স্কুলবিলাকত Non-recurring grant দিছিল সেই টকা (non-recurring grant) এই বছৰৰ চেপ্তেম্বৰ ১৯৬০ অক্টোবৰ মাহত দিয়া হয়। Revenue Test Relief ক্ষেত্ৰতো সেই একে। আধোন, পুহ মাহত দিয়া হলেহে প্ৰকৃত উপকাৰ পায়। কিন্তু এতিয়াও বহু দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণে বিভিন্নদ্বাৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যে টকা খৰচ কৰিলেই নহব, টকা যাতে সময়মতে দিয়া হয় তালৈ চকু বন্ধা উচিত। Embankment and Drainage বিভাগত যি টকা দিছে, সেই টকা একেবাৰে কম হৈছে। এই বছৰ যি ৭৫ লাখ ধৰিছে, সেই টকা বানপানী বন্ধাৰ বাবে অসমত একোৱেই নহয়—আনকি এই টকাৰে শিৱসাগৰকে নোজোবে। তাৰোপৰি দিহিঙৰ জোন গাঁৱৰ পৰা লাৰনলৈ যি মথাউৰি আছে, সেৱ মথাউৰিত এন্দুৰে ৰিক্কা কৰি, আহোম পথাৰত erosion আৰু সেই টকাৰ ডাঙৰ নকৰিলে এইবাৰ সেই মথাউৰি ভাঙিবই তেতিয়া বাইজৰ কি ব্যৱস্থা হব আৰু চৰকাৰে ঋণ মেৰামতি কৰোতে কিমান খৰচ হব গতিকে ইমান পলম কৰা নিতান্ত অন্যায হৈছে। তাৰ এন্দুৰে কৰা ধোলাবোৰ মেৰামতি এতিয়াও হোৱা নাই। মাটি কিছুমান বেদৰল হৈছে—চৰকাৰে Village Grazing Reserve, Professional Grazing Reserve, Forest Reserve বিলাকক উচ্ছেদ কৰিছে কিন্তু কেনেকৈ উচ্ছেদ কৰিছে? ৩০ বছৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৩ ঘৰ উচ্ছেদ কৰিছে—তাৰোপৰি উচ্ছেদৰ কামটো নামত হে। এনেকৈ কৰিলে কেনেকৈ হব?

Embankment and Drainage ত খুব কম টকা ধৰিছে। এই বছৰ ধৰিছে মাত্ৰ ৭৫ লাখ টকা। আমাৰ ১৩টা Subdivision ত বানপানী হৈয়ে থাকে। এইবোৰ নিৰাৱৰণ কৰিবলৈ কিমান টকাৰ প্ৰয়োজন? যদি মথাউৰি বান্ধো, তেন্তে বানপানীৰ পৰাও ৰক্ষা নহয়। উৎপাদন বাঢ়িব আৰু মাটি বিতৰণত সহায়তা হব।

তাৰ কাৰণে বছৰে বছৰে আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰা টকা দিব লাগে। কি কাৰণে কৰ নোৱাৰো, এইবাৰ মাত্ৰ ৫ কোটি টকা দিছে। কিন্তু খেতিৰ উৎপাদন বেচি কৰিব লাগিলে আমাৰ নিশ্চয় বেচি টকাৰ দৰ্কাৰ।

আমাৰ পঞ্চায়ত আইন Forest village বিলাকলৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰা হোৱা নাই, তাৰোপৰি Forest ত বাস্তা হৈছে বুলি বহুতে কৈছে যদিও কোনো বাস্তা তৈয়াৰ হৈছে।

মন্ত্রীসকলে সেই Forest village বিলাকলৈ গাঁৱীৰে গলে দেখিব যে কেনে ধৰণৰ বাস্তা-
ঘাটনো তৈয়াৰ কৰিছে।

যোগান সম্পৰ্কে বাইজে সদায় কষ্ট পায়ই আছে। চিমেণ্ট, চিনপাত আদি দৰ্কাব-
মতে একোৱেই নাপায়। যদি সেইটোৱেই হয়, তেন্তে কণ্ট্ৰোলৰ পৰা বাইজৰ একো
লাভ হোৱা নাই। গতিকে হয় ঠিকমতে যোগান দিয়ক, নহয় decontrol কৰি দিয়ক।
বস্ত্ৰৰ কাৰণে কিমানবাৰ ডেপুটি কমিছনাৰ বা চৰডিভিজনেল অফিচাৰ আৰু অফিচবিলাকলৈ
যাবলাগে তাৰ অন্ত নাই। বাইজে কাঠ তুলি ৰাখিছে অথচ চিনপাত নাই।

দ্বিতীয় পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ আমোলত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বনুৱাৰ কাৰণে যি
টকা ধৰিছিল, তাৰ দ্বাৰা মাত্ৰ কেইটামান ঘৰ হৈছে, আৰু একো কাম হোৱা নাই।
Labour Community Centre বিলাকত আজি ৫ বছৰে কেইটামান ঘৰৰ বাহিৰে
আন একো নোহোৱাটো কিমান দুখৰ কথা?

আমাৰ বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই বাইজৰ পৰা যি সহযোগ বিচাৰিছে সেই সহযোগ চৰকাৰৰ
কামবিলাক নিয়মমতে আৰু সময়মতে কৰিলে নিশ্চয় নোপোৱাকৈ নাথাকিব।

আজিলৈকো আমাৰ uneconomic tea garden বিলাক চৰকাৰে লোৱা নাই।
চুৰমা তেলীৰ বাগিছাৰ লগত আমাৰ অসম তেলীৰ বাগিছাৰ অৱস্থাৰ বহুতো তাৰতম্য আছে;
আগতে ৰাজ্যবাহী বাগিছাই একবত ৫ মোনত কৈ কম পাত দিছিল কিন্তু যোৱা দুবছৰৰ
ভিতৰত ৯ মোন দিছে। যদি সেয়ে অৱস্থা হয় তেন্তে ইণ্ডাষ্ট্ৰি চলিব কেনেকৈ আৰু নিবনুৱা
সমস্যা দূৰ কৰিব কেনেকৈ?

অসম চাহ কোম্পানীৰ জেনেৰেল মেনেজাৰে অলপতে তিনিজন অনা-অসমীয়া
Assistant Manager লৈছে; তাৰ উপৰিও বহুতো বাগিছালৈ অসমীয়া কৰ্মচাৰীৰ
পৰিবাৰ্ত্তে কেৰাণী, মহৰি বাহিৰৰ পৰা আনিছে আনকি বনুৱাও বাহিৰৰ পৰা আনি
contract system ত দি পুৰণা বনুৱাবিলাকক বিপদত পেলাইছে। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল,
সেই লোকসকলক পিচত স্থায়ী নকৰি contract শেষ হলে খেদি দিব। এইবিলাক বিষয়ে
চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা উচিত।

আমাৰ হাই স্কুলবিলাকক ১৯৫৯/৬০ চনত দিয়া cash allowance পুনৰ ঘূৰাই
দিবলৈ কোৱাটো কিমান অন্যায্য। কেতিয়াবা দিয়াবস্তুও ঘূৰাই লয় নে? এবাৰ দিছে
যেতিয়া সি হজম হৈছে, এতিয়া বমি কৰি দিবলগা হৈছে (হাঁহি)। এই বিষয়ে চৰকাৰে
বিশেষভাবে তাৰি চাব বুলি মই আশা কৰিলো।

আমাৰ শিৱসাগৰ M. V. স্কুলে আগতে যি টকা বোৰ্ডে দিছিল, এতিয়া Basic
Board এ লোৱাৰ পৰা বোৰ্ডে দিয়া দৰমহাতকৈ কম দৰমহা দিছে। গতিকে, ইয়াৰ
দ্বাৰা ন্যায্যতা ৰক্ষা হোৱা নাই আৰু মই এই বিষয়ে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব বুলি টানি
অনুবোধ জনালো।

Shri NARENDRA NATH SARMA (Dergaon): মাননীয়
অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত আমাৰ বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ১৯৬১-৬২ চনৰ কাৰণে
যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে আৰু ভাৰত আৰু অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাটো
বিশ্লেষণ কৰি অসমৰ বিভিন্ন সমস্যা আৰু তাৰ সমাধানৰ উপায় আৰু
ব্যৱহাৰৰ বিষয় উল্লেখ কৰি যি, বিবৃতি দিছে তাৰ, কাৰণে মই তেখেতক
ধন্যবাদ দিছো। লগতে মই কেইটামান কথা কবলৈকো টিয় হৈছো।

আজি এখন দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ বিষয়ে জানিবলৈ হলে, প্ৰধানকৈ সেই দেশৰ আয় ব্যয়ৰ লৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। আমাৰ নিচিনা পিচপৰা ৰাজ্য এখনৰ সৰ্বস্বত্বীৰ উন্নতি সাধিবলৈ হলে, যাৰ বাজেট এখন দাঙি-ৰাখিব লগীয়া হোৱাটো একো আচৰিত কথা নহয়। তথাপিও আমাৰ ৰাজ্যৰ সৰ্বস্বত্বাধাৰণৰ অৱস্থা আৰু মানদণ্ড যিমান খিনি আগবঢ়াই নিব লাগে সিমান খিনি আগবঢ়াই নিবপৰা নাই। আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ আমোলত আমাৰ বাজেটত এই কথাটো আৰু লক্ষ্য ৰাখিব লাগে, যাতে আমি আমাৰ দেশৰ সৰ্বস্বত্বাধাৰণৰ মানদণ্ড আগবঢ়াই নিব পাৰো। তেনে ব্যৱস্থা অবলম্বন কৰিব লাগে।

দেশৰ উন্নতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। নানা উন্নয়ন মূলক কামৰ শিতানত টকা ধৰা হৈছে। আমাৰ উদ্দেশ্য হ'ল, এই টকা বিলাক যথা যথ ভাবে খৰচ কৰি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত যিবিলাক অসুবিধা আছে সেই বিলাক অসুবিধা দূৰ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

বানপানীৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যথেষ্ট টকা খৰচ কৰিছে। আজি বছ বছৰ ধৰি সোৱণশিৰী, কপিলি আদিৰ গৰা খহনীয়াত বহুতো মানুহ বিধ্বস্ত হৈছে। এই লোক সকলৰ পূৰ্বসত্বীৰ কামতো গোটেই অসমৰ ভিতৰতে এটা ডাঙৰ সমস্যা। সেই লোক সকলক মাটি দিয়া বিষয়ে কোনো উল্লেখই কৰা নাই; আৰু তাৰ কোনো ব্যৱস্থায়ো নাই। আজি ১৯৫১-৬২ চনৰ পৰা এই মাটিহীন লোক সকলে মাটি বিছাৰি থকাটো চৰকাৰে তাৰ কোনো ব্যৱস্থাই আজিলৈ কৰা নাই। এতিয়াও প্ৰায় ২ হাজাৰ মানুহৰ থাকিবলৈ ঠাই নাই। গোলাবাটলৈ যদি চায়, দেখিব যে, তাত ৮৯ জন মানুহৰ মৃত্যু হৈছে তাত Test Relief ৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। সেই ঠাইৰ বানপানীৰিত লোক সকলৰ কিছুপৰিমাণে হলেও সকাম দিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো, কিয়নো গোটেই অসমৰ ভিতৰত সেই ঠাইতে বিধ্বস্ত হৈছে পৰা। লৈ যিটো বাস্তা দিব লাগে তাৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে নহল। প্ৰত্যেক ঠাইতে কম বেচি পৰিমাণে আলি পদুলীৰ সুযোগ দিয়া হৈছে। কিন্তু সেই ঠাইত সেই বাস্তাটোৱেই নহল।

আমাৰ বাজেটত আগতেই কিছু টকা Public Works Department বিভাগক আলি-পদুলী কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। যদি বাস্তাটো সেই পিনে কৰাত অসুবিধা হয় তেন্তে সেই বাস্তাটো আনপিনে কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিন্তু সেই ব্যৱস্থা হোৱানাই। আজি যিবিলাক টকা Public Works Department ৰে খৰচ কৰাত অসমথ হৈ surrender কৰিছে সেই টকা বিলাক ঠিকমতে যাতে সময়ত খৰচ হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে চোকা নজৰ ৰাখিব লাগে।

গৰা খহনীয়াৰ মাটিদিয়া সম্পৰ্কে মই কওঁ যে, সেই মাটিহীন লোক-সকলৰ পুনৰ সংস্থাপনৰ কাৰণে মাটি দিয়া হোৱা নাই। পুনৰ সংস্থাপনৰ কামত চৰকাৰে যে টকা খৰচ কৰা নাই মই নকও, কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে সেই লোক সকলৰ কোনো সমস্যাই সমাধান হোৱা নাই। যদি ভূমি সংস্কাৰ আইনৰ হীন দেড়ীৰ কাৰণে চৰকাৰে এই কাম হাতত লব পৰা নাই তেন্তে আজি আমাৰ যি আইন আছে সেই আইন সময়োপযোগী কৰিবলৈ সোনকালে পৰিবৰ্ত্তন কৰা প্ৰয়োজন। মোৰ বোধেৰে আজি এই বিষয়ে আমি অকণো আগ বাঢ়িব পৰা নাই।

আমাৰ যি খন সমবায় এক্ট কৰা হৈছে তাৰ সাল-সলনি কৰা প্ৰয়োজন। তেতিয়াহে আমি এই ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব পাৰিম। আইন খনৰ দৰেই সমবায় বিভাগটোও সাল-সলনি কৰিব লাগিব। কাৰণ এতিয়া বিভাগটো ওপৰে গধুৰ হৈছে, তলত কাম কৰোতা নাই। আজি যিটো **Land Mortgage Bank** খুলিছে আৰু **land mortgage** লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো ঠিক হোৱা নাই। পৰিকল্পনাৰ বাবে যি উপায় অৱলম্বন কৰিছে তাৰ দ্বাৰা মানুহক যথেষ্ট টকা দিব নোৱাৰে। ইফালে চৰকাৰে দেশৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব খুজিছে আৰু শিল্প কৰণ কৰিব খুজিছে। কিন্তু যিবোৰ শিল্প সমবায় ভিত্তিত কৰিব পাৰি সেইবোৰ কৰা হোৱা নাই আৰু যিবোৰ কৰা হৈছে সেই বোৰতো বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণে এই সমবায় বিষয়ত গুৰুত্ব দিয়া প্ৰয়োজন। দ্বিতীয় পৰিকল্পনা শেষ হৈছে আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাও আৰম্ভ হব। নগৰত যিটো মৰাপাট কল সমবায় ভিত্তিত কৰাৰ কথা আছিল তাৰ **Project report** এতিয়াও তৈয়াৰ হোৱা নাই। সেই বিষয়ে চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি ৰখা প্ৰয়োজন। আমাৰ শিল্পমন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সমবায় বিভাগৰ লগত সহযোগীতা কৰি কোনবোৰ শিল্প আমাৰ দেশত পাতিব পাৰি আৰু কোনবোৰ সমবায় ক্ষেত্ৰত হব পাৰে সেইটো নিৰ্ণয় কৰা দৰকাৰ। আমাৰ কথা হৈছে যে, মিল-মালিক বিলাক সমবায়ৰ জৰিয়তে হব লাগে। কিন্তু এতিয়ালৈকে কোনো মিলৰ বাবে **permit** বা **licence** দিয়া হোৱা নাই। আশাকৰো এই বিষয়ত চৰকাৰে বিশেষ ধ্যান দিব।

শিক্ষাৰ বিষয়ত দেখিছো নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ যি শিক্ষাৰ আৱশ্যক সেই শিক্ষা প্ৰৱৰ্তনৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। আজি আমাৰ দেশত **Stenographer, Accountant, Typist** আদি গঢ়ি তুলিবলৈ কোনো শিক্ষানুস্থান নাই। এনে এটা শিক্ষানুস্থান খুলি আমাৰ শিক্ষিত ডেকা সকলক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ দ্বাৰাই চৰকাৰৰ চাহিদা পূৰণ হোৱাৰ লগতে নিবনুৱা সমস্যাবো কিছু সমাধান হব। কলেজ বোৰত বিজ্ঞান শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও আৱশ্যকৰ চাহিদা পূৰণ কৰিব পৰা নাই। বহুত কলেজত বিজ্ঞানৰ শ্ৰেণী নামতহে খোলা হৈছে বিশেষ কাম একো হোৱা নাই। গোলাঘাট কলেজত বিজ্ঞান শাখা আছে যদিও পুথিৰ শিক্ষাহে হৈছে হাতৰ কাম (**Practical**) একো হোৱা নাই। কাৰণ হাতৰ কামৰ আৱশ্যকীয় সবঞ্জাম টকাৰ অভাৱত খালাচ কৰিব পৰা নাই। গতিকে গুদামতে পৰি আছে। গতিকে নামত আছে যদিও কামত বিজ্ঞান শিক্ষা হোৱা নাই। এইখিনিতে **cash crop** অৰ্থাৎ ধনঘটা শস্যৰ কথা কওঁ যে, কুহিয়াৰ খেতি আৰু মৰাপাট খেতি উন্নত কৰিবলৈ কোনো গৱেষণা হোৱা নাই। গৱেষণাৰ দ্বাৰা এই কুহিয়াৰ আৰু মৰাপাট উন্নত কৰিব নোৱাৰিলে কল খোলাৰ পৰা বিশেষ লাভ নহব।

পঞ্চায়তৰ কথা কওঁ যে, নতুন ধৰণৰ পঞ্চায়ত ব্যৱস্থা কৰাত ৰাইজৰ মনত নতুন ভাব আৰু প্ৰেৰণাৰ সৃষ্টি হৈছে। ভাব আৰু প্ৰেৰণাৰ সৃষ্টি হোৱাত বহুত ঠাইত নিৰ্বাচন নোহোৱাকৈয়ে পঞ্চায়ত গঠন হৈছে আৰু কামতো যথেষ্ট আগবাঢ়ি গৈছে। কিন্তু আন হাতেদি প্ৰশাসনীয় বিভাগৰ পৰাহে বহুত ক্ষেত্ৰত লেহেম হৈ কামত বেমেজালীৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই লেহেমৰ কাৰণেই আমাৰ দেশত বহুত কাম হোৱা নাই। সাধাৰণ কাম একোতাৰ কাৰণেই বহুত দিন লাগে। আমাৰ যি **Sub-Divisional Land Advisory** কমিটি আছে তাৰ কামতো বহুত পলম হয়। সেই কাৰণেই আমি সকলো কামতে পিচ পৰা। গতিকে বিষয়া সকলৰ ভিতৰতে কমিটি কৰি কামবোৰ সোনকালে কৰিবলৈ

কিবা এটা ব্যৱস্থা নকৰিলে আমাৰ কামবোৰ তেতিয়াও সূচাৰু ৰূপে হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ সমষ্টিৰ সাধাৰণ কথা এটাৰ কাৰণেও ছিলঙলৈ নাছিলে কাম নহয়।

MR. SPEAKER : আপোনাৰ সময় শেষ হল।

Shri DWIJESH CHANDRA DEV SARMA (Digboi) :

অধ্যক্ষ মহোদয়, বিভিন্নদ্বীয়ে সদনত বাজেটখন দাঙি ধৰাৰ লগতে তেখেতে যি ভাষণ দিছে সেই ভাষণত যোৱা বছৰত কি কাম কৰিলে আৰু অহা বছৰ কি কাম কৰিব তাৰ এটা বিশদ বিৱৰণ দিছে। যদিও এখন ষাটি বাজেট দাঙি ধৰিছে তথাপি অসমৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু উদ্যোগী-কৰণৰ ব্যৱস্থালৈ চাই বাজেটখন মই ষাটি বুলি নেভাবো। কিয়নো ইয়াৰ এটি বুজন অংশ উৎপাদনমূলক বিবিধ আঁচনিত মূলধন হিচাপে খতুৱা হৈছে। এই আঁচনি বোৰ কাৰ্য্যকৰী হোৱাৰ পাছত দেশ সৰ্ব্বক্ষিশালী হোৱাৰ সম্পূৰ্ণ আশা ৰাখিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বিহেতু সময় অতি তাকৰ আৰু মোৰ নিজ সমষ্টি অতি পিচপৰা গतिकে আজি গোটেই অসমৰ কথা বা বাজেটৰ বিষয়বস্তু বহল দৃষ্টিৰে আলোচনা কৰাৰ সুযোগ লব নোৱাৰি মনতে বেয়া লাগিছে। মই আজি প্ৰথমে মোৰ নিজ সমষ্টিৰ কেইটামান কথাৰ প্ৰতিহে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো।

আজি পিচপৰা সম্পূৰ্ণদায়ক দ্ৰুতগতিত আগবঢ়াই নিবৰ কাৰণে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে কিন্তু মোৰ বোধেৰে যেতিয়ালৈকে পিচপৰা অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে বিশেষ চকু দিয়া নহয় তেতিয়ালৈকে এই অনুন্নত অঞ্চলবোৰ উন্নত কৰি সমগ্ৰ দেশক সমানে আগবঢ়াই নিব পাৰিব বুলি ক'ব নোৱাৰি।

উদাহৰণস্বৰূপে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা, পিচপৰা সম্পূৰ্ণদায়ক উন্নতিৰ কাৰণে সেই সম্পূৰ্ণদায়কবিলাকৰ লৰা-ছোৱালীক বৃত্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু বৃত্তি দিছে। কিন্তু য'ত স্কুল নাই তাত বৃত্তি দিলে কি হ'ব? ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ বুৰীদিহিং মৌজাৰ প্ৰায় ১৫০ বৰ্গ মাইল জোৰা অঞ্চলটো মৰাণ, মটক আদি পিচপৰা সম্পূৰ্ণদায়ক আৰু ট্ৰাইবেল প্ৰধান। তাৰ প্ৰায় সকলো মানুহেই পিচপৰা সম্পূৰ্ণদায়ক বা ট্ৰাইবেল সম্পূৰ্ণদায়ক। এই ১৫০ বৰ্গ মাইল বিস্তৃত অঞ্চল-টোত সৰ্ব্বোচ্চ মানৰ স্কুল বুলিবলৈ মাত্ৰ এখন এম, ই, স্কুল আছে। এই স্কুলখনে Recognition পাবৰ আজি ৪ বছৰৰ ওপৰ হল, কিন্তু আজিলৈকে এই স্কুলে চৰকাৰী recurring grant নাপালে। এনে ধৰণে বিনা সহায়ত চলিবলৈ হলে আৰু বেচিদিন স্কুলখন চলাবপৰা নহ'ব, আৰু এৰাৰ স্কুলখন ভাঙি গলে আৰু ভৱিষ্যতে স্কুল হোৱাৰো সম্ভাৱনা নাই; সেয়ে হলে এই পিচপৰা অঞ্চলৰ লৰা-ছোৱালীয়ে শিক্ষাৰ পোহৰ পাব কেনেকৈ বা এই অঞ্চলটোৱেই বা উন্নত হ'ব কেনেকৈ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) : আপুনি উল্লেখ কৰা স্কুলখনৰ নাম কি?

Shri DWIJESH CHANDRA DEV SARMA : পেণ্ডেৰী এম, ই, স্কুল। এই স্কুলখন ৰাইজৰ টকাৰে চলি আছে চৰকাৰী সহায় নোপোৱাত ঘৰ-দুৱাৰ মেৰামতি কৰিব পৰা নাই, ঘৰ দুৱাৰ ভাঙি গৈছে।

তাৰ পিচত, এই মৌজালৈ যাবলৈ বাস্তা-ঘাটৰ অভাৱ : এই সদনত আজি মই সুবিধা খোজো যে, অসমত এনে এটা মৌজা আছেনে য'ত এমুৰৰ পৰা আন মূৰলৈ কবলৈ হলে আন পাঁচটা মৌজা অতিক্ৰম কৰি যাব লাগে ? কিন্তু বুঢ়ী দিহিং মৌজাত কোনো বাস্তা ঘাট নথকাৰ কাৰণে সেই মৌজাটোৰ ভিতৰতে এমুৰৰ পৰা আন মূৰলৈ যাবলৈ হলে আন পাঁচটা মৌজা অতিক্ৰম কৰিহে যাব পাৰি। এই মৌজাটো অকল পিচ পৰাই নহয় পূব-সীমান্তবৰ্তীও। গতিকে ইয়াৰ বাট-পথৰ সুবিধা কৰা নিতান্ত দৰ্কাৰ। কিন্তু বিশেষ ব্যৱস্থা নহলে হয়তো অহা ২০ বছৰৰ ভিতৰতো ইয়াৰ সমাধান কৰিব পৰা নহব। মই সেই দেখি ইয়াৰ বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

তাৰ পিচত আৰু এটা কথাটো চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে, এই ১৫০ বৰ্গমাইল জোৰা অঞ্চলত জনসাধাৰণৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা নাই। ডিব্ৰুগড় ডেভেলপমেণ্ট বোৰ্ডে বুঢ়ীদিহিং মৌজাত কঠালগুৰিত এখন ডিস্পেন্চৰী হবলগৈ বুলি আৰু প্ৰথম সুবিধা দিব লাগে বুলি প্ৰস্তাব কৰিছিল আৰু সেই প্ৰস্তাব অনুসৰি ১৯৫৯ চনতে চৰকাৰে কঠাল গুৰীত এখন ডাক্তৰখানা চেক্ৰচন কৰিছিল। সেই ডাক্তৰখানাৰ কাৰণে চৰকাৰী মাটিও পালে Plan estimet ও কৰা হ'ল। কিন্তু আজি এই ১৯৬১ চনলৈকে ডাক্তৰখানা নহ'ল। এই বিষয়ে চৰকাৰে মনোযোগ দি ব্যৱস্থা হাতত ল'ব বুলি আশা কৰিলো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত চৰকাৰে যথেষ্ট টকা ধৰিছে আৰু কাৰ্য্যকৰী শিক্ষাৰ কাৰণেও যথেষ্ট টকা ধৰিছে যদিও, এই কাৰিকৰি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ সমদৃষ্টি পৰিলক্ষিত হোৱা নাই। কাৰণ, সকলোৱে জানে যে ডিব্ৰুগড় মহকুমাত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ Industry বেচি আৰু এই মহকুমাত তলখাপৰ কাৰিকৰি বিদ্যা আহৰণ কৰিবৰ কাৰণে টেকনিকেল স্কুল এখন নাই। এই স্কুলৰ কাৰণে, ডিব্ৰুগড়ৰ এজন ব্যক্তিয়ে মাটি আৰু টকা দিব বুলি দান আগ বঢ়াইছিল আৰু চৰকাৰেও সেই দান গ্ৰহণ কৰি টেকনিকেল স্কুল এখন কৰিব বুলি বহু দিনৰ পৰাই কৈ আহিছে। কিন্তু আজিলৈকে সি আৰু নহ'ল। আৱশ্যকতা আৰু বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গীৰ ফালৰ পৰা ডিব্ৰুগড় মহকুমাত কেতিয়াবাই টেকনিক্যাল স্কুল এখন হ'ব লাগিছিল, কিন্তু ডিব্ৰুগড়ৰ নিচিনা শিল্প প্ৰধান মহকমা এটাত এখন টেকনিকেল স্কুল পতা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কিয় এনে অৱজ্ঞা কৰিছে, বুজি নাপাও। আশা কৰো চৰকাৰে এই স্কুলখন পতাৰ কাম সোনকালে হাতত ল'ব।

আৰু এটা কথা এই প্ৰসঙ্গতে কওঁ যে আজি চৰকাৰে বহুতো উদ্যোগ হাতত লৈছে; যিবিলাকৰ সফলতা সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰ কৰে কাৰিকৰি শিক্ষা পোৱা দেশৰ লোকৰ অংশ গ্ৰহণে। এই অৰ্থেও দেশৰ ভবিষ্যত বিবেচনা কৰি, কাৰিকৰি স্কুল বা অনুষ্ঠানবিলাকৰ গঠন আৰু সংখ্যাবৃদ্ধি কৰা অতি প্ৰয়োজন আৰু এই মৰ্মে আমাৰ ল'ৰাবিলাকে, 'এপ্ৰেন্টিচ' আদি খাটিবলৈ ডাঙৰ ডাঙৰ কোম্পানী আদিত, চৰকাৰে সুবিধা কৰি দিব লাগে। এইদৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলেহে আমাৰ বেকাৰী সমস্যাৰ সমাধান হ'ব।

তাৰ পিচত, আমাৰ প্ৰাইমেৰী শিক্ষা-ক্ষেত্ৰত স্কুলৰ পৰিমাণ বৃদ্ধিৰ কাৰণে যথেষ্ট টকা ব্যয় কৰা দেখা গৈছে.....

(সময়ৰ সংকেত)।

ভাল কথা। শিক্ষানুষ্ঠান বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে শিক্ষাৰ মানদণ্ডও যাতে বাঢ়ে তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগে। প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাকৰ শিক্ষকসকলৰ দৰ্শনা আৰু ভাৱৰ নিৰিখ All-India basis ত কৰিব লাগে; তেতিয়া হলে অল্প বেতন প্ৰাপ্ত এই শিক্ষকসকলে নিজৰ কাম কৰাত উৎসাহ পাব আৰু উদ্বীপনা পাব। বিহাৰ আদি ঠাইত শিক্ষকতাৰ কাৰণে মানুহ বাচি লোৱাৰ পাচতেই এটা জলপানী দি Trained কৰাই আৰু ট্ৰেইনিং পাছ কৰাৰ পাচতহে কাম দিয়া হয়। কিন্তু আমাৰ ইয়াত কামত ভৰ্তি কৰিহে ট্ৰেইনিং দিয়াৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ দৰমহা দিবলগা হয়। সেইদেখি আমাৰ টকাও বেচি খৰচ হয় আৰু ট্ৰেইনিঙো কম শিক্ষকক দিব পৰা হয়। মই ভাবো যে, আমাৰো বিহাৰৰ ব্যৱস্থা ললে কম টকাৰেই বেচি শিক্ষকক প্ৰশিক্ষণ দিবপৰা হব।

(সময়ৰ সংকেতধ্বনি)।

মই আন এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। এইটো চৰকাৰৰ জনা কথা যে, টিৰাপ ট্ৰেন্সফৰ্ড এৰিয়াত মানুহে কানি খায়। এই কানি এক্সৰ্ভলৈ সমূহীয়া চেপ্টাৰ ফলত কানীয়াসকলে কানি এৰিবলৈ প্ৰস্তুত হ'ল আৰু চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কলে। চিকিৎসা-কেন্দ্ৰৰ কাৰণে মাৰ্ছেৰিটাত মাটি আদিও লোৱা হ'ল, বহুবাৰ আবেদন নিবেদন কৰা হ'ল কিন্তু চিকিৎসা-কেন্দ্ৰ আৰু নহ'ল। প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ দোষতেই ই হৈ উঠা নাই। আবকাৰী বিভাগে পোনপটীয়াকৈ কামটো হাতত লৈ সোনকালে সুব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰিলে।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পিচত, সৰ্বশেষত, মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে, টিৰাপ ট্ৰেন্সফৰ্ড এৰিয়া অঞ্চলত দুখন গাঁও আছে হঞ্জু আৰু ওৱাৰা, য'ত T. B. ৰোগৰ প্ৰকোপ বেচি আৰু এই গাঁও দুখনৰ শতকৰা এশ জন মানুহৰেই T. B. ৰোগ আছে। এইদৰে গোটেই টিৰাপ অঞ্চলতেই কম-বেচি পৰিমাণে T. B. আছে বুলি অনুমান হয়। এই কথা যোৱা বছৰ মাননীয় চাংমা ডাঙৰীয়াইও তেখেতৰ ভ্ৰমণৰ কালত উপলব্ধি কৰি আহিছে। আশাকৰো চৰকাৰে ইয়াৰ এটা পিয়লৰ কাম অতি সোনকালে হাতত লব।

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেটখন আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে হোৱা নাই, কিন্তু এই কথাত বিভ্ৰমস্বী ধন্যবাদৰ পাত্ৰ যে, তেওঁৰ বাজেট-বক্তৃত্বখনত যিমানখিনি কথা থকা দৰকাৰ সেই সকলোখিনিয়েই আছে। তাৰ উপৰিও আমাৰ দেশত ভাষা-আন্দোলনত যি ঘটনা হৈ গ'ল আৰু সেই ঘটনাবোৰ কি কাৰণে হ'ল তাৰ এটা স্পষ্ট আভাষ দিছে। কংগ্ৰেছে যেতিয়া প্ৰস্তাৱ ললে তাৰ পাছতে এই আন্দোলন হল বুলি তেখেতে কৈছে। তেখেতে কাকো ভয় বা খাতিৰ নকৰি আচল কথা স্বীকাৰ কৰাৰ বাবে ধন্যবাদ দিছে। তেখেতৰ ভাষণত যিমান কথা আছে সেই সকলোবোৰৰ

ওপৰত আলোচনা কৰিলে বহুত সময় লাগিব। সেই কাৰণে মই মাত্ৰ দুটা-মান কথাহে আলোচনা কৰিম।

আমাৰ প্ৰথমে চাবলগীয়া বিষয় ৰাজ্যৰ আয় আৰু ব্যয়। আমি চাবলগীয়া আমাৰ আয় কৰ পৰা আহে আৰু আমি ক'ত ব্যয় কৰিছো। আয়ৰ ফালৰ পৰা আমি নিৰ্ভৰ কৰি আছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দান আৰু ঋণৰ ওপৰত। কিন্তু এনেকৈ আমি আৰু কিমান দিন চলিম। গতিকে এইটো চিন্তা কৰি চাবলগীয়া যে, আয়ৰ ক্ষেত্ৰত আমি কেনেকৈ স্বাবলম্বী হব পাৰো। তাৰ বাবে আমি ভাল ভাল আচনিও লবলগীয়া।

দ্বিতীয় কথা হল ব্যয়। চাওক এজন মানুহ যদি খুব সংচৰিত্ৰ-বান মানুহো হয় তেওঁ যদি আয়তকৈ বেচি ব্যয় কৰে তেন্তে তেওঁ টিকিব নোৱাৰা হব আৰু তেওঁৰ চৰিত্ৰ বেয়া হৈ যাব। আয়ৰ কাৰণে বেয়া বাস্তা লবলৈ বাধ্য হব। আমাৰ চৰকাৰৰ কাৰ্য্যকলাপে তেনেকুৱা হৈছে। আমাৰ বহুত অফিচ হৈছে, বহুত অফিচাৰ হৈছে। এইবোৰৰ বাবে বহুত বেচি অযথা খৰচ কৰিবলগীয়া হৈছে। কিন্তু এইবোৰ অফিচ আৰু অফিচাৰৰ প্ৰয়োজন নাই। এইবোৰ অ-দৰকাৰী অফিচ হোৱাৰ কাৰণে আমাৰ লাভতকৈ ক্ষতিহে বেচি হৈছে। চৰকাৰৰ আয়তকৈ ব্যয় বেচি হৈছে। আমাৰ ফাইল আদি এইবোৰ অফিচৰ মাজেদি যুৰি-পকি আহোতে সন্ময়ো বহুত নষ্ট হয় বা কোনো কোনো সময়ত ফাইলেই হেৰাই যায়। আৰু চাওক **Public Works Department** য়ে বাস্তা লয় বিবিলাকৰ কাম বৰষুণ অহাৰ আগতে কাম শেষ কৰিব লাগে, সেইবোৰ কাম বৰষুণৰ সময়ত আৰম্ভ কৰে, গতিকে আমাৰ অযথা বহুত টকা লোকচান হৈ যায়। কাৰণ বাস্তাও শেষ আৰু বৰষুণে ঠায়ে ঠায়ে ভঙ্গাও শেষ।

আমাৰ শাসনব্যৱস্থা খুব চিলা হৈ গৈছে। এনেকুৱাও দেখিবলৈ পোৱা যায় যে, ওপৰৰ অফিচাৰৰ কথা তলৰ অফিচাৰে নাশানে। গতিকে শাসনত খুব শিথিলতা আহি পৰিছে। কিছুমান অফিচলৈ গলে আচৰিত হব লাগে যে, অফিচাৰসকলক চৰকাৰে দৰমহা দিছে নে জনসাধাৰণে দিছে। পুলিচ অফিচৰ কাৰ্য্যকলাপ দেখি ধাৰণা হয় চৰকাৰে তেওঁলোকৰ দৰমহা নিদিয়। পাচপোৰ্ট অফিচতো তেনে যেন লাগে, কাৰণ তেওঁলোকে অফিচৰ কাম পেলাই থৈ দিয়ে, মিয়ে দুপইছা দিয়ে তেওঁৰ কাম অফিচৰ সকলো কাম পেলাই থৈয়ো কৰি দিয়ে। সেই কাৰণে কৈছো যে, শাসনত বৰ শিথিলতা আহি পৰিছে। আৰু দুৰ্নীতিয়ে বেৰি ধৰিছে। আমাৰ ব্যয়ৰ বাস্তা বন্ধ কৰাৰ বিষয়ে মই আৰু এটা কথা ক'ব খোজো যিটো কথা এই সদনত কোনেও কোৱা নাই। সেইটো হৈছে আমাৰ ৰাজধানীখন গুৱাহাটীলৈ উঠাই নিলে আমাৰ বহুতখিনি ব্যয় কমি যাব। অসমৰ ৰাজধানী ছিলঙত বন্ধাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। আগৰ বিলাতি চাহাবৰ দিনত ৰাজধানীখন ইয়াত ৰাখিছিল তেওঁলোকৰ সুবিধাৰ কাৰণে। আমাৰ কলা চাহাববোৰ সকলো ভৈয়ামৰে মানুহ, তেওঁলোকৰ কাৰণে ভৈয়ামতে সুবিধা বেচি। এতিয়া আমাৰ বহুত অফিচাৰ আৰু মন্ত্ৰীসকল ভৈয়ামলৈ সদায় অহাযোৱা কৰি থাকিব লাগে কাজেই তেওঁলোকৰ ছিলং-গুৱাহাটীৰ বাস্তাখিনিৰ **T. A. mileage** আদি অযথা খৰচ হব লাগিছে। তদুপৰি ছিলঙত যিটো **Hill Allowance** দিয়া হয় ভৈয়ামত সেইটো দিব নালাগিব। কাৰ্যেই ৰাজধানীখন গুৱাহাটীলৈ নিলে বহুত খৰচ কমি যাব।

চৰকাৰে বিবিলাক নতুন আচনি লয় সেইবিলাক অফিচাৰসকলৰ বিপেটৰ ওপৰত লয় নে মন্ত্ৰীসকলৰ ইচ্ছামতে হয় কব নোৱাৰো। যি নহওক বৰপেটাত জানো অফিচাৰ নাই, বৰপেটাৰ জানো মন্ত্ৰী নাই। বৰপেটাত অফিচাৰো আছে, মন্ত্ৰীয়ো আছে, তেন্তে বৰপেটাত কোনো এটা নতুন আচনি এই বছৰৰ বাজেটত নাই কিয়? মাত্ৰ মৰা মানুহ কটা ঘৰটোৰ চাৰিওফালে এখন বেৰ হব আৰু বৰপেটাত পুলিচ ষ্টেচনৰ আউট-পোষ্ট এটা হব তাৰ বাহিৰে একো আচনি নাই। বৰপেটাত অফিচাৰে যদি একো আচনি দিব নোৱাৰে তেন্তে সেই অফিচাৰবোৰ বদলি কৰি দিব লাগে।

এইটো অতি পবিত্ৰাপৰ কথা যে, বৰপেটাৰ পৰা নিৰ্ব্বাচিত হোৱা আমাৰ বিভূমন্ত্ৰীৰ ঠাইতে একো নতুন আচনি নাই।

বৰপেটা অঞ্চলত আমাৰ বিভূমন্ত্ৰী যাওঁতে তেখেতে কৈছিল যে, আমাৰ সেই অঞ্চলত কাম কৰিলে তেখেতৰ নিন্দা হব আৰু বিভাগীয় কৰ্মচাৰীসকলে যেতিয়া কামৰ আচনি দিব তেতিয়াহে কৰিব পাৰিব। আমাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ো বৰপেটাৰ নগৰ অঞ্চলৰে মানুহ।

(সময়ৰ সংকেট)।

বৰপেটা মহকুমা কিমান পিচপৰা তাক তেৱোঁও জানে। কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে যে, কৰ্মচাৰীসকলে কামৰ আচনি নিদিয়, আৰু সেই কাৰণেই সেই অঞ্চলত কোনো কামেই হোৱা নাই। বৰপেটা অঞ্চলৰ পৰা বিভূমন্ত্ৰী আৰু অধ্যক্ষ মহোদয় আহিছে বুলিয়েই যে, তাত কোনো কাম হব নালাগে তাৰ অৰ্থ নাই।

গতিকে মই এই কথা মনত কৰি দিওঁ যে, তাৰ বাইজসকলে আমাক চোকা সমালোচনা কৰিছে, মোৰ সময়ৰ অভাৱত বহুত কথা বাকী বল।

Maulavi NURUL ISLAM (Dhing): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিভূমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সদনত যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাৰ কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছো যদিও বাজেটখন ঘাটি বাজেট তথাপি তাত কোনো নতুন ট্যাক্স লগোৱা হোৱা নাই। অৱশ্যে Direct tax নহলেও, বহুত ক্ষেত্ৰত Indirect tax লগোৱা হৈছে। সেই tax ৰ হেচা যে, গৰীব-দুখীয়া বাইজৰ ওপৰত নপৰিব সেইটো নহয়। আজি দেশৰ উন্নতি কৰিবলৈ কৰ-খাজানা, টেক্স, লগাবই লাগিব; বাজহুৱা কৰৰ বোজা বহন কৰিবই লাগিব; কিন্তু বাইজৰ যি দৰ্কাৰী বস্তু তাক যাতে উচিত ও কম মূল্যত পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আমি যি দেখিছো আমাৰ দেশত যি ধৰণেৰে উন্নতি কৰিবলৈ বিছাৰিছে, ভাল পাইছো; কিন্তু ইমান দ্ৰুতগতিৰে কৰিবলৈ গৈছে যে, বাইজ উসাহ পোৱা নাই। তাৰ পৰা এনে এটা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে যে, বিসময়ত উন্নতিৰ ফল উপভোগ কৰাৰ সময় আহিব, তেতিয়া মানুহৰ হজম কৰাৰ শক্তি নাথাকিব, গতিকে দেশ উন্নত ও সবল কৰি নিয়াৰ লগে লগে মানুহৰ শাৰীৰিক, মানসিক, আধ্যাত্মিক ও স্বাস্থ্য উন্নত কৰাতো উচিত হব।

বোধ কৰো ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া হিচাবেই হবলা আমাৰ দেশত দুৰ্নীতিৰে ভৰি পৰিছে ; কোনো ফালে দুৰ্নীতি নোহোৱা নাই । চৰকাৰে দেশখন স্বাৰলম্বী কৰিবলৈ লৈছে আৰু আনফালে দুৰ্নীতিয়ে গোটেই দেশ নষ্ট কৰিছে । গতিকে এই দুৰ্নীতি নগলে আমাৰ দেশত আৰ্থিক উন্নতি চিৰস্থায়ী হব নোৱাৰে । সেই কাৰণে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা যত্ন কৰিব লাগে যাতে দুৰ্নীতিয়ে ঠাই নাপায় ।

এইটো বৰ দুখলগা কথা যে, আমাৰ পুলিচ বিভাগটো একেবাৰে অনুপ-
যুক্ত । সকলো দেশতে পুলিচ আছে । জনসাধাৰণৰ শান্তি-শুংখলা বক্ষাৰ কাৰণে
পুলিচৰ দৰ্কাৰ । কিন্তু আমাৰ দেশৰ পুলিচৰ সহায়ত দুৰ্নীতি বাঢ়িছে গৈছে ।
আমাৰ পুলিচে মানুহক চোৰ-ডকাইতিৰ পৰা বক্ষা কৰা দূৰৈত থাকুক চোৰ-ডকাইত
দিনক-দিনে বাঢ়ি গৈছে । যদি এয়ে অৱস্থা হয়, আৰু পুলিচ অ-লায়ক
হয় তেন্তে আমাৰ দেশবক্ষা কৰিবলৈ উপায় নেথাকিব । সেই কাৰণে
মই কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ কৰো যাতে আমাৰ পুলিচ বিভাগটো সৰ্ব্বপ্ৰথমে
পুনৰসংস্কাৰ কৰাৰ আহ্বাপুৰুষাৰ্থ কৰে ।

তদুপৰি আমাৰ বাজহ বিভাগটো বৰ বেয়া হৈ গৈছে । এই বিভাগটোৰ
ওপৰৰ পৰা তললৈ দুৰ্নীতিয়ে আঙুৰি ধৰিছে । তাত একেবাৰে নৈতিকতাৰ
অভাব হৈছে । নগৰে চহৰে সকলো নীতিহীন হৈ পৰিছে । এজনক অন্যায়
কৰি আনজনৰ সুবিধা হৈছে । হয়তো এঠাইত কিছুমান মানুহে মাটি
নথকাত চৰকাৰী মাটিতে প্ৰিমিয়াম তোজি বাহি খাজানা দি বহু বছৰৰ পৰা
খেতি কৰিছে কিন্তু তেওঁলোকক অন্যায়ভাবে উচ্ছেদ কৰি অকামিলা আৰু
মাটিহীন কৰিছে । এনেকৈ দেশৰ খাদ্য-সমস্যাও সমাধান নহয় আৰু তাৰ
দ্বাৰা বহুতো মানুহক ক্ষতিগ্ৰস্তও কৰিছে । মণ্ডল কাৰ্নিনগুবিলাকৰ দুৰ্নীতিৰ
সীমা নাই । এওঁলোকে দেশ নষ্ট কৰিছে আৰু অন্যায়ক প্ৰশ্ৰয় দিছে । এজনক
মাটি দিব আৰু কিছু দিন পিচত তাৰ পৰা তেওঁক খেদি ৰাইজৰ ভিতৰত
এটা বিপ্লুংখলা আনিছে ।

গতিকে মহোদয়, যেতিয়ালৈ এইবিলাকৰ সু-ব্যৱস্থা চৰকাৰে নকৰিব
তেতিয়ালৈ দেশৰ উন্নতি নহয় । কেৱল অনিষ্টহে হব আৰু মানুহে মানুহে
বিশ্বাস হেৰুওৱাৰ ফলত অশান্তিৰ সৃষ্টি হব । সাধাৰণৰ স্বাস্থ্য একেবাৰে নষ্ট
হৈ পৰিছে । ভেজাল বস্ত্ৰে সৰ্ব সাধাৰণৰ স্বাস্থ্য একেবাৰে নষ্ট কৰি আনিছে । এই
কাৰণে বহুতে দুখত পৰিছে । গাখীৰ, সিও ভেজাল । ডাইল, চাউল, তেল, ঘিঁ,
মাখন, চাহ এই সকলো বস্তুতে ভেজাল । এইবিলাক চৰকাৰে যদি দমন নকৰে এই
দুৰ্নীতি যদি প্ৰতিকাৰ নকৰে তেন্তে কেনেকৈ দেশৰ উন্নতি হব ? এই
বিলাকৰ প্ৰতি কৰ্তৃপক্ষক চোকা নজৰ দিব লাগিব । মই সেইদিনাখন Pinewood
Hotel ত গাখীৰ লৈছিলো । যিজনো Pinewood Hotel ত চাপ্লাই
কৰে তেৱেঁ ভেজাল দি আনে ।

এইদৰে মানুহে নিজৰ দেশবাসীক ঠগাই আৰু ফাকি দি থাকিলে অশান্তিহে হব ।
নৈতিকতা, শান্তি আৰু শূংখলাৰ কাৰণে আমাৰ সকলো মানুহৰ মাজত বিশ্বাস
জন্মাব লাগিব ও সহযোগিতা লাগিব, নহলে দেশত শান্তি হব নোৱাৰে ।
মানুহে আদালতলৈ আহে বিচাৰৰ কাৰণে, কিন্তু দুৰ্নীতি কচাৰী ধৰতে
শিকি যায় ।

গতিকে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা চাব লাগিব যাতে আমাৰ মাজত শান্তি, সহযোগিতা আৰু জাতীয় ভাব গঢ়ি উঠে। এখন Welfare State গঢ়ি তুলিবৰ কাৰণে অশেষ পুৰুষাৰ্থ কৰিব লাগিব আৰু মানুহৰ ভিতৰত ঐক্য ও ভাতৃত্ব আনিব লাগিব। দেশ উন্নত কৰিবলৈ হলে শান্তি লাগে আৰু সেই শান্তি পাবৰ হলে ব্যক্তিগত নৈতিক, দৈহিক, শাৰীৰিক, মানসিক, আধ্যাত্মিক আৰু আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ সুবিধা কৰি দিব লাগে। তেতিয়াহে দেশ আৰু মানুহৰ কল্যাণ হব আৰু মানুহে স্বাধীনতা উপভোগ কৰিব পাৰিব। সেই বিষয়ে চৰকাৰ বাহাদুৰে যত্নবান হব লাগে। এইবিলাক কৰিবলৈ আমাৰ লৰা-ছোৱালীবিলাকক নৈতিক শিক্ষা দিব লাগে। আমাৰ যিবিলাক লৰা-ছোৱালী উঠি আহিছে, তেওঁলোকৰ চাল-চলন দেখিলে ভয় লাগে। সেইবিলাক দেখি শুনি আমি এতিয়াৰে পৰা সজাগ হব লাগে। আমাৰ লৰা-ছোৱালীবিলাকৰ চৰিত্ৰ-গঠন এতিয়াৰে পৰা কৰিব লাগে আৰু সং পথত আগবঢ়াই নিব লাগে। মই ভাবো আমাৰ চহৰে-নগৰে গৈ গৈ প্ৰকৃত শিক্ষা দিয়াৰ সময় আহিছে। বহুত কথাই কাগজত লেখা আছে, কিন্তু কাৰ্য্যত নহয়। আমাৰ লৰা-ছোৱালীবিলাকক এতিয়াৰে পৰা Moral আৰু Social Education দিবৰ কাৰণে সুবিধা কৰি দিব লাগে। কিছুদিন অগতে Madrassa Education ৰ কাৰণে এটা কমিটিও গঠন কৰি দিছিল, আৰু বহুদিন হল সেই কমিটিয়ে এটা Report ও দাখিল কৰিলে। কিন্তু সেই Report টো কি হল আমি গমকে নাপাওঁ। সেই Report টো যদি বিভাগত স্তুমুৱাই ৰাখিবলৈ হে দৰ্কাৰ তেন্তে কমিটি গঠন আৰু টকা-পইচা খৰচ কৰাৰ কি দৰ্কাৰ আছিল? এই বিলাকৰ পৰা মানুহৰ মনত অৰিশ্বাসৰ ভাব আহে। গতিকে শিক্ষা বিভাগে সেইটো ভালকৈ চাব লাগে; আৰু তাক কেতিয়া কৃতকাৰ্য্য কৰিব পাৰে জনাব লাগে। সেই বিষয়ে বিলম্ব নকৰি সোনকালে Madrassa Education ৰ এটা সুবিধা কৰি দিব লাগে।

আজি আমি নৈতিকতাৰ ফালটো চাব লাগে। কিন্তু আজিলৈকে চৰকাৰে এই বিষয়ে কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। উপদেশ সকলোৱে দিব পাৰে কিন্তু কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিব নোৱাৰিলে এই উপদেশৰ একো ফল নহয়। মোৰ বোধেৰে এই বিষয়ত টোলৰ শিক্ষা আৰু মাদ্ৰাচা শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ সেইবোৰ স্কুলতহে নৈতিক শিক্ষাদান হব পাৰে। মাদ্ৰাচা শিক্ষাৰ প্ৰশাসনৰ কাৰণে বিপট দিবলৈ এখন কমিটি কৰি দিছে যদিও আজিলৈকে কোনো বিপট দিয়াৰ খবৰ পোৱা নাই। এইদৰে কথাবোৰ ভিতৰতে সোমায় থাকিলে সাধাৰণ ৰাইজৰ মনত অসন্তুষ্টিৰ ভাব আহে আৰু অহাটো স্বাভাৱিক। গতিকে চৰকাৰে কথাবোৰ ৰাইজক জানিবলৈ দিব লাগে, তেতিয়াহে ৰাইজে কথাৰ বুজ পায়।

মাটিৰ বিষয়ে কওঁ যে, এইটো ঠিক যে, মানুহৰ সংখ্যা ক্ৰমাত বাঢ়ি যাব লাগিছে অথচ মাটিৰ পৰিমাণ একেই আছে বৰং কমিবহে পাৰে। কাৰণ গড়াখহনীয়াই বহুত ঠাইত অনিষ্ট সাধন কৰিছে। গতিকে Industry (শিল্প) ত যদি গুৰুত্ব নিদিয়ৱে তেনেহলে মানুহৰ জীৱিকা নিৰ্বাহ বৰ টান হৈ পৰিব। আমাৰ দেশত কেইখনমান চাহাবে কৰা চাহ বাগান আছে। তাতে আমি গৌৰৱ কৰো আৰু তাকে লৈ আমি লম্বা কথা কওঁ! তাৰ বাহিৰে আৰু কোনো শিল্প দেখা নাই। মাত্ৰ শিল্পৰ কথাহে কৈ থকা শুনো। দেশখনত ইমানবোৰ সুবিধা থকা সত্ত্বেও যদি শিল্পৰ ফালে

মনযোগ দিব নোৱাৰি তেনেহলে বৰ দুঃখৰ কথা হব। দেশ উন্নত কৰিবলৈ হলে দেশখন **Industrialised** কৰিবই লাগিব।

মহোদয়, দেশখন সবল আৰু সুস্থ কৰিবৰ হলে সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ ভিতৰত একতা আনিব লাগিব। **Communalism** ৰ বিষয়ে সাবধান হ'ব লাগিব। দেশৰ এটা অঙ্গ যদি অসন্তুষ্ট হৈ থাকে তেনে দেশখন স্বাভাৱণী নহয় আৰু উন্নত নহয়, ও শ্ৰেণীবিহীন সমাজ গঠন কৰি কল্যাণকামী এখন ৰাষ্ট্ৰ (**Welfare State**) কৰাৰ কথা সদায় শুনিবলৈ পাওঁ। কিন্তু বৰ্ত্তমান সমাজত যিটো **differential treatment** চলি আছে এইদৰে চলি থাকিলে দেশ লাহে লাহে অবনতিৰ ফালেহে যাব। আৰু এটা কথা কবলৈ দুঃখ লাগে যে, কিছুমান মানুহ মাটিহীন হৈছে যদিও তেওঁলোক প্ৰকৃততে মাটিখকা মানুহ। তেওঁলোকে মাটি খাই আছে, ২০ বছৰ পৰ্য্যন্ত কোনোৱে খাইছে আৰু **Premium** দি আছে। তৰাচ তেওঁলোকে মাটিৰ জুকুম পোৱা নাই। এনেবোৰ মানুহকো যদি মাটিহীন বুলি ধৰা হয় তেনেহলে কেনেকৈ সমস্যা সমাধান হব? নগাঁৱত এনেকুৱা মানুহ বহুত আছে। আজি বহু বছৰৰ পৰা তেওঁলোকে ঘৰ-দুৱাৰ কৰি বাহি ভোগ-দখল কৰি আছে। ইয়াৰ পিচত তেওঁলোকক উঠাই দিলে তেওঁলোক বিপদত পৰিব। তেওঁলোকে ভাৰতৰে শান্তিপ্ৰিয় নাগৰিক।

Mr. SPEAKER: আপোনাৰ সময় হল।

Maulavi NURUL ISLAM (Dhing): দুই মিনিট দিয়ক। বিভ্ৰমস্থীয়ে কৈছে যে, **Non-recurring Grant** দিয়া বন্ধ কৰি দিছে। মোৰ বোধেৰে এইটো থকা হলেহে বেচি ভাল হল হেতেন। কিয়নো কিছুমান **venture** স্কুল এই **Non-recurring** লৈয়ে বহু দিনৰ পৰা চলি আছে। গ্ৰাণ্ট বন্ধ কৰি দিলে এই স্কুলবোৰ বাইজে চলাবলৈ বৰ টান হব।

আৰু এটা বৰ দৰ্কাৰী কথা কওঁ যে **rash driving** কৰাৰ কাৰণে মটৰ-দুৰ্ঘটনাৰ মাত্ৰা দিনক-দিনে বেচি হৈ গৈছে। ডিজেল ট্ৰাক আৰু বাচ-বোৰৰ দ্বাৰা বহুত দুৰ্ঘটনা হৈছে। সিদিনা নগাঁৱত এটা শোকলগা দুৰ্ঘটনা হৈ গল। চৰকাৰে এ **rash driving** বন্ধ কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, যাতে মটৰ-দুৰ্ঘটনাৰ মাত্ৰা হ্ৰাস পায়।

Shri HAKIM CHANDRA RABHA [Goalpara (Reserved for Scheduled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিখন ৰাজ্যত নাঙি ধৰিছে তাৰ বাবে তেখেতক অভিনন্দন জনোৱাৰ লগতে চমুকৈ দুয়াৰমান ৰাজ্যটখন যেন, কোনোবা এটা বিশেষ এলেকাৰ কাৰণেহে ৰচনা কৰা হৈছে। নকৰা হৈছে চৰকাৰে। মোৰ মনেৰে শ্ৰীতাজউদ্দিনৰ কথাষাৰ মিচা নহয়। **Drainage** বিভাগৰ ঘৰ-দুৱাৰ কৰিছে, অকিচ কৰিছে আৰু অকিচাবো আছে। কিন্তু গোৱালপাড়াৰ দক্ষিণফালে একো ছোৱা নাই। সেই কাৰণে বাইজে কয় বুৰা-মুৰি কৰিছে। কাম একো ছোৱা নাই। বিষয়াসকলে মটৰত নানা যুক্তি দেখুৱাব লগা হয়। এইটো যাতে ভবিষ্যতে নহয় তাৰ বাবে চৰকাৰে চকু দিব লাগে।

শ্রীজয়বামদাস দৌলতবান যেতিয়া অসমৰ ৰাজ্যপাল আছিল তেতিয়াই, জোৰে প্ৰজেক্টৰ কাম আৰম্ভ হৈছিল ; বাইজে তাত নিজৰ শক্তি অনুযায়ী কাম কৰিও দিছিল। এই প্ৰজেক্ট পূৰা কৰা উচিত আছিল। এই সম্পৰ্কত মই এই সদনত প্ৰশ্নও কৰিছিলো ; কিন্তু উত্তৰ নাপায় ব্যথ মনোবথ হব লগা হৈছে।

তাৰ পিচত, শিক্ষা-ক্ষেত্ৰত যিখিনি কাম চৰকাৰে কৰিছে তাৰ বাবে নশলাগি নোৱাৰো। জনজাতি আৰু পিচপৰা অঞ্চলবিলাকত, স্কুল আদি পাতি দি লৰা-ছোৱালীবিলাকৰ শিক্ষাৰ কাৰণে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছে, আৰু সেই মতে শিক্ষাবিস্তাৰো হৈছে ; আৰু এটা কথা, মই ৰাজ্যপালৰ ভাষণ-প্ৰসঙ্গতো কৈছিলো যে, আমাৰ জনজাতীয় লোকসকলৰ মাজত মদৰ প্ৰচলন বৰ বেচি আৰু মদৰ কাৰণে তেওঁলোকে পৰোক্ষভাবে লাখে লাখে টকা খৰচ কৰে। সদনৰ দুই-এজনৰ বন্ধুৱে ইয়াৰ সপক্ষে এই কথাও কবলৈ বিচাৰে যে, মদ ট্ৰাইবেলসকলৰ আহাৰ আৰু কোনোবা উদ্ভবৰ মতে হেনো তাত ভিটামিনো আছে আৰু স্বাস্থ্যহানিকৰ নহয়। মই কওঁ যে, মদ বিষ, ইয়াৰ প্ৰভাবত মানুহৰ স্বাস্থ্যহানি হয়, অৰ্থনৈতিক জীৱনত বিপৰ্যয় ঘটে আৰু সামাজিক জীৱনত মানসিক বিকাৰ বৃদ্ধি কৰি জীৱনৰ অবনতি ঘটায়। কাৰেই আজি চৰকাৰে মদ-নিৰাৰণী অভিযান চলাইছে—এই অভিযান অসমৰ সকলো ঠাইতে অনতিপলমে সম্প্ৰসাৰিত হব লাগে।

তাৰ পিচত চিকিৎসা-ক্ষেত্ৰত দেখা যায় আমাৰ ৰাজ্যত ডাক্তৰখানা অতি কম আৰু যি কেইখন ডাক্তৰখানা চৰকাৰে পাতিছে, তাৰো সৰহ ভাগতেই ডাক্তৰ নিয়োগ হোৱা নাই আৰু বহুটো ঠাইত ডাক্তৰখানাৰ নামত আছে যবটো ; ডাক্তৰ নাই, ঔষধ নাই। মোৰ নিজৰ সমষ্টিতো এই একেই অৱস্থা। ইয়াৰ বাহিৰেও যিবিলাক Subsidied Dispensary আছে ; সেইবিলাকো ডাক্তৰবিহীন। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক এই পৰামৰ্শ দিওঁ যে, ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্যৰ উন্নতিৰ হকে ৰাজ্যৰ এই ডাক্তৰখানাসমূহ সম্পূৰ্ণ ভাৱে চৰকাৰৰ অধীন কৰি তাৰ পৰিচালনাৰ তাৰ চৰকাৰে লব লাগে। আৰু ডাক্তৰসকলৰ দৰমহাৰ নিৰিখ ভাল হব লাগে। তাৰ পিচত, আমাৰ গোৱালপাৰাত যিটো কালাজ্বৰৰ ৱাৰ্ড আছে তাত এতিয়া দুই-এজন বোগীৰ বাহিৰে মানুহ নোহোৱা হৈছে। এই ৱাৰ্ডটো জেনেৰেল হস্পিটেললৈ ৰূপান্তৰিত কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনাওঁ। কাৰণ তেতিয়া তাত বংজলী আদিয়া, বাইখাটা আদি অঞ্চলসমূহৰ মানুহে তাৰ সুবিধা ভোগ কৰিব পাৰিব।

তাৰ পিচত, আৰু এটা কথা নকৈ নোৱাৰো যে, আমাৰ মাজত যিখন ট্ৰাইবেল এডভাইজৰী কাউন্সিল আছে সেইখনৰ পৰামৰ্শ মতে চৰকাৰে কাম নকৰে, তেনে অৱস্থাত সেইখনৰ মল্য কত বুজি নাপাওঁ। আশা কৰো চৰকাৰে ইয়াৰ পৰামৰ্শ বিলাক গ্ৰহণ কৰিব। অসমত যিবিলাক ট্ৰাইবেল 'বেল্ট' আছে তাত অনা-ট্ৰাইবেল ভৰি পৰিছে। এই সম্পৰ্কত মই আগতে আলোচনা কৰিছিলো যে অনা-ট্ৰাইবেলবিলাকে ট্ৰাইবেলৰ সুবিধাবিলাক লোৱা উচিত নহয়। এই বিষয়ে এতিয়াও কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱা নাই। আশা কৰো আত সোনকালে ইয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পিচত, এটা কথা মই চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰলৈ আনিব খজিছো যে, অকল শিক্ষাবিভাগতেই নহয় সকলো বিভাগতে, হাজাৰ হাজাৰ টকা

চৰকাৰে বিজাৰ্ড বাধি পিচত, বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়সকলৰ ইচ্ছামতে ভাগ-বতৰা কৰে। যদি সেয়ে হয়, তেনেহলে ট্ৰাইবেল এডভাইজৰী কাউন্সিল-খন ৰখাৰ কোনো মানে নাই। আশা কৰো চৰকাৰে এই বিষয়ে মনোনিবেশ কৰিব। ইয়াকে কৈ মোৰ কব লগা শেষ কৰিলো।

(Mr. Speaker left the Chamber and came back after six minutes. During the absence of the Speaker Shrimati Komol Kumari Barua, M.L.A., occupied the Chair).

Shri MOHIDHAR PEGOO [Jorhat (Reserved for Scheduled Tribes)] : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰত্নমন্ত্ৰী মহোদয়ে যোৱা বছৰত ৰাজ্যখনৰ আয়-ব্যয়, বিভিন্ন উনুয়নমূলক আৰু মঙ্গলজনক কাৰ্য্যকৰণৰ পৰ্যালোচনাপূৰ্বক আগলুক বিত্তীয় বছৰত আমাৰ দেশৰ বাবে কৰিবলগায়া যাবতীয় কাৰ্য্যকৰণৰ বিভিন্ন শিতানত যি আৰ্থিক ব্যৱস্থামূলক বিত্তীয় তালিকা (অথ ১৭ বাজেট) এই সদনত উপস্থাপিত কৰিছে তাৰ বাবে মই তেখেতৰ প্ৰতি ধন্যবাদ জনাইছো। বিশেষতঃ গত বছৰৰ দিয়া বাজেট বিৱৰণতকৈ এই বছৰৰ বিৱৰণ সন্মত, বাস্তৱভঙ্গীমূচক আৰু অধিক মুকলি-মুন্সীয়াভাৱে দাঙি ধৰাত আমি তেখেতৰ ওচৰত অধিকতৰ কৃতজ্ঞ হৈছো। এই পক্ষটোতে ধৰ মাৰি মই কেইটিমান মাত্ৰ বিষয়ৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখি চৰকাৰৰ ওচৰত পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খোজো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰায় শতাব্দী কাল ধৰি কোটি কোটি নবনাৰীৰ অসীম তাগ আৰু নিৰ্ঘাতনৰ বিনিময়ত আমি এখন পূৰ্ণ গণতান্ত্ৰিক স্বাধীন দেশ লাভ কৰিলো। স্বাধীনতাৰ পাচত আমাৰ আদৰ্শ হ'ল সমাজতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাবে এক আদৰ্শ মঙ্গলকামী চৰকাৰৰ যোগে দেশৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি সাধন কৰা। আমাৰ এই আদৰ্শ স্বাধীনতা সংগ্ৰামত অহিংস নীতিৰ স্বীয় বৈশিষ্ট্যৰ দৰেই কোটিকলীয়া ভাৰতীয় ঐতিহ্যৰ মূলত প্ৰতিষ্ঠিত। এই আদৰ্শৰ মৌলিক সত্য হ'ল "সৰ্ব্বৰ মুখীনং সন্তঃ সৰ্ব্ব সন্ত নিৰময়া"।

অধ্যক্ষ মহোদয়, দেশে স্বাধীনতা পোৱাৰ মাত্ৰ ১৩ বছৰ ভিতৰতে আমাৰ দেশ বিভিন্ন বিষয়ত, বিশেষকৈ ক্ষুদ্ৰ-বৃহৎ শিল্পোদ্যোগত আশানুৰূপ ভাবে যে উন্নতি কৰিছে সেই বিষয়ে কোনো সন্দেহৰ অৱকাশ নাই; কিন্তু আমি সৰ্বসাধাৰণ লোকৰ জীৱনযাত্ৰাৰ মানদণ্ডৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰোঁ তেতিয়া হলে দেখা যায় যে, তেওঁবিলাকৰ ইয়াৰ বিশেষ উন্নতি হোৱা বুলি কব নোৱাৰি। যি দেশৰ শতকৰা প্ৰায় ৭৫ জন লোকে খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, সেই দেশৰ কৃষি উনুয়নহে পৰিকল্পনাত শীৰ্ষস্থান পাব লাগে আৰু সেই বাবে তাৰ দ্ৰুত উন্নতিৰ বাবে আনুসঙ্গিক সকলো ব্যৱস্থা অচিৰে গ্ৰহণ কৰি আচনিসমূহ সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিব লাগিব। দুখৰ বিষয়, যোৱা কেই বছৰমানৰ ভিতৰতে গৰু-ম'হৰ মহামাৰীয়ে খেতিয়কসকলক সম্বলবিহীন কৰি তোলাত তেওঁবিলাক একেবাৰেই নিখৰুৱা হৈ পৰিছে। বৰ্তমান চৰকাৰে যদিওবা সমৰায় ভিত্তিত তেওঁলোকৰ কৃষিৰ আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সি সাধাৰণ খেতিয়কৰ বাবে সহজলব্ধ আৰু যথেষ্ট নহয়। তাৰোপৰি মহামাৰীৰ প্ৰকোপ এতিয়ালৈকে বিদ্যমান থকাত সেই সামান্য সাহায্যও তেওঁলোকৰ উপকাৰ সাধন কৰিব পৰা নাই। গতিকে খেতিয়কসকলৰ এই অভাৱ মোচনৰ বাবে তেওঁলোকৰ ভিতৰত একো-একোটা গোট কৰি পাৰ্ব্যমানে যান্ত্ৰিক সাহায্যৰে কৃষিকাৰ্য্যত উৎসাহ যোগাব লাগে।

ৰাজ্যৰ ভূমিহীন লোকসকলক, বিশেষকৈ গড়াখহনীয়াই সৰ্বস্বান্ত কৰা লোকসকলৰ পুনৰ্ৰসতিৰ প্ৰতি চৰকাৰে চিন্তা কৰাটো সচাকৈয়ে অতি সুখৰ আৰু সমৰোপযোগী কথা হৈছে। কিন্তু ভূমিসংস্কাৰ আৰু বন্দৰস্তিৰ ক্ষেত্ৰত স্পষ্ট আৰু নিৰ্দিষ্ট নীতি-বিধি নথকাত এই পীড়িত লোকসকল উপকৃত হ'ব পৰা নাই। মাজুলীৰ দৰে বছৰি বানপানী আৰু গড়াখহনীয়াই জুৰুলা কৰা—মিসকলে আজি ৪১৫ বছৰ ধৰি মথাউৰিৰ ওপৰত আশ্ৰয় লৈ আছে সেই লোকসকলক এতিয়ালৈকে অন্ততঃ ভেটি-মাটি একো ডোখৰ দি পুনৰ্ৰসতিৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰাটো অত্যন্ত পৰিতাপৰ বিষয়। এনে লোকৰ সংখ্যা আজি কেই বছৰমানৰ পৰা ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পাব লাগিছে। এই নিখৰুৱা মাটিবাৰীহীন খিলঞ্জীয়া লোকসকলক যদি সোনকালে বন্দৰস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰা নাযায় তেন্তে সি অদূৰভৱিষ্যতে দেশৰ এক দুৰ্ব্বহ বোজা হৈ পৰিব।

জনজাতীয় লোকসকলৰ বিবিধ উন্নয়নৰ শিতানত যি অৰ্থ-মঞ্জুৰী ধাৰ্য কৰা হৈছে সি আৱশ্যকৰ তুলনাত সামান্য। তদুপৰি জনজাতীয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে দিয়া বৃত্তিবিলাক অত্যধিক পলমকৈ পোৱাত আৰু সংশ্লিষ্ট স্কুলবিলাকে মাচুল মাফৰ ক্ষতিপূৰণৰ টকাও বছৰৰ শেষত মাত্ৰ পোৱা হেতুকে স্কুলসমূহ আৰু ছাত্ৰসকলৰ অশেষ ক্ষতি হৈছে। জনস্বাস্থ্য বিভাগৰ কেইবা বছৰৰ আগতে জনজাতি অঞ্চলত মঞ্জুৰ কৰা চিকিৎসালয়সমূহৰ নিৰ্মাণকাৰ্য্য অস্বাভাৱিকৰূপে পলম হোৱাত উক্ত অঞ্চলবিলাকে চিকিৎসা লাভৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আছে।

এনেবিলাক কথাৰ পৰা দেখা যায় যে, যদিও বা আমাৰ দেশ বৃহৎ শিল্পোদ্যোগ আদিত আশানুৰূপভাৱে আগ বাঢ়িছে তথাপি বিলম্ব ফলপ্ৰসূত এই উদ্যোগবোৰৰ প্ৰতিক্ষাত জনসাধাৰণ কাৰ্যক্ৰিষ্ট হৈ বৈ থকা অসম্ভৱ হৈছে। তেওঁবিলাকৰ ভাত-কাপোৰৰ অভাব দূৰ কৰি দৈনন্দিন জীৱন-যাত্ৰাৰ মান কিঞ্চিৎ হলেও উন্নত নকৰিলে আৰু উপযুক্ত শিক্ষাৰে প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰিলে ভবিষ্যতে পাবলগা স্ববিধাৰ পৰাও প্ৰতিযোগিতাত হাৰ মানি বঞ্চিত হ'বলগা হ'ব। বৰ্ত্তমানে বিবিধ উদ্যোগসমূহত আমাৰ দেশৰ লোকে বিনিয়োগাদিৰ ক্ষেত্ৰত সন্তোষজনক অংশ গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই বুলিব পাৰি। অদূৰভবিষ্যতে আমাৰ লোকে উপযুক্ততা অৰ্জন কৰি নিজৰ স্থান অধিকাৰ কৰিব নোৱাৰিলে বহিৰাগতৰ হেচাৰ ফলত আমাৰ এনে হ'ব যে, “তোমাৰ বাৰীৰ বাঁহ গাঁজ তাৰে কৰিছো খৰিছা, তোমাতে সলাই ধান দোন লওঁ কথাতো মন কৰিছা?”

চৰকাৰৰ ওচৰত যোৱা পৰামৰ্শ এই যে, যেতিয়ালৈ ক্ষুদ্ৰ-বৃহৎ শিল্পযোগে জনসাধাৰণৰ অনু-বস্ত্ৰৰ সমাধান আৰু লগে লগে দেশৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি সাধন কৰিবপৰা অৱস্থা নাহে তেতিয়ালৈ দেশৰ পৰা এই বাজহাড স্বৰূপ কৃষকশ্ৰেণীৰ কৃষিকৰ্ম আৰু শিক্ষা-দীক্ষাৰ সম্পৰ্ণ দায়িত্ব চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। তাৰ বাবে কৃষি-উন্নয়নৰ যাৱতীয় ব্যৱস্থা আৰু সাধাৰণ শিক্ষাৰ ভেটি স্বৰূপ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ প্ৰতি অধিক মনোযোগ দিব লাগে। তাকে নকৰিলে আমাৰ চৰকাৰে দেশৰ জনকল্যাণমূলক বিবিধ আচনি গ্ৰহণ কৰিলেও তেওঁলোক সেইবিলাকৰ প্ৰকৃত ফল লাভ কৰিবলৈ অপাৰগ হ'ব, যিহেতু—

“যথা তু বোপিতো বৃক্ষঃ পুৰুষেন বিবদ্ধিতঃ

হৃশ্বকেন দুৰাকহ কাচলক মহাভ্ৰমঃ ।

চ যথা পুষ্টিপতো ভূতাঃ ফলানি ন বিদশয়েৎ

সা তু নানুভৱেৎ প্ৰীতিং যস্য হেতু প্ৰবোপিতঃ ॥

Shri GOPESH NAMASUDRA [Patharkandi (Reserved for Scheduled Caste)] :

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬১-৬২ বৎসর তৃতীয় পরিকল্পনার প্রারম্ভিক বৎসর। যে পরিকল্পনা সম্পর্কে আমাদের কেন্দ্রীয় সরকার বা আসাম সরকার অনেক কথা আমাদের শুনিয়েছেন এবং অনেক আরো শুনিতে পাব। কিন্তু প্রারম্ভিক বৎসরের বাজেট দেখে আমাদের ভরসা হচ্ছে না যে আমরা সত্যিকারের সমাজতান্ত্রিক পথে অগ্রসর হচ্ছি কি না। একটা দেশের অর্থনীতিকে গড়ে তুলতে হলে দুটা জিনিষের প্রয়োজন হয়—প্রথমতঃ কৃষিভিত্তি। দ্বিতীয়তঃ সেই ভিত্তির উপর দাঁড়িয়ে গড়ে তুলতে হয় শিল্প। কিন্তু কি কৃষি-ব্যবস্থার পুনর্গঠন, কি শিল্প-নীতিকে দেশের উপযোগী করে গড়ে তুলতে এই সরকার ব্যর্থ হয়েছেন।

কৃষিতে উৎপন্ন কাচা মালের যোগান দিতে ব্যথতা ভালভাবে ধরা পড়েছে। দুই-দুইটা পরিকল্পনা আজও প্রাকৃতিক দুর্যোগ, যথা বন্যা বা অনাবৃষ্টির হাত থেকে কৃষকের ফসলকে রক্ষা করতে পারেনি। সংখ্যা-তত্ত্ব বিভাগের স্বীকৃতি এ সম্পর্কে রয়ে গেছে কাজেই গভর্নমেন্ট আজ তা গোপন করতে পারেন না।

মহোদয়, ভূমিসংস্কার এবং জমি বিলি না করলে উৎপাদনে সাফল্য লাভ সম্ভব নয় বুঝেই পরিকল্পনা কমিশন ভূমিসংস্কারের উপর জোর দিয়ে ছিলেন। প্রথম ও দ্বিতীয় পঞ্চ বার্ষিকী পরিকল্পনায় তার কতকগুলি কাজ নিশ্চিত করে দিয়েছিলেন। আসাম সরকার দাবী করেন আইন পাশ করার ক্ষেত্রে নাকি তারা অগ্রগামী। কিন্তু এক গণ্ডা ভূমিসংস্কারের আইন পাশ হওয়ার পরও বাস্তবক্ষেত্রে আজ আমরা কি দেখতে পাই—কোথাও সরকারের ভূমি-সংস্কার গরীব কৃষক জন সাধারণের উপকারে আসেনি।

মহোদয়, এ সম্পর্কে আমার নিজের জেলায় দু-একটা উদাহরণ দিচ্ছি, কয়েক হাজার নানকার প্রজা আমাদের করিমগঞ্জ মহকুমায় আছেন, যাদের বেগার-প্রথা বা গোলানী-প্রথা সংবিধানে পর্য্যন্ত নে-আইনি বলে ঘোষণা দেওয়া হয়েছে। যে প্রজারা নিজেদের কার্যিক পরিশ্রমের বিনিময়ে সামান্য দু-এক বিঘা জমি ভোগ করছিল আজও আমার Land reform এর গভর্নমেন্ট তাতে তাদের স্বল্প মাধ্যমের ব্যবস্থা করে দিতে পারেন নি।

মহোদয়, মন্ত্রীদের কাছে বহু আবেদন-নিবেদন এবং ডেপুটেশন দিয়ে যখন হল না তখন একটা non-official Bill নিয়ে আসলাম এই বিধান-সভায়। মন্ত্রী প্রতিশ্রুতি দিলেন যে, একটা সরকারী বিল এনে তিনি নানকারদের জমিতে অধিকার দিবেন। আজ পর্য্যন্ত বহু আইন আসল আমরা বেগার-প্রথা নিবারণের সেই নানকার আইন। হয়তো তিনি আইন পাশ করবেন কিন্তু তখন থাকবে না কোন নানকার এই অধিকার ভোগ করতে উচ্ছেদ হয়ে যাবে ইতিমধ্যে।

মহোদয়, আর একটা দৃষ্টান্ত দেই। দেওয়ান মানিক চান্দ কোর্টস্ অব ওয়ার্ডস্ পরিচালনা করেন আমাদের এই গভর্নমেন্ট। সেখানে এক অদ্ভুত ব্যবস্থা সরকার জিইয়ে রেখেছেন। বুরো চাষের জন্য অনেক চাষী এই সরকারী জমিদারী থেকে নিম্নজমি বন্দোবস্ত নিয়েছেন। বার্ষিক খাজানা তারা দেন পুরো কিন্তু জমিতে তারা বৎসর অধিকার প্রয়োগ করতে তারা পারেন না, বর্ষায় যখন জল আসে হয়তো তখনও জমিতে রয়েছে কৃষকের

ফসল—তার জমির আল বা জমির বেড়া। কিন্তু আশ্চর্যের বিষয় সেই জমির মাছ কৃষক ধরতে পারে না। ওটা তখন হয়ে যায় জমিদারের ফিসারী। কৃষক দিয়ে আসছে বাষিক খাজানা আর জমি ভোগ করতে পারে না সারা বৎসর। তাও আবার সরকারী পরিচালনায়—এই হল আমাদের Land reform বা ভূমিসংস্কার।

মহোদয়, আর একটা দৃষ্টান্ত দিলে বোধ হয় বেশী হবে না। চা বাগানে অনেক লোক বহুদিন যাবৎ জমি বন্দোবস্ত নিয়ে বসতি করে আসছে। ওরা বাগানের জমিতে প্রজা,—মজুর নয়। সরকার আজ পর্য্যন্ত কোন আইন করে তাদের জমির উপর অধিকার দেন নি। পুরনো যা কাগজ-পত্র আছে বাগানের মালিকরা তা নষ্ট করে ফেলবার জন্য কৃষকদেরে নানাভাবে হয়রান করছে। সরকারী কোন ব্যবস্থা আজ পর্য্যন্ত কৃষকদেরে রক্ষা করবার জন্য করা হয়নি।

সরকারের Forest villageএ আজও বেগার বা হদ প্রথা চালু আছে।

কাজেই দেখা যায় মহোদয়, জমিদারী এলাকা চা-বাগান বা সরকারী রিজার্ভ কোন অংশেই সরকারের ভূমি সংস্কার আজো গিয়ে পৌছেনি। জমিতে জমিতে যদি শান্তি না থাকে তবে উৎপাদনে কোন স্থিরতা আসে না। কাজেই এই অধোগতি উৎপাদনের ক্ষেত্রে।

সমগ্র কাছাড় জিলায় বিগত ১০ বৎসরের মধ্যে কোন জমি বিলি হয়নি—মানুষ কোথায় ফসল ফলাবে? সরকার বলেন জমি নাই—এটা সত্য নয়, জমি আছে, কারেনী স্বাধের পৃষ্ঠপোষকতার জন্যই সরকার জমি দেন নাই। কাজেই সেখানে গ্রামাঞ্চলের অবস্থা আজ কি হতে পারে।

মহোদয়, একটা গ্রাম আমি নিজে সার্ভে করেছি—তার হিসাব দিলেই বুঝতে পারা যাবে আজ গ্রামাঞ্চলে দারিদ্র্য কোন স্তরে গিয়ে পৌছেছে। গ্রামটা হল পাথারকান্দি খানার খাটালগোল।

সর্বমোট পরিবার—৩৯।

জমিহীন পরিবার—১৯।

১২ বিঘার উপর জমি আছে এমন পরিবারের সংখ্যা—৩।

৫ থেকে ৭ বিঘা জমি আছে এমন পরিবারের সংখ্যা—১৭।

যেখানে ৩৬ টি পরিবার ৩৯ টি পরিবারের মধ্যে জমিহীন, সেখানে ফিল্ড ম্যানেজমেন্ট কমিটি আর সার্ভিস কো-অপারেটিভ কি সাফল্য এনে দিতে পারে— কি উৎপাদনের ক্ষেত্রে কি কৃষকের দারিদ্র্য দূরী করণে।

মহোদয়, বিগত দুই বৎসর আমার নির্বাচনচক্রের দুইটা গ্রাম কানাই বাজার আর রূপাগ্রাম, আসামের সেরাগ্রাম বা Best village বলে সরকার ঘোষণা দিয়েছেন। আমি সরকারের কাছে আহ্বান জানাই তথ্য নিয়ে আসুন দেখবেন সেই দুইটা গ্রামে গরীব আর জমিহীন মানুষের সংখ্যা কত। আমার হিসাবমত

শতকরা ৫০ এর চাইতেও বেশী গ্রামাঞ্চলে দারিদ্র্য আজ কৃষককে অনাহারে অর্থাহারের পথে নিয়ে গেছে আর আমাদের সরকার বড় বড় প্ল্যানের বাহাদুরী গাইছেন।

অধ্যক্ষ মহোদয়, গরীব চাষীর কথা ছেড়ে দিলেও গ্রামাঞ্চলে আজ যে মধ্যবিত্ত বা একটু অবস্থাপন্ন চাষী আছেন তার সরকারের দ্রব্যমূল্য নির্ধারণে অক্ষমতার জন্য আজ ক্রমশঃ দরিদ্র হয়ে পড়েছেন। সরকার খুব উৎসাহ দিন। অরিক ফসল ফলাও। কিন্তু সরকার কি জানেন কাছাড়ে আজ উৎপন্ন ফসলের দাম কত নীচে।

আমি তার দু-একটির হিসাব দেই, কাছাড়ের সর্বত্র কৃষকের ফসলের দাম নিম্নরূপ—

ফুলকপি ও বাধাকপি প্রতি সের ৯০—১০

আলু প্রতি সের ৯০—১০

বেগুন প্রতি সের ১০—৯০

টম্যাটো প্রতি সের ১০—৯০

কৃষক পাচ্ছে তার উৎপন্ন ফসলের দর এই ভাবে আর বাজার থেকে তাকে কিনতে হচ্ছে—

তৈল— ৩ টাকা প্রতিসের।

চিনি— ১১০ প্রতি সের।

একখানা সাধারণ ধুতি—৮।১০ টাকা।

নিত্যপ্রয়োজনীয় সব জিনিষের দাম এইভাবে চড়া। তার উপর আছে দরের পরিবর্তন।

আজ বাড়বে তেলের দাম, কাল বাড়বে চিনির, পরদিন কেরোসিন পাওয়া যাবে না, তাই দর চড়া, তার পরদিন লবণের। অনবরত একটার পর একটা জিনিষ নিয়ে ফটকা বাজার চলে; সরকারের কোন ব্যবস্থা নাই তাহার উপর। কাজেই কৃষকের প্রকৃত আয় কমছে। মধ্যবিত্ত বেশী চড়া দরে জিনিষ কিনে গরীব হচ্ছে, দেশের দারিদ্র্য বৃদ্ধির পথে।

মহোদয়, শিল্পনীতি নিয়ে অনেক কথা বলেছেন কমরেড ভট্টাচার্য। সে সম্পর্কে বিশদ বলা নিশ্চয়োজন। আজ শুধু কাছাড়ের চা-বাগান সম্পর্কে দু-একটা কথা বলতে চাই।

কাছাড় জেলায় চা-বাগান uneconomic বলে আজ একটা কথা হচ্ছে। তার আসল রূপটা বা কারণটা কি?

বৃষ্টিশ চলে যাবার সময় এবং এখনও কিছু বাগান তারা ইচ্ছা করে এই **uneconomic** পর্যায়ে ফেলে যাবার পথ করে গেছে। আমাদের দেশী মালিক যারা বাগান চালাচ্ছে, তারাও আজ চায়ের বিশ্বের বাজারে একই সঙ্গে আছে বলে সেই চাপ সহ্য করছে।

মহোদয়, কিভাবে বাগান **uneconomic** হয়েছে তার একটা সংক্ষিপ্ত দৃষ্টান্ত দিচ্ছি।

করিমগঞ্জ মহকুমায় লালছড়া চা-বাগান। এখানে দুই বিঘা জমিতে চায়ের বহু পুরানো দু-একটা গাছ আছে, তাতে ভাল পাতি হয় না। কয়েক বছরের মধ্যে গোড়ায় সার পড়েনি বা কোদালী হয় নি, এমন কি ষাট পর্যন্ত পরিষ্কার করা হয়নি। এভাবে ২।৩ ফার্লং পরে আরও কিছু চারা গাছ, তারপর আবার অনাবাদী জমি ও আবার সেই ধরনের চারা গাছ এই নিয়ে বাগান। এখন বলুন সেই বাগান **uneconomic** হবে না তো কি হবে। কালিঙ্গ প্রপার্টির সমস্ত বাগান এই ধরনের যার কোন কালে যত্ন নাই এবং কোন চেষ্টাও নাই। ফলে **uneconomic** বলে তারা মজুর ছাটাই করেছে। আজ বেকারীর সংখ্যা বাড়ছে। অর্থ মন্ত্রী যে হিসাব দিয়েছেন তা ঠিক নয়—গ্রামাঞ্চলের বেকার ছাটাই ও বাড়তি মজুর শিক্ষিত মধ্যবিত্ত এইসব মিলে আজ এক বিরটিকার বাহিনী আসামে সৃষ্টি হয়েছে। যাদেরকে কাজ দিবার পরিকল্পনা এই বাজেটে নাই। আজ সরকারের উচিত যে সমস্ত বাগান **uneconomic** বলে মালিক বলে সেই সমস্ত বাগান বিনা ক্ষতিপূরণে বাজেয়াপ্ত করা। তা'হলে দেখবেন কোন বাগান **uneconomic** হত না। অন্যদিকে সমস্ত বৃষ্টিশ মূলধন, যা চা এবং তৈলে আছে তা বাজেয়াপ্ত করা অথবা তাঁর মুনাফাকে বাধ্যতামূলকভাবে নিয়োগ বা **investment** এর ব্যবস্থা করা প্রয়োজন।

আসামে শিল্প গড়ার পথ সেইটা। অথচ এই দিকে সরকারের কোন লক্ষ্য নেই বা প্রচেষ্টা নেই। বরং এই সরকার চান ব্যক্তিগত মুনাফার পথ পরিষ্কার হোক। সেই পথে সমাজতন্ত্র আসে না, আসে ছাটাই বেকারী আর শোষণ—পুঞ্জিবাদী উৎপাদন-ব্যবস্থার উপরে যে আছে আমেরিকা সেখানে ৫৫ লক্ষ লোক বেকার। সেই ব্যবস্থার ব্যর্থতার এর চাইতে বড় দৃষ্টান্ত আর কি হতে পারে।

মহোদয়, এক দিনের ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাবলেই আমি আমার বক্তব্য শেষ করবো। ২৬শে জানুয়ারী পূজাতন্ত্র দিবস ১৯৬১ সাল। বাড়ীতে গ্রামের একটি ছেলে এসে চাইল পাঁচটা টাকা—তার বাবা বলেছেন। খোজ নিয়ে জানলাম, কাজ নাই—তিনদিন উপবাসী বা অর্ধাবাসী। সন্ধ্যার পর পূজাতন্ত্র দিবসের জন্য আয়োজিত সিনেমা দেখলাম, কমুনীটি প্রজেক্টের কৃপায় “হিন্দুস্থান হামারা”। ঐতিহ্যময় ভারত—নূতন করে গ্রামকে গড়ে তুলবার পথ—গ্রামে গেল ট্রান্সফর—গ্রামের উন্নতি হল। কিন্তু ভুলতে পারলাম না—উপবাসী পরিবারের মুখ যারা আজ দশম পূজাতন্ত্র দিনেও উপবাসী। হায়রে আমাদের সমাজতান্ত্রিক ধরনের সমাজ। কাজেই বলছিলাম মহোদয়, এ বাজেট সে পথে নয়—সমাজতন্ত্রের নামে কংগ্রেসী সরকার আজ জনসাধারণকে ভাঙতা দিচ্ছেন।

In the name of Socialism it is nothing but a hoax to the people.

Shri BAIKUNTHANATH DAS [Rangiya (Reserved for Scheuled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট আলোচনা-প্রসঙ্গত মই কব খুজিছো যোৱা বছৰত কি কি কাম হৈ গল আৰু অহা বছৰত কি, কি কাম কৰা হব। এই বাজেট-প্রসঙ্গত বিৰোধী দলৰ সদস্যসকলে নানা কথা কৈ সমালোচনা কৰিছে। মই তেওঁলোকক সুধিব খোজো, যদি গবৰ্ণমেন্টে কামেই কৰা নাই আজি কেনেকৈ স্কুলৰ সংখ্যা, ডাক্তৰখানাৰ সংখ্যা, বাস্তাব সংখ্যা, নদীৰ বান্ধ, মথাউৰী আদি অন্যান্য উন্নয়নমূলক কামৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। আমাৰ যি আগৰ বাজেট আছিল বৰ্তমান সেই বাজেট যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। যোৱা দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত প্ৰায় ৬০ কোটিৰ বাজেট আছিল আৰু বৰ্তমানৰ তৃতীয় পৰিকল্পনাত সেই বাজেট ১২০ কোটি পাইছে গৈ। ইয়াৰ পৰাই নিশ্চয় কৰি কব পাৰি যে, দেশখন আগবাঢ়ি গৈছে যদিও কিছু খেলিমেলি দুই-এঠাইত হৈছে, এই খেলিমেলি হৈছে চৰকাৰৰ লগত সহযোগ নকৰা মানুহৰ দ্বাৰা।

বিৰোধী দলৰ সদস্যসকলে অভিযোগ কৰিছে যে, দেশত নিবনুৱা দিনে দিনে বাঢ়ি গৈছে। অসমলৈ বাহিৰৰ বহুত মানুহ আহি আছে আৰু সেই মানুহবোৰে ইয়াৰ লোক সংখ্যা বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে নিবনুৱাৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি পাইছে। আমাৰ **Census Superintendent, E. H. Pakintine** ৰ 'অসমীয়া'ত প্ৰকাশ কৰা ৰিপোর্ট মতে অসমৰ লোক-সংখ্যা এক কোটিৰ অধিক হৈছে। যোৱা পিয়লত আছিল মাত্ৰ ৮৮ লাখ। অকল জন্মবৃদ্ধিৰ কাৰণেই এই লোকসংখ্যা বৃদ্ধি হোৱা নাই। লোক-সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে অসমৰ বাহিৰৰ মানহ অহাৰ কাৰণেহে, আৰু এই বাহিৰা মানুহবোৰেহে আমাৰ সমস্যা বৃদ্ধি কৰিছে। আজি আমাৰ গড়ক-প্তানী বিভাগতে কোটি কোটি টকাৰ কাম কাম হৈছে। এইবোৰ কামত সহায় কৰিবলৈ আমাৰ দেশত অকল কাৰিকৰৰে যে অভাব এনে নহয়, সাধাৰণ শ্ৰমিকৰো অভাব। কাৰণ খিলঞ্জীয়া অসমীয়াই শ্ৰামকৰ কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নাহে। বৰ্তমান গবৰ্ণমেণ্টৰ শ্ৰমিক-বাহিনী আইন অনযায়ী ঠায়ে ঠায়ে শ্ৰমিক-বাহিনী গঠন হোৱাত কিছু অভাব কমিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ দলঙৰ আধাৰশিলা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ আহোতে কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীজগজীবন বামে কৈছিল অসমত কাৰিকৰি বিদ্যা জনা লোক নাই কিন্তু মই দেখিছো বাকী কাম কৰিবলৈ অসমীয়া মানুহ আগবাঢ়ি নাহে। অথচ বিহাৰৰ শ্ৰমিকসকলে ২৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত ১৬।১৭ ঘণ্টা কাম কৰে। কিয় অসমীয়া মানুহ এই-বোৰ কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নাহে?

চৰকাৰক মই ধন্যবাদ দিছো যে, জনজাতিৰ কাৰণে বাজেটত যথেষ্ট ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, বিশেষকৈ শিক্ষা, জন-স্বাস্থ্য আদিত যথেষ্ট টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু এই টকা সময়মতে নোপোৱাৰ বাবে ঘাইকৈ ভৈয়ামৰ জন-জাতি লোকসকল বিদ্ৰোহী ভাৱাপন্ন হৈ উঠিছে। আজি জনজাতি লৰা-ছোৱালীয়ে শিক্ষাৰ বাবে মাচুল দিব নেলাগে। কিন্তু এই সুবিধা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পোৱা নাই। কিছুমান হাই স্কুলৰ ফাণ্ড বৰ কম আৰু স্কুল চনাবলৈকে অসুবিধা। সেইবোৰ স্কুলৰ লৰা-ছোৱালীয়ে মাচুল শাক নেপায়। ইফালে **compensatory grant** ৰ টকা বছৰেও পোৱা নাই। কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বৃত্তি দিছে, কিন্তু তাৰ টকা সময় মতে পোৱা নাই। আনকি ইফালে বছৰেকীয়া পৰীক্ষা প্ৰস্তুত হৈ গল বা পৰীক্ষাৰ খবৰো ওলাল। পিচত পোৱা টকাৰ পৰা একো লাভ নহয়, কাৰণ দুখীয়া

লবাই টকাৰ অভাৱত শিক্ষা এৰি সাধাৰণ চাকৰী কৰিবলগা হৈছে। যিবিলাক অলপ অবস্থাপন, তেওঁলোকে পিচত পোৱা টকা লাহ-বিলাহত খৰচ কৰে। তাৰ পৰা তেওঁলোকৰ লোকচানহে হয়।

মোৰ নিজৰ সমষ্টিতে তেনে হৈছে যে, লবাই প্ৰবেশিকা পাচ কৰি কলেজত নাম লিখি বৃত্তি নোপোৱাত উচ্চ শিক্ষালৈ যাব নোৱাৰি কেৰাণী কামত সোমাইছে। এতেকে এইবিলাক যাতে হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

তাৰ পিচত, মাটি-সমস্যা সম্পৰ্কত কওঁ যে, ৰাজ্যৰ খিলঞ্জীয়া মাটিহীন মানুহৰ সংখ্যা বৰ বেচি। তাৰ বাহিৰেও অধিক সংখ্যক অসমৰ বাহিৰৰ মানুহ আহি মাটি দখল কৰা বহিছে। ইয়াৰ ফলত আমাৰ মানুহে মাটি নোপোৱা হৈছে আৰু দিনে দিনে এই সমস্যা জটিলহৈ উঠিছে। ইয়াৰ বাহিৰেও ট্ৰাইবেলসকলৰ মাজত ভূমিহীন মানুহ আছে, তেওঁলোকৰ সংখ্যাও শতকৰা ৪০ জন হব। এওঁবিলাকৰ হাততৰ পৰা নানান কাৰণত মাটিবিলাক অন্যৰ হাতলৈ গৈছে, ফলত দিনে দিনে মাটি নাইকীয়া মানুহৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে। এইদৰে চলি থাকিলে এই সমস্যাই অন্যৰূপ লবগৈ। কাজেই, আমাৰ জনসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ সমাধান ক্ষেত্ৰত ভূমিৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। আশাকৰো চৰকাৰে ভূমিবিভৰণ নীতি সম্পৰ্কত অধিক গুৰুত্ব আৰো কৰিব আৰু ট্ৰাইবেল বেল্ট আৰু ব্লকৰ আইন খন কত-কতীয়া কৰিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী চহৰৰ ভিতৰত ডাৰ ডাৰ শিল্প-প্ৰতিষ্ঠান আৰু কল-কাৰখানা সমূহ গঢ়ি উঠাত, চহৰৰ আশে পাশে থকা মানুহবিলাকৰ উচ্ছেদ হৈছে। এনে অৱস্থাত মই কওঁ যে, যিবিলাক প্ৰতিষ্ঠান গুৱাহাটী চহৰৰ ভিতৰত নহলে নহয়, সেই বিলাকহে পাতৰ লাগে আৰু বাকীবিলাক চহৰৰ বাহিৰত, যেনে উত্তৰ গুৱাহাটী, খাৰখাল আদি ঠাইলৈ নিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে যি মাটি লাগে সেইবিলাক ব্যক্তিগত অধিকাৰীসকলৰ পৰা লৈ তেওঁলোকক অন্য ঠাইত মাটি দিব লাগে। এই নীতি অলম্বন কৰিলে চৰকাৰে বহু সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিব আৰু এই উদ্দেশ্যৰে চৰকাৰে টকা খৰচ কৰিলে যিবিলাক available land আছে সেইবিলাক উপযোগী কৰি লব পাৰিব আৰু তেতিয়া হলে ব্যক্তিগত যিবিলাক মানুহে টকা ব্যয় কৰি মাটি ব্যৱহাৰ কৰিছে তেওঁলোকৰ উচ্ছেদৰ কথা নাহিব। মই বুজিব পৰা নাই আজি গুৱাহাটীত অসমৰ বাহিৰৰ আৰু ভিতৰৰ শ শ মানুহক গুৱাহাটীত মাটি দিছে, আনপক্ষে স্থানীয় ট্ৰাইবেলসকলক উচ্ছেদ কৰিছে।

তাৰ পিচত, দেখা যায় যে, চৰকাৰী পদবিলাকৰ Class I Senior আৰু Class II ত Tribal সকলৰ কাৰণে Reservation আছে আৰু বাকীবিলাক চাকৰীত Reservation নাই। সেই কাৰণে, Tribal সকলৰ উপযুক্ত লোক হলেও, অন্যান্য চাকৰী পোৱাত কষ্ট হয়। আশাকৰো এই বিষয়ে চৰকাৰে মনোযোগ দিব। আকৌ দেখা যায় যিবিলাক পোষ্টৰ কাৰণে P. S. C. এ interview লয় Class I আৰু Class II কে ধৰি সেইবিলাক কামৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰাৰ 'ট্ৰেইনিং'ৰ ব্যৱস্থা আমাৰ চৰকাৰৰ নাই। উত্তৰ প্ৰদেশ, বিহাৰ আদিত 'ট্ৰেইনিং'ৰ চৰকাৰী ব্যৱস্থা আছে। আশাকৰো, আমাৰ,

পিচপৰা ট্ৰাইবেল সম্প্ৰদায়ৰ candidate বিলাকৰ সুবিধাৰ কাৰণে তেনে ব্যৱস্থা আমাৰ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব যাতে পৰীক্ষাৰ আগতে coaching দিয়া হয়।

(সময়ৰ সংকেত)

এই সম্পৰ্কত Commissioner of Scheduled Castes ৰ report ত আছে—

The Government of Uttar Pradesh have appointed a Committee to examine the causes of inadequate representation of Scheduled Castes in services আৰু তাৰ পিছত U. P. ত এটা Committee কৰিছিল।

“It has been noticed that most of the Scheduled Caste and Scheduled Tribe candidates fail to impress the Selection Committee at the time of interview due to their inferiority complex, lack of sympathetic attitude from the members of the Committee, etc. It is suggested that a Scheduled Caste/Tribe candidate who has passed the written test in any examination, should not be required to secure pass marks also in the interview before being selected for appointment.”

(Report of the Commissioner for Scheduled Castes and Scheduled Tribes 1958-59).

এইবিলাক ঠাইৰ মানুহবিলাকক উন্নত কৰি নিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে আৰু উপযুক্ত ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। আমাৰ ৰাজ্যত এই কাম হোৱা নাই। মোৰ সহপাঠী শ্ৰীযুত ৰাভাই কৈ গৈছে যে, ‘ট্ৰাইবেল’ এডভাইজৰী কাউন্সিল আছে হয়, কিন্তু কাউন্সিলৰ পৰামৰ্শ বিলাক চৰকাৰে গ্ৰহণ নকৰে। আশাকৰো, সকলোবিলাক চিন্তা কৰি, চৰকাৰে ট্ৰাইবেল এডভাইজৰী কাউন্সিলৰ পৰামৰ্শ বিনী গ্ৰহণ কৰি শিক্ষা, চাকৰী অথ নৈতিক সমস্যা আদিত পিচপৰা ট্ৰাইবেল সম্প্ৰদায়ক সহায় কৰি সকলো সা-সুবিধা দিব বুলি আশা কৰিলো। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

***Shri HIRALAL PATWARY (Panery)** : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট ভাষণৰ ওপৰত, সদনৰ মাননীয় সদস্যসকলে বিভিন্ন প্ৰকাৰ মন্তব্য কৰি গৈছে। মই আজি দুদিন ধৰি তেখেতসকলে দাঙি ধৰা বাজেটখন অধ্যয়ন কৰি ইয়াকে বুজিছো যে, এইখন এখন মহাজনী বাজেট। গতিকে ইয়াৰ উদ্দেশ্য এয়ে যে, বাজেটত যি টকা ধৰা হৈছে, যিবিলাক পৰিকল্পনাৰ কথা কোৱা হৈছে সেই সকলোবিলাক মহাজনী আৰু Commercial type ৰ। সেই হিচাবে আজি জনসাধাৰণৰ উন্নতিকল্পে ইয়াত যিখিনি আচনি বা ব্যৱহাৰ আৱশ্যক আছিল, সেইখিনি পোৱা যাৰ বুলি আশা কৰা নাই। মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই প্ৰসঙ্গত বৈদেশিক নীতিৰ কথা কৈছে আৰু এই বিষয়ত আমাক তেখেতে ‘কেৰিয়াপ্পাৰ’ remark কৰিছে সেই নীতিৰে কথা বুজি চাব। তেখেতে এটা কথা কৈছে—

“That we have got true philosophy, culture and God fearing. In spite or that we make considerable progress during last 2 or 3 years. It is because the love of person and money which vitalise the entire atmosphere.”

*Speech not corrected

সেই কাৰণে আজি ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজ্যিক বাণিজ্যৰ কথা National Council এ যি পৰামৰ্শ দিছে তাত 'পাৰ্টিল' ডাঙৰীয়াই কি কৈছে চাওক—

“It is not desirable nor acceptable to the country”.

আমাৰ দেশখন কৃষিপ্রধান দেশ। মাননীয় বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াৰ ভাষণৰ পৰা এইটো বুজা যায় যে, কৃষিক্ষেত্ৰত আমি কেনেকৈ আগ বাঢ়িছো। তাত তেখেতে কৈছে যে, আমাৰ কিছুমান আচৰিত কৃতকাৰ্য্য হ'ব পৰা নাই। এইটো কৃষিক্ষেত্ৰত।

Administrarion ৰ অৱস্থা গৰ্বণৰে নিজে কৈছে—Border Security ক্ষেত্ৰত দেখিবলৈ পাইছে বাজেটত ১৫ জন Inspector ৰ জগাত ১০ জন কৰিছে।

ৰাজ্যভাষা প্ৰচাৰৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে বাজেট কৰিছে ৩০ হাজাৰৰ জাগাত ১০ হাজাৰ। যোৱা বাৰে ধৰা হৈছিল ৩০ হাজাৰ, ঞ্টিয়া কৰিছে ১০ হাজাৰ। আকৌ চাওক চোৰ-ডকাইত দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাজেটত ১১৩ জন Extra Assistant Commissioner আছিল, তাৰ দেখিবলৈ পাইছে ১১৩ জন মাত্ৰ ৭৬ জন। কাজেই মই কওঁ এই চৰকাৰ দুৰ্নীতিৰ ঠাইত এই বাজেটত আছে মাত্ৰ ৭৬ জন। কাজেই মই কওঁ এই চৰকাৰ দুৰ্নীতিৰ চৰকাৰ, চোৰ-ডকাইতক প্ৰশ্ৰয় দিয়া চৰকাৰে। আজি কংগ্ৰেছ চৰকাৰে ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ কথা কয়, অঞ্চল চাওক মহকুমা পৰিষদৰ Under Secretary ১০ জনৰ ঠাইত ১৪ জন কৰিছে Deputy Secretary ৬ জনৰ ঠাইত ১২ জন কৰিছে গতিকে দেখা যায় ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কেৱল কথাত হৈ আছে কাৰ্য্যত নাই।

Grade IV ৰ কাৰণে টকা ধৰিছে ৩ লাখ, কিন্তু তেওঁলোকৰ কোনো Grade দিয়া নাই। ২৫ টকাৰ পৰা ২,৫০০ টকা লৈকে চৰকাৰী দৰমহা আছে—ratio চাওক ১ টকাৰ পৰা ১০০ টকা লৈকে। অন্য পিনেদি চাব বাজেট বক্তৃতাত দেখিবলৈ পোৱা যায় আজি আমাৰ বিত্ত-মন্ত্ৰীয়ে ডেকা অফিচাৰবোৰক অনভিজ্ঞ বুলি অপবাদ দিছে, কিন্তু সেইবিলাক অফিচাৰেই কংগ্ৰেছ চেছনৰ সময়ত কেনেকৈ দক্ষতাবে কাম কৰিছে? চাব, আচল কথা হৈছে আমাৰ শাসনযন্ত্ৰটো এনেকুৱা হৈছে যে, অফিচাৰসকলে কাম কৰিবলৈ প্ৰেৰণা নাপায়।

চাব, Under Secretary ৰ দৰমহা দুই বকম কৰিছে। একে Under Secretary ৰ ৬০০ শৰ পৰা ৯০০শ লৈকে আছে, আকৌ ২৫০ শৰ পৰা ৮০০ লৈকে। এইটো কেনেকৈ হয়? একে Under Secretary কেনেকৈ এই পাৰ্থক্যটো হয়? গতিকে বাজেটত যিটো figure দিছে সেইটো ভুল figure।

আজি আমাৰ ৰাষ্ট্ৰ কল্যাণময় ৰাষ্ট্ৰ হ'ব লাগিছিল। চৈতন্য দেৱে কৈছে—

From the beginning of the human existence on the earth man has never been satisfied. With the mere fulfilment of his material needs of food and other comforts of living. He has always cherished a peculiar hunger of the minds, something above ordinary plain material existence.

কিন্তু আমি কি দেখিছো? দেখিছো আমাৰ চৰকাৰ শোষণৰ চৰকাৰ।

(চাৰিও ফালে মাত শুনা যায়)

***Shri HIRALAL PARTWARY (Panery)** : চাৰ, মোক চাৰ কথা কব নিদিয়ৈ। এনে কৰিলে সদস্যৰ স্বত্বৰ ওপৰত হাত দিয়া হয়। আপুনি মোক কবলৈ নিদিয়ৈ তেন্তে মই এতিয়াই walk out কৰিছো।

Mr. Deputy Speaker, Sir, some of the hon. Members interrupted when I was speaking and so I could not finish my speech. Please give me some time. According to the rules of the Assembly the hon Members should not interfere when a Member speaks.

Mr. DEPUTY SPEAKER : Order, order. I hope the hon. Member will sit down.

***Shri HIRALAL PATWARY** : I appeal to the Chair to give me some more time. According to the rules of the Assembly the hon. Members should not interfere when a Member speaks. If I am not given time I shall walk out. I could not finish my speech.

DEPUTY SPEAKER : If the hon. Member does not obey the Chair he should go out.

***Shri HIRALAL PATWARY** : Alright, Sir, I walk out.

(Shri Patwari walked out)

Shri SURENDRANATH DAS (Patacharkuchi) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট উত্থাপন কৰিছে সিঘাটি হলেও জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ বহুতো আচনি আছে। ১৯৫১ চনৰ লোক-গণনা মতে ৯২ লাখ আছিল এতিয়া ১৯৬১ চনত প্ৰায় ৩০ লাখ জনসংখ্যা বাঢ়িল; আৰু সেই পৰিমাণে যদি আমি খেতিৰ উন্নতি সাধি খাদ্যদ্রব্য বচাব নোৱাৰো তেন্তে আমাৰ ৰাজ্যৰ ভবিষ্যৎ অন্ধকাৰ। এই বৃদ্ধিত জনসংখ্যালৈ লক্ষ্য ৰাখি আমাৰ কৃষিকাৰ্য্যত উৎসাহ-উদগনী দিবলৈ আমি অতি সোনকালে বিহিত ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিব। এই বিষয়ে আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে বাজেট-ভাষণত সুন্দৰকৈ ফহিয়াই দিয়া কাৰণে মই তেখেতক অভিনন্দন জনাইছো আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

অসমৰ শতকৰা ৯০ জনেই খেতিয়ক। খাদ্য সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে এই গাঁৱলীয়া খেতিয়কসকলৰ কথা চিন্তা কৰি যদি উপযুক্তভাৱে সহায় নকৰে তেন্তে এই লোকসকলে শ্ৰম কৰিও একো কৰিব নোৱাৰে। এই খেতিয়কসকলৰ প্ৰতি চৰকাৰে সদয় হৈ তেওঁলোকৰ লাগতীয়াল খেতিৰ সামগ্ৰীখিনি যাতে পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

*Speech not corrected.

এই খেতিয়ক জনসাধাৰণে তেওঁলোকৰ উৎপন্নৰ উচিত মূল্য পাবৰ কাৰণেই চৰকাৰে State Trading কৰিছে। সেইটো বৰ ভাল কথা। কিন্তু যিটো ধানৰ বিক্ৰীৰ ব্যৱস্থা হৈছে তাৰ সন্মুখো বহুতো গাঁৱলীয়া খেতিয়কে লব পৰা নাই। কিয়নো আমাৰ বহুতো অঞ্চলত Service Co-operative Society নায়েই, তাৰ উপৰি জনসাধাৰণৰ বাস্তা-ঘাটৰ অভাৱত এই ব্যৱস্থাৰ সন্মুখো বহুতো লব নোৱাৰে। চৰকাৰে যি কৰ লগাইছে সেইটো টকা দেশৰ উন্নয়নৰ কামত লাগিব যেতিয়া তাত জন-সাধাৰণৰ আপত্তি নাই। কিন্তু তেওঁলোকে যাতে উপাৰ্জননক্ষম হব পাৰে, তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। তেওঁলোকৰ যাবতীয় দৰ্কাৰী বস্ত-বিলাক নিৰ্দ্ধাৰিত মূল্যত পোৱাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। তেওঁলোকৰ কৃষিজাত বস্ত-যাতে সুকলমে যাতায়াত বা আদান-প্ৰদান হব পাৰে, তাৰ কাৰণে বাস্তা-ঘাট তৈয়াৰ কৰি দিব লাগে। তেতিয়া হলে গাঁৱলীয়া জনসাধাৰণে কৰ দিবলৈ টান নাপায়। সেইটোত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চোকা দৃষ্টি থাকিব লাগিব।

অন্ততঃ কিছুমান লাগতীয়াল বাস্তা-ঘাট নিৰ্মাণ কৰিলে গাঁৱলীয়া কৃষক সকলৰ বস্ত-বিলাক উচিত মূল্যত বিক্ৰী কৰিবলৈ সহজ হয়। মই বৰ দুখেৰে কবলৈ বাধ্য হৈছো যে, এই দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ আমোলত যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত এক ফালৰ বাস্তাবো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। এখন স্বাধীন দেশৰ নাগৰিকৰ সৰ্ব্বনিম্ন যিখিনি সা-সুবিধা বাস্তা-ঘাটৰ দৰকাৰ, সেইখিনিও আমি আজি ২ টা পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ অন্ততঃ দিব পৰা নাই। আমি গাঁৱৰ জনসাধাৰণৰ প্ৰতি যদি এনেকৈ আওকান কৰো তেন্তে জনসাধাৰণে আমাৰ ওপৰত আস্থা হেৰুৱাব বুলি মই ভাবো।

গাওঁ অঞ্চলত বহুত বাস্তা অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে। এই দুটা পৰিকল্পনা শেষ হ'ল কিন্তু এটা দৰ্কাৰী বাস্তা নোহোৱাটো দুখৰ কথা। মই উদাহৰণ স্বৰূপে জলাহ-কুমুৰীকাটা বাস্তাৰ কথা কওঁ। সেই বাস্তাটোৱে গুৱালপাৰা জিলাৰ লগত কামৰূপক সংযোগ কৰে। প্ৰথম পৰিকল্পনাত সেইটো অসম্পূৰ্ণ অৱস্থাতে থাকিল। আমাৰ স্বাস্থ্যমন্ত্ৰী মহোদয় যাওঁতেও তেখেতে সেই বাস্তাৰ আৱশ্য-কতা নিজে উপলব্ধি কৰি আহিছে। তাৰ কাৰণে আজি বাইজে নিজে ৮,০০০ টকা চাৰ্ভা তুলিছে, আৰু ৩০,০০০ ত্ৰিশ হাজাৰ টকা লাগে। এনে অৱস্থাবে সেই বাস্তাটো তেনেকৈ পৰি আছে। বৰ্তমানৰ দলং এখন দুটা National Extension Service Block ৰ মাজত পৰিছে এই দলং-খন অবিহনে জলাহ ব্লক আৰু বাস্কা ব্লকৰ কাম বহু পিচ পৰি আছে। এনে ধৰণে স্বাবলম্বী হবলৈ চেষ্টা কৰা বাইজক কিছু অনুদান দি, অৰ্থসাহায্য দি উৎসাহ-উদ্দীপনা দিয়াটো চৰকাৰৰ নিতান্ত প্ৰয়োজন বুলি বুলি ভাবো। সেই বাস্তাটোৰ কাৰণে বিশেষকৈ আমাৰ বৰপেটা গুৱাহাটী মহকুমা পৰিষদেও অনুমোদন দিছে। সেই বিষয়ে চৰকাৰেৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

জলাহ-কুমুৰীকাটা বাস্তাটো বঙ্গীয়া আৰু বৰমা এই দুয়োটা সমষ্টিৰ ভিতৰত পৰিছে। ই পোৱা বাস্তাবোৰৰ ভিতৰত এটা। গতিকে এই বাস্তাটো উন্নত কৰা নিতান্ত প্ৰয়োজন।

আমাৰ গাঁৱৰ মানুহবোৰৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি ধাউতি ক্ৰমে বাঢ়িবলৈ ধৰিছে। তেওঁলোকে নিজেই স্কুলঘৰ সাজিছে, লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ সুবিধাথে। কিন্তু দুখৰ কথা টিনপাট নোহোৱাৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠান আৰু অন্যান্য বাজহুৱা অনুষ্ঠান-বোৰৰ নিৰ্মাণ-কাৰ্য্যত বহু বাধা পৰিছে।

আজিকালি খেব পাবলৈকো সহজ নহয় আৰু পালেও খেবৰ ঘৰ বেচি দিন নিটিকে। ঘৰৰ কাঠৰ ফ্ৰেম এবছৰ, ডেৰ বছৰৰ বদে-বৰষুণে ধকাৰ বাবে নষ্ট হৈ গৈছে, কিন্তু টিন পোৱা নাই। যদি এই দেশৰ পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লৰা, ছোৱালীক শিক্ষিত কৰি তুলিব লাগে। বিশ্ব-দৰবাৰত নিজকে মানুহ বুলি পৰিচয় দিবলৈ সুবিধা দিব লাগে। তেওঁলোকৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি যি ষাউতি হৈছে সেই ষাউতি সজীৱ কৰি ৰাখিব লাগিব আৰু স্কুল ঘৰবোৰ সাজিবলৈ টিনপাট দিব লাগে। কিছুমান ঠাইৰ মানুহে বান্দোলত ২০০ টকা পৰ্য্যন্ত ভৰি টিনপাট কিনি ঘৰ সাজিছে। চৰকাৰী নীতিমতে যদি এই সবলপ্ৰাণা লোকসকলে জ্ঞান অৰ্জনৰ কলা-বজাৰত কিনা বুলি যদি দোষী সাব্যস্ত কৰা হয় তেন্তে প্ৰেৰণাৰ প্ৰতি অবমাননা কৰা নহব নে? গতিকে সৰ্বসাধাৰণৰ বাইজে সুযোগৰ বাবে টিনপাটৰ নিয়ন্ত্ৰণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুমোদন সাপেক্ষে ব্যৱস্থা দিব লাগে। মোৰ সমষ্টিত কেইবাখন স্কুল টিনপাটত অভাৱত আধৰুৱা হৈ ফ্ৰেম নষ্ট হৈ গৈছে। এইবোৰ অনুষ্ঠান বাইজে নিজে গঢ়ি তুলিছে। কিন্তু চৰকাৰী অনুপ্ৰেৰণা আৰু সহযোগ নেপালে কেনেকৈ কাম কৰিব? এই দুখন ঠাইত দুখন মৌজাৰ ভিতৰত এখন হাই স্কুলো নাই। সেইবোৰ ঠাইত এতিয়াহে শিক্ষাৰ আৰম্ভণি হৈছে; বিশেষকৈ পিচপৰা জনজাতি অঞ্চলত। চৰকাৰী অনুপ্ৰেৰণা পালেহে টিকি থাকিব পাৰিব। স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ কাৰণে পৰিকল্পনা অযোগ্যে যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছে। এই বিষয়ত নামনি অসমত এই স্ত্ৰী-শিক্ষা বৰ পিচপৰা। সেই কাৰণে এই শিক্ষাৰ শিতানত দুগুণ টকা ধৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজিকালি গাঁৱে-ভূঁৱে ভালেখিনি মেট্ৰিক আৰু আণ্ডাৰ-মেট্ৰিক লৰা ওলাইছে। সেই লৰাবোৰক নিয়োগ কৰিবৰ বাবে সৰু-সুৰা উদ্যোগ পতাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, যাতে এই গৰীৰ লৰাবোৰে অনু-সংস্থানৰ সুবিধা কৰিব পাৰে। সেই লৰাবোৰক উদ্যোগ বিষয়ৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে, যাতে নিয়োগৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰিব পাৰে। কুটিৰ-শিল্পৰ বিষয়ত বিশেষ জোৰ দিব লাগে। আমাৰ অঞ্চলত এৰি, মুগা আদি ঐতিহ্যপূৰ্ণ শিল্প। এইবোৰক আৰ্থিক সাহায্য দি চৰকাৰে উৎসাহ উদগণি দিব লাগে।

জনস্বাস্থ্যৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও আৱশ্যক অনুযায়ী হোৱা নাই। বিশেষকৈ যক্ষ্মাৰোগ নিবাৰণৰ কাৰণে বেচি মনযোগ দিব লাগে। এই বোগে গৰীৰ জনসাধাৰণক এফালৰ পৰা ক্ষয় কৰি নিছে। গতিকে এই বিষয়ত চৰকাৰক বিশেষ অনুৰোধ কৰিলো যাতে উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰে।

ADJOURNMENT

The Assembly was then adjourned till 10 A.M. on Monday, the 13th March, 1961.

R. N. BARUA,

Secretary, Legislative Assembly, Assam.

